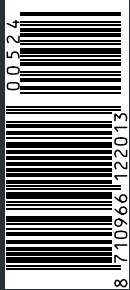

Heaven

#5 2024 SEP/OKT €7,95
HEAVENMAGAZINE.NL

FONTAINES D.C.
DARYLL-ANN
DE NIEMANDERS
TINDERSTICKS

TRAMHAUS

+ 50 JAAR RAMONES HEY! HO! LET'S GO

TAJKE ROOT[®]

FESTIVAL FOR PAST, PRESENT & UPCOMING AMERICAN MUSIC

IRON & WINE

FANTASTIC NEGRITO

MARY GAUTHIER

JESSICA PRATT

STEPHEN WILSON JR

JOHN PAUL WHITE

WILD RIVERS

AARON LEE TASJAN

LA LOM

ABE PARTRIDGE

LOUIEN

COUNTRY WESTERNS

MUIREANN BRADLEY

DALTON MILLS

ROSALI

EARLY JAMES

TYLER RAMSEY

JESPER LINDELL

UNCLE LUCIUS

KYSHONA

*MORE TO BE
ANNOUNCED*

SAT 2 NOVEMBER 2024

SPOT/DE OOSTERPOORT

Nog even en dan is het weer tijd voor TakeRoot. Maar voor het festival op zaterdag 2 november losbarst, heeft SPOT Groningen nog een aantal niet te missen country-, roots- en americana-acts voor je in petto.

Tip: met de TakeRoot pas kun je naar 5 concerten voor slechts € 70,-. Kijk voor meer informatie op spotgroningen.nl/takerootpas

STRAND OF OAKS

DI 17 SEPT

SPOT/De Oosterpoort

AARON BOYD

DI 15 OKT

SPOT/Lutherse Kerk

JESSE ROPER

WO 18 SEPT

SPOT/Der Aa-theater

KAIA KATER

ZO 20 OKT

SPOT/Der Aa-theater

PROMISING CROSSROADS

VR 27 SEPT

De Nieuwe Kolk

THEM DIRTY DIMES

WO 23 OKT

SPOT/Lutherse Kerk

GOOD GUY HANK

ZA 28 SEPT

SPOT/Lutherse Kerk

GREAT LAKE SWIMMERS

DO 24 OKT

SPOT/Lutherse Kerk

CARSON MCHONE

WO 20 OKT

SPOT/Der Aa-theater

JEFFREY HALFORD

& THE HEALERS

VR 25 OKT

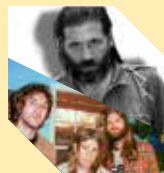
SPOT/De Oosterpoort

CARTER SAMPSON

VR 11 OKT

SPOT/Lutherse Kerk

EVAN DANDO +

COUNTRY WESTERNS

TAKEROOT PRE-SHOW

VR 1 NOV

SPOT/Vera

FANTASTIC CAT

ZO 13 OKT

SPOT/De Oosterpoort

PRIJSVRAAG

FONTAINES D.C. • ARAB STRAP •
DE NIEMANDERS • BIRDCATCHER II

Voor de nieuwe prijsvraag hebben we vier eigenzinnige albums voor jullie. Van het heerlijk Schotse Arab Strap tot de zich nog altijd door ontwikkelende Ierse indierockhelden Fontaines D.C., en van de Nederlandse rootsmuzikant Roel Spanjers tot de hulpgroep-groep De Niemanders.

Vooraleer we de nieuwe vragen stellen zijn we jullie echter nog de prijswinnaars van de vorige keer verschuldigd.

Om FEARLESS MOVEMENT van Kamasi Washington te winnen hadden we, gezien de relatief geringe hoeveelheid juiste antwoorden, een behoorlijk lastige vraag gesteld. We vroegen naar een vernieuwende Amerikaanse jazzmuzikant die eind vorig jaar, net als Washington destijds, was gedebuteerd met een driedubbalbum, waarop Washington ook te horen was. We doelden op Miguel Atwood-Ferguson, die in Heaven #2 2024 met LES JARDINS MYSTIQUES VOL. 1 ons uitverkoren jazzalbum had gemaakt. De winnende inzenders zijn L. v/d Voorn (Oosterhout), F. v/d Beek (Veenhuizen), L. de Puydt (België), P. Meijer (Soest) en N. v/d Wielen (Hilvarenbeek).

Om BIBI:1 van Porcelain ID te winnen, wilden we weten met welke Belgische zangeres deze Ruwandeas/Belgische singer-songwriter de single *Rhythm Machine* had opgenomen. Goed opzoeken is jullie wel toevertrouwd: J. Hammer (Leeuwarden), F. Peeters (Venlo) en J. Eekhof (Leiden).

Voor LETTER TO SELF van Sprints vroegen we naar de titel van hun debuutsingle uit 2019. *Pathetic* levert prijs op voor G. Molensteen (IJmuiden), P. Bruinsma (Leeuwarden), J. de Weerd (Overveen), J. Steenge (email) en H. Steenberg (Rotterdam).

Om het fijne BLEEP te winnen van Subteranean Street Society vroegen we naar de koosnaam van frontman Louis Puggaard-Müllers gitaar. Het juiste antwoord was Lucinda en betekent prijs voor G. Hemstede (Leusden), P. Groenescheij (Leiden) en W. de Klerk (Leerdam).

De nieuwe vragen:

■ Voor ROMANCE van **Fontaines D.C.**: Wie bezigde vaak de Ierse uitdrukking *skinty fia* waar Fontaines D.C. de titel van hun vorige album aan ontleende?

■ Voor I'M TOTALLY FINE WITH IT DON'T GIVE A FUCK ANYMORE van **Arab Strap**: Uit welke stadje komt Arab Strap oorspronkelijk vandaan?

■ Voor NIEMANDERS II van **De Niemanders**: Naast De Niemanders en Donnerwetter speelden Wout Kenkens en Rocco Osterman ook samen in een andere bekende Nederlandse rockband. Welke?

■ Voor BIRDCATCHER II van **Roel Spanjers**: Op welk nummer van NØHLEN, het nieuwe album van Normaal, speelt Spanjers accordeon?

Antwoorden graag vóór uiterlijk 16 september naar service@heavenmagazine.nl Over de uitslag wordt niet gecorrespondeerd.

(POST)PUNK

Tramhaus tijdens Heaven Session foto Han Ernest

Heaven goes punk: wie had dat gedacht? Het lijkt een beetje buiten de comfortzone van het blad te liggen, maar dat is buiten onze gewaarde medewerker Bram van Schaik gerekend. Bram heeft een brede muzieksmaak, maar in principe begint voor hem alles bij de Ramones. Hij was er als de kippen bij met het voorstel in dit nummer uit te pakken met de New Yorkse oervaders van de punk, omdat ze op 16 augustus 1974 als kwartet hun podiumdebuut maakte in het roemruchte CBGB's. Dat is deze maand precies vijftig jaar geleden. Bram mailde: 'Mijn idee: een aantal mensen uit de NL/Be scene bevragen wat Ramones voor hen betekenen, plus favo album/song'. Zo gezegd, zo gedaan. Zie pagina 18 en verder. Veel bands zijn schatplichtig aan 'The Fast Four', die school maakten met hun no-nonsenseaanpak, korte nummers en aanstekelijke energie. De opkomende bands die muziek maken met dezelfde attitude krijgen voor het gemak het etiket postpunk opgeplakt, maar daar voelen ze zich niet altijd even gelukkig bij. Lees de interviews met Tramhaus, Fontaines D.C. en Gurriers, ook in dit nummer.

Het leek ons een mooie insteek om deze jonge honden naast de oude punkers te plaatsen. "Postpunk? Ik denk dat ik die kwalificatie haat", zegt Tom Coll van Fontaines D.C.. "Wij proberen in elk geval uit dat punkhokje te komen. (...) Er zitten meer hiphopinvloeden in om maar wat te noemen." Lukas Jansen van Tramhaus: "Ramones heeft in onze bestaansgeschiedenis, voor zover ik weet, geen rol van betekenis gespeeld. Wel herken ik de geest waaruit wij zijn voortgekomen. Zij zijn destijds met iets begonnen dat in tal van bands vandaag de dag nog doorleeft."

Het is altijd goed om te weten waar Abraham de mosterd haalt, maar het is zeker zo belangrijk te waarderen dat muzikanten zich voortdurend ontwikkelen. Die draad van de muziek loopt niet alleen door de tijd, maar ook door onze levens. Voorzichtig vertelde ik Juan Martinez, artistiek directeur van het Jazz Orchestra of the Concertgebouw, dat het interview met hem in de Heaven zou komen met Ramones op de cover. Ik was een beetje bevreesd dat hij dat met nauwverholten afschuw zou aanhoren. Niets was minder waar. Hij bleek fan.

Voor op de cover kozen we toch voor een foto van Lukas Jansen. Niet alleen omdat we liever de tijdlijn van nieuw naar oud laten lopen, maar ook omdat we prachtige foto's van de band hadden gemaakt tijdens een eerdere Heaven Session. Met die sessies geven we een podium aan nieuwe artiesten. We zijn dan misschien niet erg punk, bij de tijd zijn we wel.

Louis Nouws

INHOUD

INTERVIEWS

- 08 GURRIERS
- 14 ARAB STRAP
- 16 FONTAINES D.C.
- 22 TRAMHAUS
- 26 DARYLL-ANN
- 28 BETTIE SERVEERT
- 30 TINDERSTICKS
- 32 JAZZ ORCHESTRA OF
THE CONCERTGEBOUW
- 36 DE NIEMANDERS
- 42 ROEL SPANJERS
- 44 JUDITH HILL

FEATURE

- 18 50 JAAR RAMONES
HEY! HO! LET'S GO

RUBRIEKEN & COLUMNS

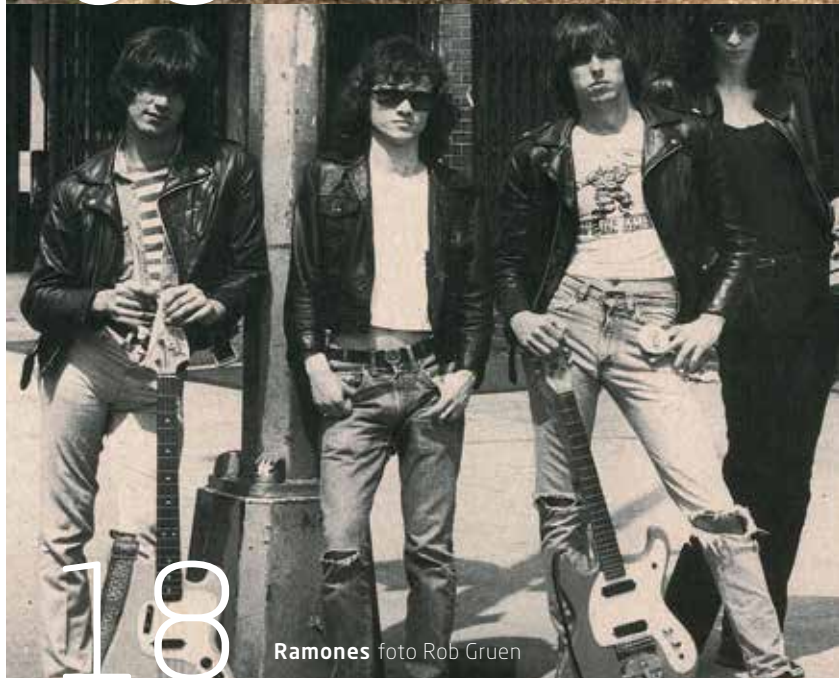
- 06 DROOM DIT On the road
- 09 FLIP VAN DER ENDEN
- 10 VAN HALEN 40 years ago today
- 12 RON EUSER Portret van...
- 24 MUZIEKBOEKEN
- 35 BERT BROERE
- 60 THOMAS VAN DER VLIET
- 68 UITLOOPGROEF
- 68 AUGUSTUS De 10

Foto op omslag van Lukas Jansen van Tramhaus is gemaakt door Hugo Thomaassen

08

Gurriers foto Han Ernest

18

Ramones foto Rob Gruen

32

Jazz Orchestra foto Han Ernest

ON THE ROAD

ROGIER BOOGAARD FOTOGRAFEERDE DROOM DIT

GURRIERS

CREATIEVE WOEDE

TUSSEN GEVESTIGDE NAMEN ALS FONTAINES D.C., SELTS EN THE MURDER CAPITAL SLAAN GURRIERS BESLIST GEEN MODDERFIGUUR. EN DAT MET SLECHTS EEN HANDVOL NUMMERS EN EEN DEBUUTALBUM OP KOMST. MET CREATIEVE AGRESSIE, ENERGIE EN AMBITIE TREKKEN ZE TEN STRIJDE TEGEN DE TIJDGEEST, ZOALS HET GURRIERS OFWEL STRIJDE IN HET IERS BETAAMT. "ONZE MODERNE WERELD VERDIENT EEN WEERWOORD. EN DAT ZO HARD MOGELIJK." HUN DEBUUTALBUM COME AND SEE VERSCHIJNT MEDIO SEPTEMBER.

TEKST LUDO DIELS FOTO HAN ERNEST

Uit verveling ontstaan vaak mooie dingen. Gurriers bijvoorbeeld. Het Ierse vijftal bliest tijdens de geestdodende dagen van de pandemie leven in een band die in hun onverschrokken bravoure mag gelden als een van de beste bands in hun genre. De vrienden kenden elkaar uit verschillende muzikale circuits en verdienden bij in een snackbarketen of kroeg. Muziek is hun uitweg en hun roepstoeter om iets over ons huidige tijdsgewricht te zeggen. We spraken de band vlak voor hun beklievende optreden in de Casbah op Best Kept Secret in de area van de Muziekgieterij waar ze een Heaven Session ten beste gaven.

Je hoort altijd dezelfde termen als het over noiserock, shoegaze of postpunkbands gaat: provocerend, opzweepend, weerbarstig, strak, vlijmscherp en agressief. Alles van toepassing op Gurriers. Maar wat het muzikale wezen van de vriendengroep vooral bepaalt is hun preoccupatie met de lotgevallen van deze onbarmhartige tijd met een hoofdrol voor apathie, vreemdelingenhaat en oorlog. Gurriers zouden hun naam geen eer aan doen als ze het enkel bij woorden hielden. Toen ze geboekt waren op het prestigieuze South By Southwest (SXSW) in Austin trokken ze zich een dag voor hun optreden terug toen ze vernamen dat het Amerikaanse leger een sponsor was. Drummer Pierce Callaghan

typeerde hun beslissing om niet in Texas te spelen als de logische stap voor een band die zegt tegen oorlog te zijn. "We weten wat er in Palestina gebeurt met de wapens van deze sponsor. Onze geloofwaardigheid stond op het spel, dus speelden we niet." Gurriers was overigens niet de enige band die SXSW boycotte. Wel tachtig bands trokken zich terug. "Ook andere Ierse acts als Cardinals, Chalk, Conchúr White, Gavin James, Kneecap, Mick Flannery, NewDad, Robert Grace, Soda Blonde en Sprints gingen naar huis. Die actie heeft ons wel een uitnodiging plus optreden opgeleverd bij de president van Ierland, Michael Higgins. Ik weet niet of hij veel op heeft met punkrock, maar deze uitnodiging lijkt wel een politiek statement. Kennelijk kon hij de actie van de muzikanten wel waarderen."

Beest

Met een handjevol singles op zak, waaronder *Sign Of The Times*, *Nausea*, *Des Goblin* en *Approachable*, struinden ze stad en land af. In de Ierse pers werden ze getypeerd als 'as raw as a butcher's cut' en in België viel hen het lot ten deel tot beste band van Ierland te worden uitgeroepen. Hard en geschikt voor de moshpit, maar ook voor mensen die een groovy melodie nodig hebben om op te dansen. Waar ze spelen veroveren ze het publiek met aanstekelijk enthousiasme. Gurriers is een podiumfenomeen. Maar wie de band spreekt ontmoet tegenpolen van de beesten die ze op het podium uithangen. Alsof de woede over het sociale onrecht op het podium wordt gesublimeerd. "Ik ken Dan als een beest op het podium, maar als een rustige jongen in de omgang", zegt Pierce Callaghan nog nahijgend van hun optreden op de Muziekgieterij Stage. "Er is genoeg om kwaad over te zijn", vult zanger Dan Hoffs aan. "Ik zou het creatieve woede willen noemen. We willen mensen aanzetten tot andere gedachten, ze in beweging zetten."

Uitgesproken zijn ze ook, maar niet brutaal. Op de vraag welke band uit Dublin ze verkiezen: Fontaines D.C. of Inhaler kiezen ze zonder remming voor Fontaines D.C. Hoffs: "Ik heb niets met Inhaler (gladde indierock met de zoon van U2-voorman Bono in de gelederen, LD). Begrijp me niet verkeerd, ik waardeer ze als band, maar ik heb niets met die muziek. Net als de rest van de band is Fontaines ook mijn favoriet."

In Nederland hebben ze in Tramhaus een band gevonden waarmee het goed klikt, zo blijkt later tijdens Best Kept Secret waar Tramhaus-zanger Lukas Jansen tijdens de set van Gurriers in de Casbah een nummer meedoet. Hoffs: "We hebben een speciale band met Tramhaus. We komen ze geregeld tegen. Hun manier van leven en muziek maken sluit aan op onze levensfilosofie, denk ik."

Hemel

Wie de hemel wordt ingeprezen wacht in de regel een grote opgave. Op de vraag of Gurriers niet bang is die belofte niet te kunnen waarmaken antwoordt Callaghan nuchter: "Niet als we steeds beter worden." Hoffs vult aan: "De verwachtingen zijn inderdaad hoog. Maar dat beïnvloedt ons niet. We doen elke dag ons best. We geven alles wat we hebben." Wat kunnen we verwachten van het nieuwe album COME AND SEE? Hoffs: "Natuurlijk zal het strakke gitaar gedreven muziek zijn. We hebben het album nabij Leeds opgenomen met producer Alex Greaves. Voor hem was het de uitdaging om ons livegeluid ook op de plaat vast te leggen. Het moest die rauwe klank houden en niet gepolijst klinken. Daar is hij in geslaagd. Na de plaat gaat het gewoon door met optreden. We spelen overal. In oktober komen we naar Nederland en België. Zoals de titel van het album al suggereert zullen we elkaar terugzien." ■

Gurriers live: 3 augustus op Absolutely Free Festival, Genk; 9 oktober in Paradiso, Amsterdam; 10 oktober in Ekko, Utrecht.

FLIP VAN DER ENDEN STELLETJE AMATEURS

Rampzalig' volgens *Rotten Tomatoes*, 'een aanfluiting' meent *IMDB*, 'een blamage' vindt *Moviemeter*. Om nou te zeggen dat *Blues Brothers 2000* (1998) een succes is, nee. Ik ga hier ook niet beweren dat de film een meesterwerk is, maar ben wel van mening dat hij beter is dan de volksmond ons wil doen geloven. De oorspronkelijke *Blues Brothers* film uit 1980 veroorzaakte een wereldwijde herwaardering van klassieke soulmuziek en gaf een enorme impuls aan de toen vrijwel stilgevallen carrières van Aretha Franklin, James Brown en John Lee Hooker. De impact van BB 2000 daarentegen is nihil. Dat neemt niet weg dat er nog genoeg te genieten valt. Dreef deel 1 op de allergrootste soulhits ever, in de sequel zitten meer obscure, maar niet minder sterke songs als *Looking For A Fox* van Clarence Carter, *Cheaper To Keep Her* van Johnny Taylor en het van Son House bekende *John The Revelator*.

Dr John geeft een geweldige *swampy* versie ten beste van Donovans *Season Of The Witch* en zo staan er nog wel meer juweeltjes op de soundtrack. Een niet muzikaal hoogtepunt vind ik de scene waarin 105 politieauto's aan gort worden gereden. Eentje meer dan in deel 1. Een detail, maar wel een leuk detail.

Je kunt discussiëren of John Goodman een waardige vervanger is van John Belushi die niet lang na de release van de eerste film overleed. Maar de man kan zingen en dansen en ook nog eens tegelijk. Waar BB 2000 het origineel misschien zelfs wel overtreft is het slot. De film eindigt in Louisiana met een 'battle of the bands', gejureerd door Erykah Badu als Witch Queen Of New Orleans. The Blues Brothers strijden tegen The Louisiana Gator Boys, een groep waarvoor het woord super bij lange na niet toereikend genoeg is. Aangevoerd door BB King zien we Koko Taylor, Dr John, Isaac Hayes, Steve Winwood, Eric Clapton, Bo Diddley, Billy Preston, Jimmy Vaughn, Gary 'US' Bonds, Clarence Clemmons, Lou Rawls, Jeff 'Skunk' Baxter, Grover Washington Jr en nog wat mindere goden de sterren van de rock-and-soul hemel spelen. Ze doen BB's *How Blue Can You Get*, misschien wel het grappigste bluesnummer ooit (*I gave you a penthouse, you called it a shack/I gave you seven children, now you wanna give them back*). In de coulissen kijken The Blues Brothers elkaar aan. *A bunch of wanna be players* constateert Steve Cropper, uitstekend vertaald als 'stelletje amateurs'.

IT WAS 40 YEARS AGO TODAY

1984

VAN HALEN

DOOR BERTRAM MOURITS

Dat waren nog eens tijden, dat je kon schrikken van een synthesizer-intro. December 1983, een nieuwe single van Van Halen. Ze hadden op dat moment al vijf albums gemaakt. Met het frisse en verrassende titelloze debuut (1978) waren ze in één klap een grote naam ge-

worden, een cross-oversucces tussen pop en hardrock. Dat was dankzij het vette geluid, de exuberante zang en performance van David Lee Roth, de slim gekozen Kinks-cover *You Really Got Me*, en natuurlijk het virtuoze en vernieuwende gitaarwerk van Eddie Van Halen, met het net anderhalve minuut durende *Eruption* als hoogtepunt.

In de drie jaar daarna maakte de band drie platen volgens min of meer dezelfde formule: hard, snel, niet langer dan een halfuurtje en grotendeels vrolijk. Op **FAIR WARNING** (1980) na dan, een van hun beste maar wel de slechtst verkopende plaat. **DIVER DOWN** (1982) was weer wat lossier, met wat synthesizers en enkele gratis covers (*Dancing In The Street*, *Pretty Woman*).

En toen verscheen dus dat singletje, dat begint met een daverende riff. Let wel, een synthesizer-riff, géén gitaar. En die synthesizer is behoorlijk prominent aanwezig: Roth komt er maar nauwelijks bovenuit. Pas na een minuut horen we gitaar. De solo is ouderwets virtuoos, maar daarna komt

de synth weer voren, met ook een snelle, zij het minder virtuoze solo. Eddie Van Halen had een nieuw speeltje gevonden en dat zouden we weten. Het nummer werd een groot succes: Van Halens enige Amerikaanse nummer-1 hit.

Een paar weken later, begin 1984, verscheen het album waarvan *Jump* de voorbode was: 1984. Er is overigens geen enkele goede reden te verzinnen waarom de plaat die titel heeft. Misschien wilden de grappenmakers de eersten zijn om in dat omineuze jaar te scoren met dat jaartal. Ongein dus, vandaar ook dat de titel als MCMLXXXIV op de hoes staat. Inhoudelijke aanknopingspunten tussen Orwell en *Hot For Teacher* zie ik in elk geval niet. Na het synthesizer-intro is 1984 gewoon weer hard, virtuoos en onbezorgd. Na *Jump* verdwijnt de synthesizer grotendeels naar de achtergrond. *Panama* gaat niet over het land, maar over een auto – de grommende motor die we horen is die van Roths Lamborghini. *Top Jimmy* is Eddie op zijn meest virtuoos, zowel op akoestische als elektrische gitaar. *Drop Dead Legs* klinkt als een poging om ZZ Top op eigen terrein te verslaan. Kant B opent met *Hot For Teacher*, met een humoristisch bedoelde videoclip van het soort waarmee je na de jaren tachtig niet meer wegwam. Nerd in klas heeft het moeilijk tussen stoere kinderen die

19
84

MEER HARDE ALBUMS UIT 1984

Metallica

RIDE THE LIGHTNING

Het kon nog harder, sneller en een heel stuk duisterder. Het gaat allemaal over dood en verderf: *Creeping Death*, *For Whom The Bell Tolls*, *Trapped Under Ice*. Op dit tweede album en ze hadden hun vorm te pakken en die formule bouwden ze uit, in een carrière die zo tumultueus is, dat de ruzies binnen Van Halen nog tam lijken.

Hüsker Dü

ZEN ARCADE

Harde muziek maken kan ook zonder virtuositeit: snel, grimmig, intens en ook nog eens een dubbel-album. De postpunk van de band van Bob Mould

en Grant Hart is onontkoombaar. De meeste liedjes duren zo'n twee minuten, op het laatste nummer na: *Reoccurring Dreams* is veertien minuten gitaarwaan-zin.

Iron Maiden

POWERSLAVE

Iron Maiden verkent vergelijkbaar terrein als Van Halen. De band heeft meerdere gitaristen nodig voor hun geluid maar klinkt nog steeds minder massief, maar wel serieuzer en pretentieuzer (een dertien minuten lang *Rime Of The Ancient Mariner*). En met succes ook, al scoren de Engelsen in Amerika niet zo goed als Van Halen. Maar **POWERSLAVE** haalt in aardig wat landen de top 10.

1984

David Bowie was in 1974 de eerste die 'iets' met George Orwells dystopische roman wilde doen, maar hij kreeg geen toestemming van de erven. Op **DIAMOND DOGS** zijn de scherven te vinden van het idee, waaronder een nummer dat toch maar gewoon *1984* heet. The Eurythmics schreven muziek voor een verfilming van de roman, maar film noch soundtrack werden erg succesvol. Een interessant perspectief kiest Billy Squier met *(Another) 1984*. Hij kijkt zonder veel vertrouwen vooruit: *Can you live with the reality of 1985?*

onder de indruk zijn van een in bikini gestoken juf. Dan keren op *I'll Wait* de synthesizers met volle en wat wollige kracht terug, terwijl *Girl Gone Bad* en *House Of Pain* weer twee typische Van Halen-rockers zijn.

Kortom: Van Halen is terug, ontwikkelt zich een beetje, dat lijkt business as usual. Maar ondertussen broeit het in de band. Roth is niet zo enthousiast over de synthesizers (en was ook *not amused* toen Eddie met een solo de show stal op Michael Jacksons *Beat It*). Zo ontstaat een impliciete discussie over de vraag wie nou de belangrijkste man in de band is. De virtueuze, vernieuwende gitarist of de man die met zijn sprongen en grollen elke zaal wist in te pakken?

Het is niet verrassend dat de slag werd gewonnen door de naamgever, al kiest vaste producer Ted Templeman voor Roth. Met hem maakt die eerst een olijke ep met klassiekers als *Just A Gigolo* en *California Girls* (ironisch genoeg met flink wat synthesizers) en een jaar later al verschijnt *EAT 'EM AND SMILE*, met Frank Zappa-alumnus Steve Vai op gitaar. De Van Halens – Eddie en zijn broer Alex – hebben niet onmiddellijk een vervanger gevonden. Uiteindelijk wordt het Sammy Hagar, die een typische hardrockstrot heeft, maar wiens uitstraling bij die van Roth in het niet valt. De kinderachtige humor is niet helemaal verdwenen, getuige albumtitels als *OU812* ('*Oh, you ate one too*') en *FOR UNLAWFUL CARNAL KNOWLEDGE* (F.U.C.K.), maar de muziek is degelijker. Niet minder succesvol overigens: *Why Can't This Be Love* werd een bijna even grote hit als *Jump*, met ook evenveel synthesizers. Het werd allemaal een beetje *gewoner*, maar daar zat het Amerikaanse publiek niet mee. ■

TOPTIEN

In Nederland kwam *Jump* niet verder dan de negenentwintigste plek, in Amerika was het in februari 1984 een nummer 1-hit.

- 1 **Van Halen** – *Jump*
- 2 **Culture Club** – *Karma Chameleon*
- 3 **Nena** – *99 Luftballons*
- 4 **Cyndi Lauper** – *Girls Just Want To Have Fun*
- 5 **Michael Jackson** – *Thriller*
- 6 **Kool & The Gang** – *Joanna*
- 7 **John Lennon** – *Nobody Told Me*
- 8 **Shannon** – *Let The Music Play*
- 9 **The Police** – *Wrapped Around Your Finger*
- 10 **Billy Joel** – *An Innocent Man*

FILM

• Een van de beste concertfilms ooit
 • vierde dit jaar zijn veertigste verjaardag in de bioscoop: *Stop Making Sense*
 • van Jonathan Demme werd opnieuw
 • uitgebracht. Het is een concertfilm over
 • Talking Heads, die dankzij de visies
 • van Demme en Byrne als inhoudelijk
 • voorman, meer is dan een avondje goed
 • gefilmde muziek, al was dat misschien
 • ook al genoeg geweest. Want de band
 • is in die jaren op de toppen van zijn
 • kunnen. Het publiek wordt grotendeels
 • buiten beeld gehouden, zodat je niet
 • jaloers hoeft te worden als kijker.

FORTY YEARS AFTER

• David Lee Roth zou nog een keer terugkomen
 • bij Van Halen, voor *A DIFFERENT KIND OF TRUTH*
 • (2012). Ideetjes die voor de eerste paar albums
 • waren blijven liggen, kregen hier een nieuwe
 • kans. Het is daarmee nog niet de oorspronke-
 • lijke bezetting; bassist Michael Anthony was al
 • vervangen door Wolfgang Van Halen, zoon van
 • Eddie. Het is een prima plaat, maar een nieuwe
 • vonk ontspringt niet, en de echte lol van het
 • begin ontbreekt. De heren waren misschien ook
 • wat oud voor de puberale ongein van *Hot For
 • Teacher*.

HET POPTONEEL KENT VELE ROLLEN: ARTIEST, MANAGER, PROGRAMMEUR, RADIOPLUGGER, LABELMANAGER, PROMOTOR, DISTRIBUTEUR, PLATENBOER EN NOG VEEL MEER. IN IEDERE HEAVEN LATEN WE IEMAND AAN HET WOORD OVER HAAR OF ZIJN VAK OF PASSIE. DIT KEER RON EUSER VAN MOJO CONCERTS OVER FESTIVALS EN MEER. TEKST LUDO DIELS FOTO'S HAN ERNEST

MOJO

RON EUSER

Op de 'Hoerenloper', de voetgangersbrug tussen de Wilhelminapier en Katendrecht in Rotterdam, noemt Ron Euser, boeker bij Mojo, daartoe aangespoord, twee jeugdherinneringen aan festivals die bepalend waren voor zijn leven: Pandora's Music Box in Rotterdam en het Belgische Werchter, waar hij op de fiets met vrienden heenging. Die festivals prikkelden begin jaren tachtig zijn fantasie en wekten de belangstelling op om zelf concerten te organiseren.

"Al vanaf de middelbare school was ik geboeid in het organiseren van liveoptredens en dansavonden, eerst in mijn dorp Hendrik-Ido-Ambacht en iets later in een kroeg in Dordrecht. In Utrecht werkte ik als vrijwilliger bij Tivoli, toen nog aan de Oudegracht. Daar heb ik al doende veel geleerd. Ik studeerde aan de grafische MTS en was gefascineerd door typografie en fotografie. Bij Tivoli maakte ik de advertenties. In mijn beroepskeuze ben ik dichtbij mezelf gebleven. De liefde voor muziek is nog steeds waar het bij mij om draait. En mensen zien genieten van muziek op een festival of in een zaal. Muziek maakt de wereld beter, daar geloof ik in. Dat is mijn drive."

We spreken Ron Euser (58) in de voormiddag van de laatste dag van North Sea Jazz. Hij is een vaste bezoeker van het festival en medeprogrammeur. "Ik heb gisteren en eergisteren enorm genoten van Arooj Aftab, Britney Howard, PJ Morton en Tems. Dit festival is al jaren een vaste waarde. De line-up is altijd verrassend. Je ontdekt altijd iets nieuws."

Inmiddels op het terras van Kopi Soesoe aan het Deliplein, zet de in Amsterdam wonende Euser uiteen dat de schaalvergroting van Mojo – in 2000 overgenomen door Live Nation – de eigenzinnigheid van de inmiddels 22 boekers en 160 medewerkers niet belemmert. "In feite ben je als boeker een soort eenmansbedrijf binnen de organisatie. Iedereen heeft z'n eigen expertise en netwerk. Die diversiteit wordt juist toegejuicht. Niet zelden boeken we grote acts om daardoor ook optredens in de niche te kunnen realiseren. Sinds 1994, toen ik bij Mojo begon, heb ik veel artiesten groot zien groeien. Zo werk ik al vanaf het begin met bands als Foo Fighters, The Prodigy, Jack White, Kings of Leon, Michael Kiwanuka, King Gizzard & The Lizard Wizard, Underworld, Chemical Brothers, Tom Odell en Greenday. Die laatste is een mooi voorbeeld van een band die ik bij wijze van spreken heb geboekt om te spelen voor 300 mensen en die onlangs voor een publiek van 31.000 optrad. dEUS boek ik ook al vanaf het begin. Ik heb altijd interesse gehad in Belgische

bands, maar muzikaal ben ik een omnivoor. Groot of klein maakt mij niet uit. Het moet goed zijn, daar gaat het om."

Eusers eigen smaak is breed en gevormd door zijn jarenlange ervaring. Voordat hij tot Mojo toetrad werkte hij drie en een half jaar bij een kleine platenmaatschappij. Daarna runde hij een jaar samen met een vriend een eigen boekingsbureau. "Dat was hier in Rotterdam. Eenmaal bij Mojo werd mijn speelveld groter. Ik ging veelvuldig de wereld over,

bezoekt internationale showcasefestivals en bouwde mijn netwerk uit. Tegenwoordig bezoek ook nog wel optredens en festivals in het buitenland, maar niet meer zo vaak als vroeger. Ik luister veel en verdiep me in artiesten."

Het ontdekken van nieuwe artiesten is voor hem niet zo ingewikkeld. Hij volgt een aantal toonaangevende radiostations, zoals Fip Radio uit Frankrijk, en heeft al zo'n veertig jaar een abonnement op *Humo*. Bovendien struint hij digitaal ook nog eens honderden plekken af waar hij nieuwe acts opspoor. Muziek voelt niet als werk, het is een vanzelfsprekend deel van zijn leven. Zijn vrouw Laura Vogelsang is directeur van de Melkweg

in Amsterdam en zijn zoon van veertien laat hem kennis maken met muziek die enigszins buiten zijn scope valt, zoals die van rapper Mula B. "Ook kijk ik naar de geboekte concerten in een aantal Amerikaanse zalen of festivals, die lopen in de regel voor op ons."

Euser is betrokken bij de line-up van festivals als North Sea Jazz en Down The Rabbit Hole. Met name bij Pinkpop was veel kritiek op het programma waarin de traditionele rock-met-gitaren het aflegde tegen veelal pretentieuze popmuziek. NRC sprak snerend van een Vinex-festival. "Iedereen heeft recht op zijn mening. Uiteraard moet je sommige concepten door de jaren heen aanpassen aan de tijdgeest. Feit is dat mensen altijd behoefte zullen hebben aan spektakel, aan het samen iets beleven. De festivalcultuur draait om gezamenlijkheid en een open geest. Het zijn waardevolle ontmoetingsplekken. Je leert er veel over mensen." Lachend: "Mijn mensbeeld is er in ieder geval beter door geworden. Zelf steek ik veel tijd in Into The Great Wide Open op Vlieland. Die kruisbestuivingen tussen muziek, beeldende kunst en film spreekt me erg aan. De omgeving nodigt uit tot reflectie, maar ook tot het doen van nieuwe muzikale ontdekkingen. De vibe op zo'n festival is anders dan op Lowlands, waar de beleving meer zit in de onderdompeling in plezier. Ieder festival bedient een eigen publiek, dat maakt het juist zo interessant." ■

GIVE A FUCK ARAB STRAP

MET THE LAST ROMANCE LEEK DE SCHOTSE BAND ARAB STRAP IN 2005 ZIJN LAATSTE ALBUM TE HEBBEN AFGELEVERD. MAAR ZIE, IN 2021 KWAM COMEBACKALBUM AS DAYS GET DARK UIT, EN ONLANGS I'M TOTALLY FINE WITH IT 👍 DON'T GIVE A FUCK ANYMORE 👍. IN TEGENSTELLING TOT WAT DE TITEL SUGGEREERT, KLINKT HET DUO AIDAN MOFFAT EN MALCOLM MIDDLETON URGENTER DAN OOIT. TEKST LOUIS NOUWS

De sound van hun eerste periode, die nog het meest deed denken aan een act als Smog (Bill Callahan), is ingeruild voor een dynamischer pop/rockgeluid. "Onze albums hebben eigenlijk altijd wel iets rommeligs gehad en dat geldt ook voor onze nieuwe plaat. Er zit chaos in de teksten die goed matcht met de muziek", licht de bebaarde Aidan Moffat (zang, drums) toe in het zoomgesprek, waarbij zich ook Malcolm Middleton (multi-instrumentalist) voegt vanuit een andere locatie. Moffat is verantwoordelijk voor de teksten en praat gemakkelijk, Middleton maakt een meer timide indruk.

Moffat: "In 2006 waren op het punt aangekomen dat we dachten dat onze creatieve *run* ten einde was. We hadden in tien jaar zes albums gemaakt en veel opgetreden. We waren een beetje uitgeput geraakt. Ik denk dat meer bands eens zouden moeten overwegen een break te nemen. [lach] Het zou ze goed doen. We wisten in 2006 overigens niet hoe we verder zouden gaan, zelfs niet óf we verder zouden gaan. Maar een herdenking overslaan kunnen we niet, en toen we in 2016 twintig jaar bestonden hebben we een aantal concerten gegeven."

Middleton: "Die waren heel vreugdevol. Het was een mooi moment om terug te kijken op wat we samen hadden gedaan en onwillekeurig ga je nadenken over hoe je dingen anders zou doen als je weer samen een album zou maken. Al hadden we daarvoor toen geen concrete plannen. We hadden, en hebben trouwens nog steeds, allebei onze eigen projecten naast Arab Strap."

Moffat: "We hebben toen wel samen wat demo's gemaakt voor een soundtrack van een film die nooit is uitgebracht. Dat klonk meteen weer heel vertrouwd als Arab Strap, dus blijkbaar hebben Malcolm en ik samen iets dat ons kenmerkt. Maar op het moment dat we stopten vonden we dat allebei even niet heel erg. Daarna is onze vriendschap alleen maar sterker geworden. Onze manier van werken is nog altijd hetzelfde. De technologie is beter geworden en in veel opzichten toegankelijker. We wonen ver van elkaar verwijderd. Malcom stuurt me *some guitar stuff*, soms piano, daar maak ik beats en drumpartijen bij. Die stuur ik weer naar hem. En als we tevreden zijn met de muziek ga ik nadenken over

**"IK DACHT DAT DE WERELD
ER ALLEEN MAAR OP VOOR-
UIT KON GAAN NAARMATE IK
OUDER ZOU WORDEN"**

de tekst. Vroeger stuurden cassettes over en weer, nu werken we via een dropbox."

Moffat: "Deze nieuwe periode voelt aan als de tweede fase in onze carrière. *It feels like two different bands*. In de meer dan tien jaar dat we uit elkaar waren is veel veranderd. Ik denk dat we beter zijn geworden in wat we doen. Dat hoop ik althans, want als dat niet het geval is doen we iets niet goed. [lach] Ik denk dat er ook meer wijsheid in de teksten zit nu. In die eerste periode ging het vooral over wat jongemannen meemaken in hun leven. Daar is niks mis mee, maar met het ouder worden wordt het perspectief wat breder."

Middleton: "We hebben nu meer controle op wat we doen. In onze beginperiode deden we voor ons gevoel soms maar wat. Het voelde als vallen van een klif op hoop van zegen. Nu doen we dat met een parachute op onze rug. [lach] Niet dat we meer met vooropgezette ideeën werken, maar we weten beter wat wel goed is en wat niet. Het doel is nog altijd goede muziek maken waar mensen graag naar luisteren. Ze hoeven er niet blij van te worden, maar je wil wel bezielen."

Moffat: "We zijn een band die praktisch alles in eigen hand houdt. We hebben een boeker en een label, maar dat wordt gerund door onze vrienden van Mogwai. Zij vertrouwen ons volledig. Wij leveren het materiaal af als het helemaal klaar is. *No questions asked, whatsoever*. We nemen alle besluiten zelf en dat vind ik een groot pluspunt."

Middleton: "We kunnen nu met veel meer rust aan onze albums werken. Niemand verwachtte AS DAYS GET DARK en op I'M TOTALLY FINE WITH IT DON'T GIVE A FUCK ANYMORE lag ook al geen tijdsdruk. Terwijl we in de eerste periode in een vrij strak schema zaten van plaat maken, touren, plaat maken, touren.

Van AS DAYS GET DARK waren wat nummers blijven liggen, zoals *Bliss*, waarvan we vonden dat het te veel afweek van de andere songs op die plaat. Maar we wilden het ook niet laten verstoffen. Laten we het uitwerken als een song die op zichzelf staat, zeiden we tegen elkaar: een single. Dat beviel zo goed dat we meer nummers op die manier hebben aangevat. Dat was fun, het was een beetje *Arab Strap goes pop*. Maar uiteindelijk gingen we toch weer meer variëren in tempo en sfeer en op een gegeven moment beseften we dat een album in handen hadden."

Moffat: "We probeerden singles te maken met beats en een bepaalde vibe. Er zaten elementen in waar we heel tevreden mee waren. Een soort *messiness* die altijd al wel in onze sound zit. We hebben altijd geput uit diverse genres, maar het eindresultaat had toch telkens iets eigens, iets wat ik Arab Strap noem. Als je naar het nieuwe album luistert en na het eerste nummer *Allatonceness* het tweede nummer *Bliss* hoort, dan is dat een behoorlijke overgang. [lach] Maar het lijkt te werken. Dat *sort of chaotic feel* past bij onze albums."

Malcolm Middleton (links) en Aidan Moffat vormen Arab Strap

Middleton: "Van *Bliss* wisten we zeker dat dat een single was. Ook *Allantonceness* en *Strawberry Moon* zijn eigenlijk meer standalones dan albumtracks."

Moffat: "Er ligt nog een heel album dat we niet hebben uitgebracht, dat opvallend *cheerful* is voor Arab Strap. Het is een zomers klinkende plaat. Misschien brengen we die volgend jaar uit."

Social media

Moffat: "Persoonlijk hoef ik op dit moment niet heel erg kwaad te zijn op de wereld. Opgegroeid in de jaren tachtig, de jaren van Thatcher, dacht ik dat de wereld er alleen maar op vooruit kon gaan naarmate ik ouder zou worden. Maar het tegendeel lijkt waar. Ik heb nu zelf kinderen en die lijken op te groeien in een wereld die alsmäär lelijker wordt. Dat heeft deels te maken met de manier waarop communicatie is veranderd. Sinds 2006 is de wereld veranderd op een manier die niemand kon bevroeden. Wat social media blootleggen over de menselijke imborst is soms ronduit schokkend. Er is veel goeds aan social media. Via Twitter heb ik heel goede conversaties gehad. Maar de negatieve kanten lijken steeds zwaarder te gaan wegen. *Bliss* gaat over digitale vrouwenhaat met taal die *absolutely disgraceful* is. Ik schrijf over zaken waarvan ik vind dat erover geschreven moet worden. Vroeger was dat over verliefdheid en

uitgaan, nu is dat veel over social media en de uitwassen daarvan. Op AS DAYS GET DARK kwamen die thema's trouwens ook al aan bod. Zo gaat *Another Clockwork Day* over eenzaamheid ondanks alle mogelijkheden om online met anderen te connecten. Er zijn op dat album veel elementen die terugkomen op het nieuwe. Dat soort onderwerpen komen haast als vanzelf naar boven omdat ze ook in mijn leven belangrijk zijn." Middleton: "De titel I'M TOTALLY FINE WITH IT DON'T GIVE A FUCK ANYMORE was een appje van onze live-drummer. We hebben het gebruikt omdat we dachten dat het ons gemoed van de laatste jaren goed weergeeft." Moffat: "We horen niet echt bij een Schotse muzieksceen. Toen we begonnen in de jaren negentig was er in Glasgow wel zoiets als een scene, al maakten we allemaal heel verschillende muziek. Je had The Delgados, Mogwai, Belle and Sebastian. We kenden elkaar en gingen naar elkaars optredens. De *circles* van nu lijken meer naast elkaar te bestaan en online. Het duimpje-omhoog-emoticon in de titel van het nieuwe album schijnt trouwens ook voornamelijk gebruikt te worden door oudere mannen, zo las ik laatst. Dat vond ik er ook wel geinig aan." ■

Arab Strap live: 31 augustus op Bruis festival, Maastricht; 1 september in De Helling, Utrecht.

PUNKPOËZIE

FONTAINES D.C.

POËZIE IS NIET ALLEEN TE VINDEN IN DUNNE, SOMS PRIJZIGE BUNDELS, ZE WAART BIJVOORBEELD OOK ROND IN POPPODIA ALS HET ZWEET VAN DE MUREN DRUIPT BIJ EEN STAMPEND CONCERT VAN FONTAINES D.C.. DICKUNST VORMT DE BASIS VAN DE IERSE POSTPUNKGROEP, DIE OVERIGENS ZELF MINDER OPHEEFT MET DIE DICHTERS-KWALIFICATIE.

TEKST STEVEN WALTER FOTO THEO COTTLE

Drummer Tom Coll zit relaxed in een comfortabele stoel van zijn woonkamer achter zijn laptop. Hij is een makkelijke prater. Een groot contrast met zijn jongere 'ik', volgens hemzelf. "Als kind en student was ik verschrikkelijk introvert. Niet alleen ik hè, maar iedereen in de band. Op school pasten we niet echt bij de groepjes die er waren." Dus vormden de buitenbeentjes hun eigen clan, met als basis: de liefde voor poëzie.

"Die bracht ons echt samen. Misschien is het een typisch Iers ding op scholen: opgaan in gedichten. Maar wij doken er vol in. In *beat poetry* bijvoorbeeld en we gingen zelf poëzie schrijven. We waren begin twintig, in de levensfase die je vormt als persoon. Wij omarmden het schrijven en leerden kwetsbaar te zijn onder vrienden. De binding binnen de groep is enorm hecht en dat komt door die periode. Man, ik weet nog goed dat we nachten doorhaalden en elkaar gedichten voorlezen. Er zijn zelfs kleine bundels met teksten verschenen."

De jongens van Fontaines D.C. maakten in die periode ook samen muziek, met de focus nog meer op het tekstuele, vanwege de verskunst en het volledig opgaan in het werk van dichters als W.B. Yeats en Gerard Manley Hopkins. Eigenlijk was het een vorm van zelfscholing. "Je moedigt elkaar aan om je eigen stem te vinden. Het is een andere creatieve uitlaatklep dan muziek maken. Zie het als een oefening om je zelfvertrouwen een boost te geven. Hoeveel tijd wij niet in bars hebben zitten schrijven en aan elkaar hebben voorgedragen... Het was een zieke tijd, echt geweldig. Er hing een sfeer waarin je niet bang was om anderen die persoonlijke gedichten te laten lezen. Je schreef soms samen en die samenwerkingen leidden tot mooie teksten."

Ze hebben nog altijd de drive om muziek te mixen met creatief schrijven. "Eerlijk gezegd is het voor mij persoonlijk alweer een tijdje geleden dat ik poëzie schreef, maar de anderen doen het nog steeds. Als tekstschrijvers zijn ze mede daardoor erg gegroeid. Het is geweldig om te zien hoe Grian [Chatten, red] als songwriter en zanger is ontbolsterd. De teksten op ons nieuwe album ROMANCE horen echt bij waar we nu als band staan. We zijn meer ervaren op het podium en in de studio. Het brandpunt ligt tegenwoordig meer op songwriting dan op het schrijven van poëzie. Het was best een grote stap voor ons om onszelf bloot te geven in die nieuwe, persoonlijke songteksten. Maar het begon dus met die liefde voor poëzie."

Postpunk

Fontaines D.C. bestormde zo'n zeven jaar geleden de muziekscene met onvervalste postpunkrock. Met debuutalbum DOGREL (2019) en dynamische optredens trok de band veel aandacht. D.C. staat overigens voor Dublin City, de toevoeging van de twee hoofdletters moet verwarring voorkomen met de formatie The Fontaines uit Los Angeles.

De afgelopen jaren dreef het Ierse vijftal verder af van de punk. Wat ontstond was een meer gepolijst (brit)rockgeluid. Toch blijven diverse mensen hardnekkig het label van die ruwere muziekvorm op Tom Coll en zijn maten plakken. "Postpunk? Ik denk dat ik die kwalificatie haat. Wij proberen in elk geval uit dat punkhokje te komen. Met de jaren hebben we ons verder ontwikkeld. Terugkijkend zou je DOGREL als postpunk kunnen omschrijven, maar tegenwoordig is onze muziek zoveel anders. Onze eerste albums waren wat ruwer, geschreven vanuit de steden waarin we verkeerden: Dublin en Londen. ROMANCE refereert niet aan een fysieke plek, het gaat meer over het innerlijk. Dat vind je terug in de teksten. De muzikale invloeden zijn mettertijd ook diverser geworden. Er zitten meer hiphopinvloeden in, om maar wat te noemen. We zijn nu eerder een alternatieve rockband. Als ik naar onze eerste nummers luister, dan lijkt het of er een compleet ander persoon zit te drummen. Zo intens. Volgens mij is dat ook wel begrijpelijk, want dat past bij jonge

honden die zich willen bewijzen. Dat begin was overacting. In ons achterhoofd zat namelijk de gedachte dat het succes ieder moment kon stoppen. Stel dat we een slechte plaat zouden afleveren, dan betekende dat het einde. Ik zou zijn teruggekeerd naar Ierland en denken: een geweldige ervaring, maar dat was het dan."

Dat onzekere gevoel is anno 2024 verdwenen. Coll ziet dat voor de band een duurzame carrière is weggelegd. "Dit kunnen we een hele tijd volhouden is mijn steevaste geloof. Er is geen gevaar meer dat de 'rit' ineens zou ophouden. Doordat we als band groeien en mensen daarin met ons meegaan, stijgt het zelfvertrouwen. Ik denk trouwens ook niet dat onze fanbase ons nog steeds als postpunks ziet. Het is met name een groep muzikjournalisten die ons hardnekkig onder de categorie postpunk blijft indelen."

Dat de jeugdige lichtvaardigheid en onbevangenheid eraf is, is volgens Coll niet erg. "Als je jong bent en je hebt een idee, dan wil je dat zo snel mogelijk laten horen. Hadden we op een woensdag een half nummer, dan speelden we dat op de vrijdag al tijdens een optreden. Zonder te weten hoe dat lied moest eindigen. Op zich was het handig om te zien of iets goed viel bij het publiek. Maar ja, je leert ook dat er steeds meer mensen naar je concerten komen om een goed optreden bij te wonen. Ze zitten niet te wachten op een *fucking mess of a show*. Dat experimenteren doen we tegenwoordig dus wat minder op het podium. Dat hoorde echt bij de *crazy energy* van het begin. Met ROMANCE hebben we mooie, soms nerdy shit gemaakt." Een mix van poëzie, creatief denken en muziek, waar experimentele dichters als Ezra Pound en T.S. Elliot waardering voor zouden kunnen opbrengen. ■

Fontaines D.C. live: 16 en 17 november in AFAS Live, Amsterdam.

iEar
ultimate sound and vision

Heyhoef Backstage

8 september
Camilla Blue

15 september
Lapa Loca
Aretha meets Clapton

21 september
Kaz Hawkins

28 september
Dom Martin Trio

www.heyhoef-backstage.nl Tilburg-Reeshof

OERVADERS RAMONES

1,2,3,4! VIJFTIG JAAR GELEDEN KLONK DEZE YELL VOOR HET EERST IN CBGB'S, DE ROEMRUCHE CLUB IN MANHATTAN. VRIJDAG 16 AUGUSTUS 1974 MARKEERT HET PODIUMDEBUUT VAN DE RAMONES (JOEY, JOHNNY, DEE DEE EN TOMMY RAMONE) ALS KWARTET EN TEGELIJK, VOLGENS VELEN, DE GEBORTE VAN DE PUNKROCK.

TEKST BRAM VAN SCHAIK FOTO ROB GRUEN

Ze begonnen met zijn drieën, dat bleek geen succes. De bassist, tevens zanger, vond het lastig die twee vaardigheden te combineren en de lange slungel achter de drumkit zat er gewoon niet op zijn plaats. Dus haakte een vierde aan, werden de posities herschikt en opeens werkte het. Vanaf dat eerste optreden speelden de Ramones, genoemd naar het alias Paul Ramone dat Paul McCartney

gebruikte als hij zich in een hotel inschreef, in totaal 2263 shows. De laatste 6 augustus 1996 in The Palace, Los Angeles. De erfenis uit die actieve periode bestaat uit veertien studioalbums en twee live-albums. Het aantal compilaties, liveregistraties, tributes of Ramones-geïnspireerde albums is niet te tellen. In 2002 werd de band opgenomen in The Rock 'N' Roll Hall Of Fame.

Op 21 september viert Rotown in Rotterdam **50 jaar The Ramones**. Onder leiding van Ivo 'Backbreaker' Bos spelen zo'n dertig muzikanten van onder anderen Lone Wolf, Real Danger, Shivies, Dool, March, New Cool Collective, Del Toros, The Apers, The Windowsill, Drunken Dolly, Zerotonins en Forbidden Wizards veertig Ramones-nummers. In Bar3 naast Rotown worden nog eens tien nummers gespeeld die ooit door The Ramones werden gecovered. Zie: www.rotown.nl

Van 7 december 2024 tot en met 24 januari 2025 speelt Marco Roelofs (Heideroosjes) met drummer Bart Nederhand (Peter Pan Speedrock), gitarist Oeds Beydals (Iron Jinn) en bassist Harold Gielen (Legion of the Damned) onder het motto **Ramones Alive** dertien shows in Nederland en België. Zie voor speellijst: www.festivalinfo.nl/artist/153763/RAMONES-ALIVE/

De echo klinkt door tot op de dag van vandaag. Noemden bands als U2, Metallica, Pearl Jam, Green Day en Nirvana zich schatplichtig aan 'The Fast Four' uit Forest Hills, een halve eeuw later raken jonge muzikanten nog altijd geïnspireerd. Zelf maken de vier hoofdpersonen deze muziekhistorische mijlpaal overigens niet meer mee. Zanger Joey Ramone (Jeffrey Hyman) overleed in 2001, bassist Dee Dee (Douglas Colvin) in 2002, gitarist Johnny (John Cummings) in 2004 en drummer Tommy (Tamás Erdélyi) in 2014. Alle oerleden zijn dood, ook daarmee onderscheidt de band zich.

Nog 3, nee 4 Ramones

Naast de vier *founding fathers* zijn er nog drie andere Ramones: Marky (Marc Bell) op drums van 1978-1983 en 1987-1996, Richie (Richard Reinhardt) op drums van 1983 tot 1987 en CJ (Chris Ward) op bas van 1989-1996. En vooruit, Elvis Ramone (Clem Burke, drummer van Blondie) viel in 1987 twee keer in maar was geen blijvertje. Al deze muzikanten zijn nog actief. The Ramones speelden ettelijke keren in Nederland en België, voor het eerst in 1977 en voor het laatst in 1996. In aanloop naar 50 jaar Ramones vroeg Heaven een aantal coryfeeën uit de muziekscene van de Lage Landen naar hun relatie met de band.

Ivo Bos (44)

Professie: grafisch vormgever.
Verder: speelt drums in Lone Wolf, The Windowsill, The Apers.
Favoriete nummer: zoveel, maar deze steken er bovenuit: *Listen To My Heart, I Wanna Be Sedated, Poison Heart, Something To Believe In*.

Favoriete album: echt allemaal, zoals je aan de songkeuzes kan zien. ROAD TO RUIN is misschien de beste.
Wanneer en hoe ontdekt: in 1995 via Kevin Aper, toen we de The Apers begonnen. RAMONES MANIA was de eerste plaat die ik mijn handen kreeg. Verkocht!

Betekenis voor jou: we zijn The Apers gestart door de Ramones en door bands die door hen geïnspireerd waren. De ruim 25 jaar dat ik muziek maak, luister en zie, zijn vaak met ze verbonden. Natuurlijk ontdek je andere muziek, maar de Ramones blijven je pakken.

Wanneer voor het laatst gehoord: het komt wel een paar keer per maand voorbij en omdat we 21 september in Rotown een feestje organiseren rond 50 jaar Ramones ben ik ze weer veel aan het luisteren.

Belang voor de popmuziek: nu een stuk minder dan bijvoorbeeld de jaren negentig, waar bands als Green Day, Offspring en zelfs R.E.M. en Nirvana de Ramones als inspiratie hadden. De basis van 1-2-3-4-gaan, liedjes met duidelijke coupletten en catchy refreinen, dat is iets van elke tijd. Dus niet dat de Ramones dat hebben uitgevonden. Ze hebben het wel in een duidelijk harder en sneller jasje gegoten.

Komt iets in de buurt: haha nee, niet echt! Geen band waarvan ik kan zeggen dat ik alle platen goed vind.

Lien Kroon (61)

Professie: een beetje van alles bij Sonic Rendezvous (muziek- en filmdistributeur).
Favoriete nummer: *Blitzkrieg Bop (Hey Ho Let's Go)* is de ontmoetingsyell van ons handbalteam).

Favoriete album: IT'S ALIVE. We hebben in Alkmaar de coverband Remones gehad, die speelde het hele album na, heerlijk!

Wanneer en hoe ontdekt: in 1977/1978 via de broer van mijn vriendin, die een geweldige verzameling punk/alternatief had. Als ik dan bij haar bleef slapen hoorde ik steeds iets nieuws. Ramones was onze favoriet.

Betekenis voor jou: die hele periode was geweldig, het ontdekken van punk. Wat een opluchting, zo kan/mag het dus ook.

Wanneer voor het laatst gehoord: van de week nog op de radio, meteen vrolijk.

Belang voor de popmuziek: De Ramones lieten zien dat je heel ver komt als je vasthoudt aan een concept. En die no-nonsense houding. Heb je een kater? Dan kots je maar even in een emmer naast je... maar gewoon doorspelen... 1,2,3,4. Dat is nog eens wat anders dan je publiek een uur laten wachten omdat je broek nog nat is.

Komt iets in de buurt: The Apers natuurlijk! En Teenage Bottlerocket.

Marco Roelofs (50)

Professie: programmeur Effenaar, zanger Heideroosjes.

Favoriete nummer: onmogelijk te noemen, maar niets is onmogelijk dus: *I Wanna Be Sedated*.

Marco Roelofs foto Marc de Jong

Favoriete album: IT'S ALIVE.

Wanneer en hoe ontdekt: in 1989 was ik vijftien en had net heavy metal ontdekt. Metallica, Slayer, dat werk. Een voetbalvriendje had een walkman met daarin een cassette: 'Luister dit eens, dat vind jij ook leuk. Ook harde gitaren, maar je kunt de zanger wél verstaan'. Het was het verzamelalbum RAMONES MANIA uit 1988. Dat bandje heb ik vervolgens grijs gedraaid.

Betekenis voor jou: Ramones had iets wat ik in 1989 als puber nog niet kon plaatsen maar nu wel: ze waren duidelijk underdog en outcast. Dat was ik ook. Ramones had binnen die outcast sfeer ook nog een down to earth karakter. In tegenstelling tot de stoere metal bands die ik als verse puber net ontdekt had. Dat ging over hel en draken en ze hadden langere haren dan ik mocht van mijn moeder. Ramones waren gewoon een beetje raar, net als ikzelf. En de teksten sloten aan bij mijn eigen puberaal sarcastische binnenwereldje. Ik ben de band altijd blijven respecteren. Er werd – zeker tegen het einde van hun carrière – soms een beetje meewarig over gedaan. Buiten de punkscene dan. Vooral omdat hun liveshows niet heel best meer waren. Wat ik kan beamen. Ik zag ze begin jaren negentig twee keer in België en het was rommelig en Joey kon het 'Gabba Gabba Hey' bord amper nog vasthouden. Ook hoorde ik vaak kritiek dat ze 'altijd dezelfde plaat maken'. Dat kan wel zijn, maar op ieder album stonden oorwormen van goede popliedjes. Dat is een kunst. Het is enorm moeilijk om makkelijke muziek te maken.

Wanneer voor het laatst geluisterd: ik draai ze nog maandelijks. En inmiddels dagelijks, want we zijn druk met de repetities voor *The Ramones Alive tribute tour*.

Belang voor de popmuziek: enorm. Ze hebben de weg vrijgemaakt voor alle poppunk – en breder: gitaarmuziek – vanaf 1980. Alleen hebben ze daar zelf nooit echt de commerciële vruchten van kunnen plukken. Begin jaren negentig braken acts als Green Day, Offspring en eerder ook al Pearl Jam en Nirvana, door van de underground naar de mainstream en haalden gouden platen en dito inkomsten. Terwijl de oervaders van de puntige poppunkliedjes, de Ramones, (weer) in een busje moesten touren. En waren miljoenen tieners die gruisige gitaarmuziek ontdekten en eerdergenoemde bands verkochten arena's uit, maar Ramones kreeg eigenlijk amper nieuw publiek in hun zaal.

Komt iets in de buurt: nee, niets.

Merel Schaap (34)

Professie: illustrator/grafisch vormgever.

Speelt: gitaar en zang in Lone Wolf.

Favoriete nummer: *Poison Heart*.

Favoriete album: erg moeilijk om er maar één te kiezen, maar dan ROAD TO RUIN.

Wanneer en hoe ontdekt: in 2002/2003. Ik zat in de eerste van de middelbare school. Damien (gitarist van Lone Wolf) trad met zijn toenmalige band voor de allereerste keer op bij een schoolvoorstelling en speelde *Blitzkrieg Bop*.

Betekenis voor jou: het was voor mij de introductie tot punkrock, het overschakelen van viool naar gitaar en het eindeloos meespelen van de albums en vervolgens een eigen bandje beginnen. Het zal altijd een van mijn favoriete bands blijven.

Voor het laatst gehoord: op dit moment staat MONDO BIZARRO te draaien.

Merel Schaap foto Willem de Kam

Belang voor de popmuziek: De Ramones hebben ervoor gezorgd dat heel veel van mijn favoriete bands nu bestaan. Ze hebben zo veel mensen geïnspireerd om muziek te gaan maken en in een band te spelen zonder dat je een virtuoos hoeft te zijn.

Komt iets in de buurt: The Apers. Ik leerde ze rond dezelfde tijd kennen. Daar keken we vroeger enorm tegenop. Ze inspireerden zo veel kids uit Rotterdam (maar ook ver daarbuiten) om een band te beginnen en betrokken je bij de scene.

Minke Weeda

Minke Weeda (50)

Professie: directeur Rotown/Left of the Dial/Rock 'n' Roll Highschool.

Favoriete nummer: de beste titel vind ik *Today Your Love Tomorrow The World*. *Blitzkrieg Bop* kan ik bijna niet meer horen, maar ik blijf het geweldig vinden dat het na een kleine 50 jaar nog steeds uit volle borst wordt meegebruld door alles en iedereen als het ergens wordt gedraaid. Zelf luister ik op dit moment het liefste naar *Bonzo Goes To Bitburg*. Of nou ja, eigenlijk naar elk nummer waar een modulatie in zit.

Favoriete album: IT'S ALIVE.

Wanneer en hoe ontdekt: geen idee, ze waren er gewoon altijd.

Betekenis voor jou: de band is een soort van graadmeter. Als er na sluitingstijd gedronken wordt met artiesten of andere mensen uit de muziekindustrie, vraag ik vaak wat ze willen horen. Kiest iemand Ramones, dan zijn we meteen vrienden. Je wil niet weten hoeveel mensen, die zelf best goeie muziek maken of uitbrengen, dan om Britney Spears vragen of zo. Kunnen nog steeds aardige mensen zijn

hoor, maar als je om vier uur 's nachts geen zin heb in Ramones, dan zit je wat mij betreft toch aan de sukkelkant van de mensheid. Verder heb ik vooral heel veel geleerd van Johnny Ramone. Niet op alle vlakken en qua politieke standpunten kan ik niet verder van hem afstaan, maar ik heb diepe bewondering voor zijn volharding om van Ramones de grootste band van de wereld te maken. De verbetenheid waarmee hij de beste wilde zijn, is altijd een bron van inspiratie geweest en voor mij is hij het bewijs dat je je niet hoeft aan te passen. En dat je heel veel kunt bereiken door oneindig tegen de stroom in te blijven zwemmen.

Voor het laatst gehoord: afgelopen vrijdag was er hier iemand die weleens van Ramones had gehoord, maar de muziek niet echt kende. Ik draaide een paar nummers en die persoon was verbaasd dat het helemaal niet zo hard was. Dat gebeurt eigenlijk altijd. Mensen hebben wel ergens meegekregen dat Ramones punk zijn en denken dan dat het een hoop geschreeuw en amuzikale herrie is. Dat het eerder een Motown, of Beach Boys *on speed* is, is klaarblijkelijk elke keer weer een openbaring.

Belang voor de popmuziek: los van de muziek hebben de Ramones er vooral voor gezorgd dat andere bands al snel als jankerds overkomen. Ja, moest je vannacht wel anderhalf uur terugrijden na een slechte show? Kom maar terug om te klagen als je 22 jaar lang in een busje de wereld over bent gegaan met een paar gasten die je eigenlijk liever de hersens in zou slaan.

Komt iets in de buurt: ik draai vaker andere muziek dan dat ik naar de Ramones luister, maar uiteindelijk blijft het toch de

Perry Leenhouts

ultieme band. Meer nog door het verhaal er omheen dan door de muziek. Dat geldt ook een beetje voor The Replacements. Die hebben ook een reputatie die legendarischer is dan de muziek. Ons Left of the Dial-festival is niet voor niets naar een van hun nummers vernoemd. Maar als de wereld maar ruimte had voor één band, koos ik zonder twijfel voor de Ramones.

Perry Leenhouts (51)

Professie: producer, mixing engineer @ Point Break Sound.

Zingt in: Travoltas.

Favoriete nummer: *I Wanted Everything*.

Favoriete album: ROCKET TO RUSSIA.

Wanneer en hoe ontdekt: dat moet rond 1984 zijn geweest, eerste jaar middelbare school. Ik woonde in een dorp (Dongen) waar iedereen die een beetje alternatief was al snel terecht kwam in de plaatselijke jeugdsoos. Metalheads, punks, goths, allemaal bij elkaar. Dus ik leerde al snel een hele hoop toffe bands kennen.

Betekenis voor jou: voor mij zijn ze echt de überpunkband en een absolute inspiratie om in een band te spelen. Zij maakten de hele 'band-droom' toegankelijk en legden de basis voor een wereldwijde scene die nog steeds voortleeft en die voor miljoenen mensen het leven heeft veranderd. Ook het mijne.

Voor het laatst gehoord: een paar dagen geleden nog de THE 1975 SIRE DEMOS geluisterd.

Belang voor de popmuziek: zoals ik al aangaf hebben ze de basis gelegd voor een wereldwijde scene, en hebben zo ontzettend veel bands beïnvloed, ook buiten de punkscene. Een absoluut wereldwijd cultureel erfgoed.

Komt iets in de buurt: zeker geen bands ná de Ramones. Misschien zijn ze nog het best te vergelijken met The Beatles, maar dan voor alternatieve muziek. Er zijn weinig bands die zo ontzettend veel bands beïnvloed hebben als die twee.

Nick Cooper/Nico Decock (58)

Professie: management consultant/eigenaar Hunt And Peck Publishing 'We Do Punk Books'.

Was: zanger/gitarist van Marky Ramone & The SpeedKings.

Favoriete nummer: *Chop Suey*.

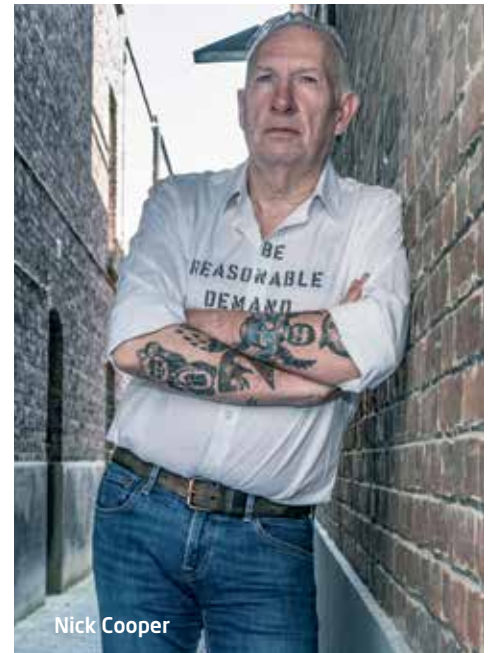
Favoriete album: ROCKET TO RUSSIA.

Wanneer en hoe ontdekt: 1977 via *Joepie Magazine*.

Betekenis: door de Ramones ontdekte ik een groot deel van de New Yorkse-punkscene. Van Dead Boys over Patti Smith tot mijn *all time favorite* Wayne County. Uiteindelijk kwam het zover dat ik een paar jaar met een van de Ramones in een band heb gespeeld en dat ik ook met Wayne, ondertussen Jayne, County op het podium stond.

Voor het laatst gehoord: De Ramones hangen altijd wel een beetje in de lucht, zeker toen ik de laatste maanden mijn boek *'Heartbreak' The Ramones* aan het schrijven was.

Belang voor de popmuziek: bij de Ramones voelde ik, nog meer dan bij Britse punkbands, dat ik zelf ook in een bandje zou kunnen spelen. De eenvoudige akkoorden en teksten effenden het pad voor ontelbare bandjes. Ondanks dat de muziek van Ramones een stijlbreuk was met de rockmuziek in de jaren zeventig, gebruikten ze diverse invloeden uit de jaren zestig in hun melodieën en harmonieën.

Nick Cooper

Komt iets in de buurt: Ramones is een van die bands die uniek zijn. De stijl van spelen, het type songs, het is onlosmakelijk met hun naam verbonden. Ze springen er net zo makkelijk uit, zoals je zonder moeite Motörhead herkent of Status Quo. Ze hebben hun eigen signature sound. ■

Nick Cooper/NicoDecock schreef het boek 'Heartbreak' The Ramones over zijn avonturen met Marky Ramone and the Speedkings. Te bestellen via www.huntandpeckbooks.com.

TRAMHAUS

ZWEETMUZIEK

Tramhaus: (vlnr staand) Julia Vroegh, Jim Luijten, Micha Zaat; (zittend) Lukas Jansen, Nadya van Osnabrugge.

AL VANAF HUN DEBUUTSINGLE I CAN'T SWEAT (2022) KRIJGT HET ROTTERDAMSE TRAMHAUS DE VRAAG WANNEER ZE IN GODSNAAM HUN EERSTE VOLWAARDIGE ALBUM UIT GAAN BRENGEN. DAT STAAT NU TE GEBEUREN. THE FIRST EXIT VERSCHIJNT OP 20 SEPTEMBER. "DAN VIEREN WE IN DE AMSTERDAMSE PARADISO ONZE RELEASEPARTY. EEN ROTTERDAMS FEESTJE IN AMSTERDAM", ZEGT ZANGER LUKAS JANSEN MET EEN GLIMLACH. TEKST LUDO DIELS FOTO HUGO THOMASSEN

Nadat we sommige leden van de band eerder spraken tijdens hun Heaven Session op Best Kept Secret 2022, belden we recentelijk met zanger Lukas Jansen en gitarist Nadya van Osnabrugge. THE FIRST EXIT is het hemelbestormende debuut van een postpunkband die nu al geldt als één van 's lands meest opwindende rock-'n-rollacts die ook in Amerika al is opgevallen. Jansen: "Ons doel? Plezier! Maar dan ook *all the way*."

Dat geouwehoer over Rotterdam versus Amsterdam is aan Tramhaus niet besteed. Hun affiniteit met Rotterdam steken ze niet onder stoelen of banken. Veel liedjes gaan over de stad. En ja, er kleeft iets ongepolijst, gruijzigs, puurs en energiek aan Tramhaus dat ook andere bands uit Rotterdam typeert, zoals Texoprint, Rats On Rafts en Library Card. Rudimentaire rockmuziek die – daar komt het cliché – 'niet lullen, maar poetsen' uitstraalt. Bands die zeggen waar het op staat zonder moralistisch te worden.

Gitarist Micha Zaat van Tramhaus heeft samen met Gideon Karting in het boek *Rotterdam Laat je Horen* de magie van Rotterdam als muziekstad uit de doeken gedaan in de beschrijving van legendarische concerten, maar ook faliekante mislukkingen die inzichtelijk maken dat deze stad zich steeds opnieuw uitvindt.

Plezier

Tramhaus kreeg in 2020 vorm tijdens de lockdown, toen de samenleving los zand leek en de muziekscene piepend en krakend tot stilstand kwam. Drummer Jim Luijten, gitarist Nadya van Osnabrugge, zanger Lukas Jansen en gitarist Micha Zaat maakten deel uit van bands als Nagasaki Swim, Vulva en Pig Frenzy. Alleen bassist Julia Vroegh zat niet in de scene waaruit Tramhaus voortkwam. Van Osnabrugge: "Nagasaki Swim speelt nog gewoon, Pig Frenzy niet meer en Vulva staat 'on hold', maar het is de vraag wanneer wij daar weer tijd voor krijgen. Op dit moment zijn we veel onderweg en we kunnen niet verlangen dat de andere bandleiden op ons wachten."

Op Best Kept Secret liet Luijten zich ontvallen dat Tramhaus voor ieder bandlid een project is waarin ze iets vinden wat de andere bands niet hebben. "Mijn oude band Nagasaki Swim lijkt in niets op Tramhaus. Die muziek was veel melodischer met zeker geen uithalen in postpunk sfeer. Men beweert soms dat Tramhaus lijkt op Viagra Boys en Idles. Maar dat is muziek waar ik in ieder geval niet naar luister."

Van Osnabrugge: "Onze inspiratiebronnen lopen uiteen. Je kunt niet stellen dat er een band is die we specifiek als dusdanig kunnen typeren. Natuurlijk houden we van indie, maar de muziek waar we in de tourbus naar luisteren gaat alle kanten op. Van metal en postpunk tot house, techno en jaren tachtig muziek." Jansen: "We hebben rijdend in de sneeuw in de buurt van Tallinn zelfs een keer naar carnavalsliedjes zitten luisteren. Het weer was heftig en wij waren melig. We hadden erg veel plezier. De zin van de onzin is voor ons heel belangrijk."

Bands als Texoprint en het Ierse Gurriers beschouwen ze bij Tramhaus wel als geestverwanten. "Zeker weten", zegt Jansen. "Texoprint is er ook bij tijdens de releaseparty. Dat zijn zeker muzikale bloedbroeders en dat geldt ook voor Gurriers. Ik heb tijdens hun set op Best Kept Secret dit jaar nog meegespeeld. Het zijn toffe gasten. We hebben dezelfde

spirit. Bovendien zitten ze qua ontwikkeling in een vergelijkbaar traject. We zagen ze op het Left Of The Dial Festival in Rotterdam. Het klikte meteen. Ze hebben in ons voorprogramma gespeeld."

Tramhaus treedt veel op. De band was in de Verenigde Staten, speelde in Japan en deed in Europa diverse festivals aan. Zieltjes winnen. En dat zonder album op zak. Jansen: "We hebben de afgelopen tijd wel singles uitgebracht en de ep ROTTERDAM met vier nummers. Als THE FIRST EXIT uit is voegen we de nieuwe nummers meteen toe aan de set. Van het album hebben we tot nu toe pas drie nummers live gespeeld. De meeste nummers zijn dus nog niet op het podium getest. We willen het publiek en onszelf verrassen met het nieuwe materiaal." Van Osnabrugge: "Die spanning hebben we nodig, anders raken we verveeld"

Ambitie

Live is Tramhaus niets minder dan een sensatie. Dan werpt de bescheiden zanger alle schroom van zich af en gaat de band in een recordtempo naar regionen waar alleen bands spelen die je niet meer vergeet. De muziek is stuwend, hard, dwingend en soms schurend tegen de grenzen aan van histerie, euforie en vertwijfeling. Alle sentimenten komen vrij. Vaak beginnen de nummers rustig om dan ineens in orkaankracht te exploderen, terwijl de gitaren vasthouden aan de melodie die nog net niet door het totaalgeluid wordt overspoeld. De aantrekkingskracht van de muziek schuilt in het wankel evenwicht tussen het overeind blijven in de geluidsgolven en meegenomen worden in gelukzaligheid.

Met mooi of lelijk heeft de muziek niets uit te staan. Het gaat om de waarachtigheid. Je voelt dat de liedjes recht uit het hart komen. Tramhaus zegt de waarheid, waarin soms het wel en wee van een Rotterdamse wijk centraal staat, zoals in *Make It Happen*, en dan weer een persoonlijke ontboezeming zoals in het nieuwe *Beech. I Don't Sweat* lijkt dan weer een oproep om de handen niet uit de mouwen te steken en – heel on-Rotterdams – de boel de boel te laten. Luijten op Best Kept Secret 2022: "Sommige mensen vinden het cool om geen vin te verroeren, om niets te doen. De hele dag aan de bar te zitten zonder ambitie, daar gaat het liedje over. Het moge duidelijk zijn dat wij zo niet in de wedstrijd zitten. Tramhaus heeft ambitie."

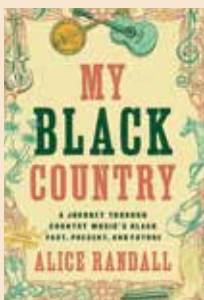
Jullie treden veel op. Er zit na de release van THE FIRST EXIT ook weer een lange tour aan te komen. Zijn die internationale veldtochten nodig voor het brood op de plank?

Jansen: "Vorig jaar was goed voor ons. Dit jaar staan we in het buitenland in kleinere zalen. We zijn daar immers nog niet bekend. Dat is geen vetpot kan ik je verzekeren. Het zit op dit ogenblik tegen het spannende aan." Lachend: "Wordt het vanavond crackers eten, dat is de vraag. Maar alles voor de band. We zitten er met volledige toewijding in. Natuurlijk moeten we soms wat bijklussen bij Rotown bijvoorbeeld. Dat geldt voor ons allemaal. Maar we geloven in deze band."

Echt punk die mentaliteit. Voelen jullie zich verwant aan de punttijd?

Jansen: "Wel wat betreft DIY-mentaliteit en betrokkenheid. Zo doen we vrijwel alles zelf. Muzikaal zou ik onze instelling niet tot punk willen terugbrengen, daarvoor zijn onze invloeden te divers. Verder zijn we al

MUZIEKBOEKEN

Het is een memoir en een muziekgeschiedenis in één: *My Black Country* van Alice Randall (Black Privilege/Atria, 278 blz., ca. €26). Randall is een schrijver van zowel romans als van liedjes; verschillende van haar nummers werden op plaat gezet door grote namen uit de traditionele countrywereld (Trisha Yearwood, Nitty Gritty Dirt Band). In dit boek

beschrijft ze haar carrière, waarbij ze begint met haar jeugd. Het eerste liedje schrijft ze voor haar vader: *Daddy, Don't Go In That B.A.R.*. Ze ontdekt later hoe ongewoon haar aanwezigheid als zwarte vrouw in deze wereld is – en gaat op ontdekkingsstocht naar voorgangers. Die vindt ze, voor zover ze nog zijn op te sporen, want vaak zijn ze onder het tapijt geveegd: *'Traditional is a black girl'*, leert ze van haar vader. Er is inmiddels wel iets veranderd. Ontroerend is de passage waarin Randall *Went For A Ride* hoort zingen door Adia Victoria, zodat de ik-figuur van het liedje eindelijk eens een zwarte vrouw is. Randall schrijft over meer en minder bekende voorgangers (Ray Charles, Charley Pride, Linda Martell) om te eindigen bij eigentijdse ontwikkelingen (Lil Nas X, Rhiannon Giddens). Die zijn fascinerend en voor Randall ook emotioneel. Dat maakt het lezen van dit boek tot een bijzondere ervaring en de muziektips die je onderweg opdoet krijgen extra gewicht. Mooi dat tegelijk een gelijknamige cd verscheen met de nummers van Randall.

Het lezen van *Beter dan Bowie*, het nieuwe boek van Wouter Bulckaert (Mammoet, 215 blz., €24,90) deed me een beetje denken aan een kroeggesprek tussen muziekliefhebbers. Met enorme overtuigingskracht en enthousiasme worden feiten en meningen afgevuurd, soms doordrivend in de details, dan weer met *sweeping statements* die je

de volgende dag niet te veel tegen het licht moet houden. Dertien artiesten die 'beter dan Bowie' zouden zijn (al relativeert Bulckaert die claim in het nawoord wel weer) worden hier beschreven, geïntroduceerd, verdedigd. Het zijn 13 klassiekers, maar wel in wat kleinere kring dan Bowie: Roy Harper, Wire, John Martyn, Kevin Coyne, Graham Parker, Bill Nelson: allemaal eigenzinnige types, al kan dat toch niet verklaren dat ze minder populair zijn dan Bowie: zó aalbaar was die ook lang niet altijd. Sommige vergelijkingen werken in de kroeg toch beter dan op papier. Dat geldt ook voor het verband dat hij legt met de politieke ontwikkelingen in Groot-Brittannië: juist daarvan lijken de beschreven randfiguren zich weinig aan te trekken. Wel stuurt dit boek je naar je platenkast, of naar Spotify, want je wil wel eens horen waarover Bulckaert zo enthousiast is. En dat is altijd een prima reden om een muziekboek te lezen, of met een muziekvriend in de kroeg te gaan zitten.

BERTRAM MOURITS

lange tijd aan het worstelen met de term postpunk, wat ondertussen als genrebeschrijving meer vragen dan antwoorden oproept."

Jullie hebben ook op een aantal showcasefestivals gestaan zoals *The Great Escape in Brighton*. Levert dat iets voor jullie op?

Jansen: "Eerlijk gezegd vond ik het niet zo leuk op die showcasefestivals. Het is er te druk en je krijgt te weinig tijd. Wij houden meer van shows waarin we onze eigen spanningsboog kunnen opzetten en waar het publiek voor ons komt en niet met de rug naar de band toe staat."

Jullie nemen op in de Katzwijm-studio in Voorhout. Hoe verloopt zo'n opname?

Van Osnabrugge: "THE FIRST EXIT hebben we in grofweg tien dagen opgenomen. Dat was in september 2023. Dat ging snel. Het schrijfproces duurde ook tien dagen. We hebben dat samen gedaan. Je borduurt verder op de ideeën van de ander. Zo ontstaat er geleidelijk iets, althans dat hoop je. Soms loop je al knutselend vast. Dan zijn je oren moe en je hoofd vol."

Jansen: "Ik ga dan naar buiten om frisse lucht te happen en een sigaretje te roken. Het komt ook voor dat je zo'n nummer een hele nacht laat liggen om er de volgende dag met frisse moed aan verder te werken. Er is één track op het komende album waarop we helemaal vastliepen. Dat was *A Necessity*. Ik vond dat het liedje, ondanks de lekkere riff, nergens naartoe ging. Toen ik na mijn sigaret weer terugkwam hadden Jim en Nadya iets te pakken waarmee we verder konden. De aandacht was terug en er kon een tekst bij geschreven worden." ■

Tramhaus live: 2 oktober in Paradiso, Amsterdam; 2 november op Les Nuits Botanique, Brussel; 10 november op Sonic City festival, Kortrijk.

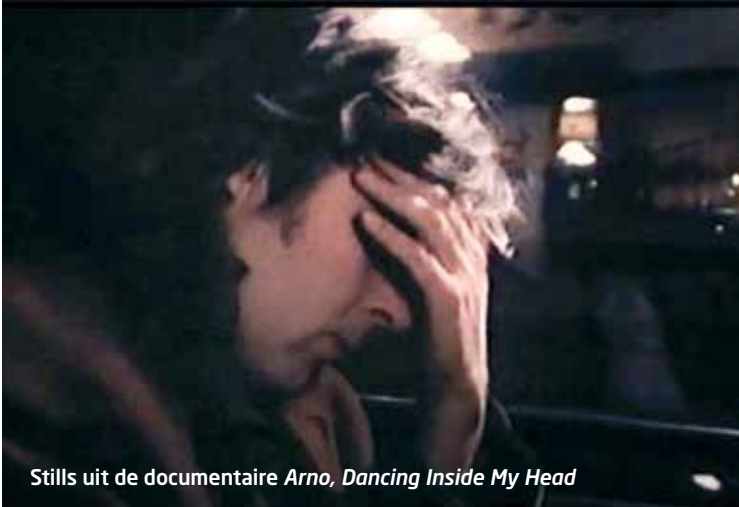
Paradiso
02.10.2024

Tramhaus
+ Texoprint & Neighbours
Burning Neighbours

MUSIC FILM FESTIVAL

ERVARING MET DIEPGANG

Stills uit de documentaire Arno, *Dancing Inside My Head*

De betreunde Arno Hintjens beschouwde zijn genre als een muzikale bouillabaisse. Vent en vorm vielen samen in een onnavolgbare mengeling van surrealistische beelden, rauwe uitgelatenheid, ongebreidelde levenslust en pure melancholie. Met de documentaire *Arno, Dancing Inside My Head* toont Music Film Festival in Tilburg een portret van deze onnavolgbare zanger in zijn creatieve proces dat uiteindelijk leidde tot een van zijn laatste en beste albums *Human Incognito*. "De bioscoopervaring maakt al onze films tot een unieke ervaring", zegt organisator Gerard van den Broek. "Arno was veelzijdig, grenzeloos en ongrijpbaar. In die zin past hij naadloos binnen onze programmering."

Het Music Film Festival vindt op 6, 7 en 8 september plaats in Tilburg. Gerard van den Broek (58) weet niet alleen een boeiend programma samen te stellen, maar beschikt als redacteur van de NOS en hobbydrummer ook over een goed netwerk van geestverwanten. Mensen die van films over muziek en muzikanten houden. "Ja dat is onze definitie van het festival", zegt Van den Broek aan de telefoon. "Waar mogelijk proberen we aan de filmervaring nog iets toe te voegen. Dan moet je denken aan interviews met regisseurs of musici. Zo komen komen de regisseur van de Arno-documentaire, Pascal Possonnier, en Arno-toetsenist Serge Feys naar het festival. Na de vertoning van de film over Darius Brubeck – inderdaad de zoon van Dave – spreekt Jeroen Overbeek met de pianist en regisseur Michiel ten Kleij die het Darius Brubeck Quartet over de hele wereld volgde. Na afloop van het interview volgt een volledig concert. Die combinatie van film, interview en livemuziek geeft diepgang aan de ervaring, zo denk ik."

"Poppodium 013, Filmhuis Cinecitta, Muziekpodium Paradox en bioscoop Pathé Tilburg Centrum zijn de locaties waar de films tijdens deze derde editie van het festival te zien zijn. Het programma omvat diverse soorten muziek. Van klassiek tot hiphop en van indie tot metal en opera. Die veelzijdigheid past bij Tilburg. Er gebeurt veel in deze stad en dat op verschillende schaalniveaus. Ons festival weerspiegelt dit. Zo toont het festival dit jaar niet alleen voor het eerst een opera, *L'Elisir d'Amore*, in

het filmtheater Cinecitta, maar ook een intieme vertoning en optreden van de fenomenale Arnhemse jazzdrummer Pierre Courbois en zijn band 3GEN3. Filmmaker Els Dinissen schetst in de film *De Pionier* een beeld van de man en zijn roemruchte carrière die hem al op jonge leeftijd naar Parijs bracht en die daarna als drummer in de freejazz en fusion in de jaren zestig en zeventig door Europa en Amerika tourde. "Hij neemt afscheid als drummer. Zijn optreden op ons festival zal een van de laatste keren zijn dat hij voor publiek optreedt. Dat is bijzonder. Drummer Joost Patocka, vorig jaar zelf nog te gast met zijn band, zal na de film het interview voor zijn rekening nemen."

Dat enkele films al op tv te zien waren, zoals bijvoorbeeld de documentaire over Arno op Canvas, deert van den Broek niet. "Tegen Canvas valt niet op te boksen. De liefhebbers van ons genre houden goed in de gaten waar interessante documentaires en films te zien zijn. De meerwaarde van ons festival is zonder meer het grote scherm. Maar dat niet alleen. Het is ook een ontmoetingsplaats voor mensen met dezelfde interesse in dit soort films. En daar zien we, de eerdere twee edities meenemend, een stijgende lijn in. Het blijft natuurlijk een soort niche, maar wel een die met ongeveer 1500 bezoekers gestaag groter wordt. Kwaliteit laat zich niet altijd vertalen in grote getallen. Het gaat ons om de beleving van het festival."

"Het is overigens niet zo", haast Van den Broek zich toe te voegen, "dat er geen nieuwe films te zien zouden zijn. Er vinden zelfs Nederlandse premières plaats waar we heel trots op zijn. Bijvoorbeeld de documentaires over de Schotse postrockgroep Mogwai en de Amerikaanse bluesrockformatie The Black Keys. Van beide komen ook de regisseurs naar het festival. En er zijn meer Nederlandse premières. Wat ook een mooie toevoeging is die veel belooft, is het gesprek van Jan Douwe Kroeske voorafgaand aan het optreden van de West-Vlaamse band Het Zesde Metaal. Zanger Wannes Cappelle is namelijk ook nog scenario-schrijver en acteur." ■

Tekst Ludo Diels

Zie voor programma en tickets: musicfilm.nl.

DARYLL-ANN

EEN NIEUWE LENTE

DARYLL-ANN GAAT WEER TOUREN EN DAT IS GOED NIEUWS VOOR DE VELE FANS VAN DEZE GELIEFDE INDIE-BAND. WANT NA DE KORTE REÛNIETOUR IN 2014 LEEK DE STEKKER ER TOCH WEL DEFINITIEF UIT GETROKKEN. EN NOG MOOIER, IN SEPTEMBER VERSCHIJNT VOOR HET EERST IN TWINTIG JAAR WEER EEN NIEUW DA-ALBUM: **SPRING**. TEKST LOUIS NOUWS FOTO HAN ERNEST

Het verhaal van Daryll-Ann zal voor velen genoegzaam bekend zijn, maar omdat het laatste album (*DON'T STOP*) alweer van 2004 dateert, is een korte introductie op zijn plek. De groep tekent in 1993 bij het Engelse label Hut en brengt een ep (*I COULD NEVER LOVE YOU*) en album (*SEABORNE WEST*) uit, die zowel in Engeland als Nederland lovende recensies krijgen. *Melody Maker* roept *Stay* van *SEABORNE WEST* uit tot single van de week. Maar zoals vaker gaan artistiek en commercieel succes niet hand in hand en als het label ook nog eens in financieel zwaar weer belandt, wordt het contract ontbonden.

Hun manager Ferry Roseboom is zo ontgaan dat hij samen met producer Frans Hagenars een eigen label start: Excelsior Recordings. Daarop verschijnt in 1996 het in Weesp opgenomen *WEEPS*, misschien wel hun beste album, al is ook *HAPPY TRAUM* (1999) van grote klasse. Het belandt op nummer 1 in de Moordlijst van *Oor*. De studioalbums die daarna het licht zien, *TRAILER TALES* (2002) en *DON'T STOP* (2004) zijn niet te versmaden, al is het steeds meer een publiek geheim dat het niet botert tussen de twee songschrijvers van de groep: Anne Soldaat en Jelle Paulusma. Niet lang na de opnames van *DON'T STOP* besluiten de bandleiden eigen wegen te gaan volgen. Soldaat en Paulusma brengen soloalbums uit en hun namen, en die van drummer Jeroen Kleijn, duiken geregeld op in de Nederlandse indiescene. Als producer (*GEM*, *Clean Pete*), bandlid (Tim Knol, Her Majesty, Johan, Claw Boys Claw, Spinvis) of anderszins (jurylid, filmmuziek, dansproducties).

Ons gesprek vindt plaats in Den Dolder, waar Daryll-Ann iedere maandag repeteert voor hun aanstaande clubtour in oktober dit jaar en februari volgend jaar. Al spelen ze ook in de Grote Zaal van TivoliVredenburg, waar ze op de site als volgt worden aangekondigd: 'Verwacht een pak klassiekers plus misschien wel nieuw werk!' Met dat nieuwe werk zit het wel goed, want *SPRING* is al lang en breed opgenomen en gemixt. Terwijl Jelle Paulusma en Anne Soldaat nog bezig zijn met het opbergen van hun effectpedalen en snoeren en zanger Coen Paulusma koffie zet, heeft bassist Jeroen Vos alvast een plekje opgezocht op de bank in de zithoek. Met Jeroen Kleijn, die in dit (antikraak)complex in het bos zijn domicilie heeft, is de line-up compleet.

Iedere band heeft zijn eigen dynamiek. Mocht je die van van Daryll-Ann willen omschrijven dan kom je al gauw uit op iets als licht cynisch met de nodige zelfspot. Jeroen Kleijn (JK), die ook labelmanager is bij Excelsior Recordings, vormt een rustpunt. Jeroen Vos (JV) en Coen Paulusma (CP) hebben zich een rol aangemeten als outsiders. Anne Soldaat (AS) en Jelle Paulusma (JP) zijn de toonzetters, maar wel als *primi inter pares*.

JK: "In 2022 was er een concertavond in Paradiso ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van Excelsior. Door corona was dat overigens een jaar later. We hebben daar vijf liedjes van *WEEPS* gespeeld en dat werd heel goed ontvangen. Toen zei ik geloof ik tegen Jelle: Laten we een klein tourtje doen waarbij we *WEEPS* integraal uitvoeren."

AS: "Waarop ik zei: Ik zou veel liever een nieuwe plaat maken."

CP: "Volgens mij kwam ik met dat idee."

JP: "Ik had het erover met Anne."

AS: "Ik gaf jou toen ook nog een knuffel."

JP: "Terwijl ik corona had. Ik had een sjaal tot over mijn neus getrokken, maar jij had niks in de gaten."

AS: "In de band van Tim Knol knuffelen we vaker. Daar doen we voor een optreden een groepshug. Wij deden dat nooit."

JK: "Dat deed je in onze tijd niet. Je gaf elkaar een hand."

JP: "Knuffelen stond ver van ons af."

AS: "Zo'n hug geeft wel een soort bonding, het helpt wel."

JP: "Helpt dat?"

CP: "Zullen wij het ook gaan doen?"

JP: "Echt niet."

CP: "Doen we een paar optredens met en zonder hug en dan kijken we wat het effect is."

JK: "Tegenwoordig is het ook heel gebruikelijk om te buigen voor het publiek na een optreden."

JP: "Daar erger ik me ook dood aan."

JP: "We zijn voor *SPRING* niet speciaal gaan schrijven. Er liggen altijd ideeën voor nummers, sommige zijn al jaren oud."

AS: "Het is eigenlijk een kliekjesplaat."

CP: "Ik houd wel van kliekjes."

AS: "Ik ben altijd bezig met schrijven, dat is een *ongoing thing*. En soms heb ik daarbij Daryll-Ann in het achterhoofd. Ik bewaar alles."

JP: "Het titelnummer van *SPRING* berust op een instrumentaal ideeetje uit 2005."

CP: "Dat hoor je ook wel."

JP: "Ideeën kunnen heel lang goed blijven. Met *Protools* kun je demo's nu veel verder uitwerken dan vroeger. Dat lijkt een voordeel, want je hebt het allemaal aan boord, maar met echte muzikanten klinkt het toch veel organischer."

AS: "We hadden dus demo's en zijn daarna stevig gaan oefenen met ons vijven."

JP: "Dan verandert er nog best veel. En dat is goed, want soms word ik zo moe van mezelf met dat gepiel op *Protools*."

AS: "In de jaren negentig werkte ik met een 4-sporenrecorder om te

Daryll-Ann: (vlnr): Coen Paulusma, Jeroen Kleijn, Anne Soldaat, Jeroen Vos en Jelle Paulusma

demoën. Je kon niks editten, maar wel een beetje 'pingpongen' tussen de sporen, door dingen over elkaar te zetten. Soms met verrassende resultaten. Zoals *Rollercoaster*, dat harde nummer op WEEPS."

JP: "Die demo klinkt echt veel mooier dan de uitvoering die op het album is gekomen. Is dat nooit als *rarity* uitgebracht?"

CP: "Is het een reünietour?"

AS: "We komen weer bij elkaar, dus is het per definitie een reünie."

JP: "We moeten eerst maar eens zien wat er gebeurt. Laten we het stap voor stap bekijken."

AS: "Ik heb nog wel een paar jaar te gaan tot mijn AOW en ik heb nog best wat klikjes liggen."

JP: "Ik heb veel alweer weggegooid."

AS: "Het is nooit helemaal weg."

JP: "Ik zou niet weten hoe ik daar bij moest komen."

AS: "Maar de zedenpolitie wel."

JV: "Zo meneer Paulusma..."

CP: "Misschien moeten we het meer zien als een project. Ik heb er sowieso een fulltime baan naast."

JP: "Is muziek maken tegenwoordig niet allemaal projectmatig? Hoeveel jonge bandjes zijn er nog die er helemaal voor kunnen gaan? Ik heb ook mijn tributeband (Her Majesty, LN) en dat vind ik hartstikke leuk."

AS: "Wij deden er in onze beginjaren echt niets naast."

JK: "Ik wel hoor."

JV: "Dat was niet de bedoeling."

JP: "Weet je, we gaan gewoon een beetje plezier maken op het podium."

JV: "De vraag is: waar doe je mensen en jezelf een plezier mee?"

JP: "Ik vind dat de plaat echt een nieuwe feel heeft. We klinken frisser en venijniger. Ook met onze oude nummers."

JV: "Klinkt het echt anders dan vroeger?"

JP: "Vergelijk het maar eens."

JK: "Op die Excelsioravond in Paradiso waren veel reacties dat we beter klonken dan ooit."

JP: "En als mensen het niet leuk vinden..."

AS: "...dan flikkeren ze maar op."

Allemaal: "Heb je meteen een mooie kop voor boven je artikel." ■

Daryll-Ann live: 3 oktober, TivoliVredenburg, Utrecht; 4 oktober in Doornroosje, Nijmegen; 12 oktober in Fluor, Amersfoort; 17 oktober in Metropool, Hengelo; 18 oktober in Neushoorn, Leeuwarden; 19 oktober in Paard, Den Haag; 25 oktober in Burgerweeshuis, Deventer; voor data in januari/februari 2025 zie: www.daryll-ann.nl.

Carol van Dyk (zang, gitaar) en Peter Visser (gitaar)

In 1977 staat de Nederlandse toptennisster Betty Stöve in de finale van Wimbledon tegenover Virginia Wade. De Britse wint in drie sets. Op datzelfde moment viert de dan 15-jarige Carol Van Dyk vakantie in het Oostenrijkse Bregenz. In een platenzaakje in het centrum stuit zij op de Oostenrijkse uitgave van *MAGICAL MYSTERY TOUR* op vinyl. "Dat was niet eens mijn allereerste lp," zegt ze aan de keukentafel bij Peter Visser in de Amsterdamse Pijp. Het tweetal vormt de kern van Bettie Serveert.

Van Dyk: "De eerste plaat was er een van Deep Purple: 24 CARAT PURPLE uit 1975. Mijn grootvader daarentegen was een enorme jazzliefhebber en op volume tien schalde Louis Armstrong

door ons appartement. De hardrock van Deep Purple heeft mij dan ook niet direct gevormd, de punk en new wave vond ik veel spannender. In Canada waar ik deels opgroeide, waren The Irish Rovers enorm populair. Je kan ze vergelijken met een soort van Noord-Amerikaanse Dubliners. Bij een oudere buurvrouw luisterde ik naar Dylan en Crosby, Stills, Nash & Young." Visser moest acht kilometer fietsen naar een platenzaak in Groenlo. "In die zaak kon je lp's luisteren met een koptelefoon op. Ik had er zo eentje voor het eerst van mijn leven op mijn hoofd en wist niet dat je dan heel hard ging praten. De hele zaak wist meteen dat ik de *WHITE ALBUM* van The Beatles goed vond. Eenmaal thuis was het nummer *Revolution 9* zo

spooky dat ik dat niet durfde op te zetten als mijn ouders er niet waren.”

De conversatie gaat over het naderende optreden tijdens het Haarlem Vinyl Festival in het Patronaat. Visser's huis ademt vinyl. Naast een behoorlijk aantal gitaren aan de muur heeft hij een ruime vinylcollectie en maar liefst vijf draaitafels waarvan twee operationeel. Het merk Dual is favoriet. Visser interesseert zich voor het mechaniek van de platen-speler. Met zorg wordt THE MAGIC WHIP van Blur op de draaitafel gelegd: één klik op de knop en de naald belandt precies in de groef. Visser ziet dat het goed is.

Hij vindt zichzelf gepassioneerd als het om vinyl gaat, maar noemt zich geen freak. Misschien wel het meest unieke exemplaar uit zijn collectie is de eerste persing van REVOLVER van The Beatles. “We deden ooit ergens een instore in een platenzaak. Na afloop mochten we een album uitzoeken en had ik deze in mijn handen. Dacht eigenlijk dat die te duur was om mee te nemen, maar de eigenaar vond het prima.” Terug naar het eigen vinyl. Vorig jaar bracht Matador Records het iconische debuutalbum PALOMINE van Bettie Serveert opnieuw uit op oranje vinyl. Daarna volgden twee uitverkochte concerten in Paradiso en TivoliVredenburg.

Met korting naar Vinyl Festival

Het Haarlem Vinyl Festival is een waar paradijs voor vinyl-liefhebbers en muziekfanaten. Dit driedaagse evenement, van 27 tot en met 29 september in de binnenstad van Haarlem, barst van de activiteiten, optredens en ontdekkingen die allemaal draaien om de liefde voor vinyl. Er is een programma vol conferenties, concerten en luistersessies in diverse prachtige locaties. Je kunt genieten van liveoptredens in Patronaat en de PHIL, terwijl de stad bruist met gezellige kroegen die luistersessies organiseren. En het beste van alles? Alles is op loopafstand bereikbaar, waardoor je gemakkelijk van de ene locatie naar de

andere kunt hoppen.

Lezers van Heaven krijgen 20 procent korting op het Vinyl Culture ticket (normaal € 37,50). Met dat ticket heb je drie dagen lang toegang tot een aantal (nog nader bekende te maken) showcases en het hele programma in de Haarlemse PHIL, met lezingen, luistersessies, workshops, discounts en meer. Geïnteresseerden hoeven

daarvoor alleen de code HeavenHVF24 in te voeren bij het afrekenen. Scan de qr-code voor meer informatie en tickets

“Die hernieuwde aandacht was erg verrassend voor ons”, vertelt Van Dyk. Ook het alweer uit 2016 daterende laatste studioalbum DAMAGED GOOD kreeg een goede ontvangst. “Onze live-set leunt dan ook stevig op die twee albums. Maar waarschijnlijk spelen we op het Vinyl Festival één of twee nieuwe songs. Want er liggen nieuwe nummers klaar. Het vergt enige

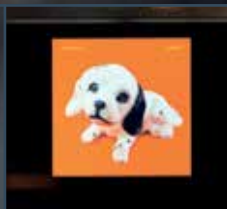
planning maar we werken aan een nieuw album voor 2025.” ■

Tekst Michael Struis Foto Han Ernest

Haarlem Vinyl Festival is van 27 tot en met 29 september op diverse locaties in de Spaarne-stad. Bettie Serveert speelt 29 september in het Patronaat: www.patronaat.nl.

Laat Daryll Ann en Bettie Serveert 'Heavenly' klinken.

 hifi studio Wilbert
laat je weer luisteren

WWW.WILBERT.NL - KORTE JANSSTRAAT 11, UTRECHT

BIJ ELKAAR BLIJVEN TINDERSTICKS

DAVID BOULTER, MEDEOPRICHTER VAN TINDERSTICKS EN SINDS ENKELE JAREN EEN PRODUCTIEF SOLO-ARTIEST, HEEFT HET DRUK. BEGIN JUNI KWAM ZIJN SOLOPLAAT (ST. ANN'S) UIT EN IN SEPTEMBER VERSCHIJNT EEN NIEUW ALBUM VAN TINDERSTICKS, GETITELD SOFT TISSUE.

TEKST THOMAS VAN DER VLIET FOTO VERONIKA BOULTEROVA

David Boulter is al ruim dertig jaar een drijvende kracht achter Tindersticks. Hij speelt sinds het prille begin verschillende instrumenten op de albums, van accordeon tot orgel. Op zijn soloalbums speelt hij de meeste instrumenten zelf, met af en toe hulp van mede-Tindersticksleden Earl Harvin (drums) en Dan McKinna (bas).

Het valt op dat je sinds de corona-uitbraak meerdere platen hebt uitgebracht. Is dat toeval of gaf de verplichte rust je de tijd om te schrijven?

"Eigenlijk waren mijn soloalbums (YARMOUTH, 2020 en LOVER'S WALK, 2021) al klaar voor covid. Maar ze uitbrengen gaf me in die periode wat te doen. Ik kon meer zelf schrijven omdat we met Tindersticks al eerder wat gas hadden teruggenomen. Toen we net begonnen had ik er nog een baan naast en hadden we het gewoon ontzettend druk. Van het ene album gingen we naar het andere. Tegenwoordig brengen we eens in de drie jaar een album uit en dat geeft ruimte voor solowerk."

Veel van je solowerk leunt op persoonlijke herinneringen.

"Dat heeft denk ik te maken met dat ik niet meer in het Verenigd Koninkrijk woon. Als ik dan weer even terugkeer, word ik getriggerd door plekken. Vooral met St. Ann's, waar ik het huis heb leeggehaald waarin ik was opgegroeid. Mijn muziek is voornamelijk instrumentaal en ik probeer dan altijd een thema te vinden, een kapstok waaraan ik de muziek kan ophangen. Ik had al eens eerder, zo'n vijftien jaar geleden, een soloalbum willen maken, maar toen er was geen samenhang tussen de nummers en dat werkte niet. Bij LOVER'S WALK had ik allemaal kleine verhaaltjes en dat bond het samen. Muziek voelt voor mij ook als een soort therapie waarin ik mijn verhalen kwijt kan. Het is wel een lastig concept voor anderen. Het is niet makkelijk om een heel album naar iemand te luisteren die wat komt vertellen. Live onderbouw ik dat met beelden die erg goed werken.

Al vanaf het begin van Tindersticks dacht ik na over verhalen en spoken word. Ik heb *My Sister* geschreven, maar omdat Stuart de zanger was voelde het logisch dat hij dat voordroeg. Maar *Chocolate* op THE SOMETHING RAIN heb ik het zelf voorgedragen. Ik ben van nature best verlegen maar er zit iets van binnen wat ik graag wil laten horen. Als ik het live doe gaat het vanzelf en vergeet ik het publiek."

SOFT TISSUE van Tindersticks komt uit in september. Wat kun je zeggen over de richting van die nieuwe plaat?

"Het album is in een periode van een jaar geschreven. We kwamen af en toe een week bij elkaar om eraan te werken. De eerste albums van Tindersticks klonken erg filmisch met veel strijkersarrangementen. Deze klinkt toch wat anders, hoewel mensen wellicht vooral Stuart (Staples, zanger) horen en het dan hetzelfde vinden klinken. We probeerden op dit album de muziek op een andere manier te benaderen, onder andere

door meer aandacht te geven aan het productieproces. De opbouw is anders en Dan McKinna heeft flink meer input gehad in de arrangementen."

Is het opnemen van een album anders dan in de beginjaren?

"Vroeger repeteerden we elke week en nu komen we bij elkaar om op te nemen. Dat maakt het wat stressvoller omdat het dan moet gebeuren. Ik geniet daarom niet altijd van het opnameproces. Er zit meer spanning op. Ik denk ook omdat we niet weten of het onze laatste plaat zal zijn. Er is altijd een moment mogelijk waarop je met elkaar stopt. Daardoor wordt het belangrijk, misschien wel te belangrijk. Er is ook altijd de angst dat je jezelf gaat herhalen. Als je dertig of veertig jaar muziek maakt, is het soms een uitdaging om enthousiast te blijven. Het helpt dat ik nu ook soloalbums opneem, dat voelt nieuw en spannend. Maar als we met Tindersticks bij elkaar komen en live gaan spelen, valt alles voor mij altijd weer op zijn plek en kan ik er toch van genieten."

Er komt een tour aan met Tindersticks. Wat kunnen we verwachten?

"We spelen twee sets en met een doorsnee uit ons oeuvre en het is de uitdaging om het weer fris te laten voelen. Oudere liedjes spelen is wel eens lastig, omdat je de verbinding soms bent kwijtgeraakt. We spelen ook songs van DISTRACTIONS (2021), dat tijdens covid is geschreven. Die liedjes hebben we nooit live kunnen doen."

Tindersticks bestaat inmiddels ruim dertig jaar. Wat kun je vertellen over de start en hoe jullie het hebben volgehouden?

"Toen we begonnen geloofde ik vooral in Stuarts muziek. We waren halverwege de twintig en we wisten vanaf de start dat we geen 'gewone' rockband wilden zijn, met de focus op drums en gitaar. We wilden meer het cinematografische van Ennio Morricone benaderen. We geloofden in elkaar en verhuisden tegelijk naar Londen. We woonden bij elkaar en er was echt vriendschap en gedeelde ervaring. Rond 2006 hadden we een periode waarin de halve oorspronkelijke Tindersticks-bezetting wegging. Ik denk dat we genoeg hadden van die grote orkestrale muziek die we maakten en dat we iets anders wilden doen. Dat had tijd nodig. Tijdens de opnames en optredens in die periode was er altijd wel iemand die er niet wilde zijn. Soms was dat Stuart, omdat hij er geen vertrouwen meer in had. Daarna heeft hij soloalbums gemaakt waarop Neil (Fraser, gitarist) en ik speelden. Het voelde echter vreemd om nog steeds samen muziek te maken en het geen Tindersticks te noemen. We kwamen erachter dat we het zonde vonden om het op te geven. Het voelde als iets dat we samen waren begonnen. Nu woon ik in Praag en Stuart in Frankrijk, maar als we bij elkaar zijn is het altijd goed." ■

Tindersticks live: 15 oktober in Muziekgebouw, Eindhoven; 11 maart 2025 in Carré, Amsterdam.

Handpicked by David

Tindersticks

CURTAINS (1997)

"We waren snel gegroeid als band en overwerkt. We zaten bij een groot label en waren onderdeel van die grote machine en al bezig met het schrijven

van een nieuw album terwijl de vorige nog moest uitkomen. Vooral voor Stuart was het stressvol. We maakten emotionele muziek en het werd spannend om je ziel op die manier bloot te leggen."

Tindersticks

NO TREASURE BUT HOPE (2019)

"Dit album is vanuit piano geschreven. De structuur van de liedjes stond en daarna is de plaat in de studio afgemaakt. We hadden grote shows die meteen uitverkochten. Toen werd

alles door covid gecancelled. Toen we weer konden optreden kwam nog maar de helft opdagen. Waarschijnlijk omdat mensen het zat waren om kaartjes te kopen die ze toch niet konden gebruiken. Financieel scheerden we langs de afgrond."

David Boulter

LOVER'S WALK (2022)

"Ik had al twee verhalen die ik rond 2010 had geschreven. In 2016 koos het Verenigd Koninkrijk ervoor uit de EU te treden. Ik woonde toen al een

tijd in Praag en maakte een lijst met wat ik miste uit mijn vaderland. Dat waren vooral herinneringen en dat maakte dat LOVER'S WALK ging leven. Op dit moment ben ik ook weer met een spoken word-project bezig."

Voor het optreden in Het Concertgebouw. Boven: trompettist Jan den Duikeren en zanger Marcel Veenendaal.
Onder: Jan van Duikeren die de trap naar het podium afdaald en een projectie van Chet Baker in de concertzaal.

VERBINDERS JAZZ ORCHESTRA of the CONCERTGEBOUW

HET JAZZ ORCHESTRA OF THE CONCERTGEBOUW BESTAAT NIET UIT MUSICI VAN HET KONINKLIJK CONCERTGEBOUWORKEST DIE ER IN HUN VRIJE TIJD 'BIJKLUSSEN' ALS JAZZMUZIKANT. DE JAZZBIGBAND HEEFT WEL EEN SPECIALE CONNECTIE MET DE BEROEMDE AMSTERDAMSE CONCERTZAAL, DIE IN DE JAREN VIJFTIG EEN BELANGRIJKE ROL SPEELDE ALS HET PODIUM VOOR JAZZ IN NEDERLAND.

TEKST LOUIS NOUWS FOTO'S HAN ERNEST

Het was Martijn Sanders, van 1983 tot 2007 directeur van Het Concertgebouw, die in 1999 met de naam Jazz Orchestra of the Concertgebouw (JOC) op de proppen kwam. "Eigenlijk stelde hij een andere naam voor", zegt Juan Martinez, artistiek directeur van het JOC. "Concertgebouw Jazz Orchestra, naar analogie van de New Yorkse Carnegie Hall Jazz Band die je toen had. In de jaren vijftig, zestig en ook wel zeventig waren er veel jazzconcerten in Het Concertgebouw. Maar in de jaren tachtig en negentig gebeurde dat nog maar mondjesmaat, zeer tot verdriet van Martijn Sanders die een groot jazzliefhebber is."

Ik spreek Juan Martinez, die ook baritonsaxofoon en (bas)klarinet speelt in het gezelschap, enige weken voor de Chet Baker-tribute die het JOC samen met Di-rect-zanger Marcel Veenendaal uitvoert in de grote zaal van de beroemde Amsterdamse concerttempel. De Amerikaanse trompettist stond op 17 september 1955 op hetzelfde podium. "Martijn Sanders wilde de jazztraditie van Het Concertgebouw nieuw leven inblazen en stelde voor dat met ons te doen. Wij waren in 1996

begonnen als New Concert Big Band, een initiatief van Frans van Geest, die nog altijd contrabas bij ons speelt, drummer Hans Dekker en Henk Meutgeert, pianist bij de toen net gestopte Skymasters. Ze wilden een ensemble bij elkaar brengen van toonaangevende spelers. Het ging om een groep nieuwe makers. Frans en Hans en veel van de leden van het orkest behoorden tot de eerste generatie musici die de jazzrichting van conservatoria had gedaan. Het werd zo een verzameling van talent met veel ruimte om je als solist en componist te doen gelden. Musici met een eigen persoonlijkheid. In de eerste bezetting zaten bijvoorbeeld Benjamin Herman en Jesse van Ruller. De ambitie was meteen hoog."

De New Concert Big Band speelde twee keer in de maand op zondagavond in het Bimhuis, destijds gevestigd aan de Oudeschans in Amsterdam. "Die optredens waren vaak uitverkocht en ook dat sprak Martijn Sanders aan. Want hij wilde graag de jazz terugbrengen in Het Concertgebouw, maar dan moest de zaal natuurlijk wel vol zitten. In 1997 speelden we voor het eerst op zijn uitnodiging in de grote zaal. We deelden het podium met de Amerikaanse tenorsaxofonist Joe Henderson, een

Chet Baker in Nederland

In de vroege ochtend van 13 mei 1988 werd het dode lichaam van Chet Baker op straat gevonden op de kop van de Amsterdamse Zeedijk.

Het was niet gelijk duidelijk dat de bejaarde heroïnedode op de stoep van Hotel Prins Hendrik de wereldberoemde jazzmuzikant was, maar het roemloze slotakkoord paste bij de *James Dean of jazz*, die een leven had geleid vol dramatiek, met een carrière die bol stond van hoogte- en dieptepunten. Een hoogtepunt was het legendarische avondconcert op 17 september 1955, het jaar van zijn grote doorbraak, in Het Concertgebouw in Amsterdam. Wie erbij was was lyrisch. Remco Campert dichtte: *Zijn stem is een zachte regen/als de kleine voeten van het vreemde meisje/op het mollige tapijt.*

Nummers van dat concert en het optreden dat hij eerder die avond in het Kurhaus in Scheveningen had gegeven, staan op de in 2007 door het Nederlands Jazz Archief uitgebrachte cd INDIAN SUMMER. Ze vormden de ruggengraat van de *Tribute to Chet Baker* die het Jazz Orchestra of the Concertgebouw (JOC) begin juli uitvoerde met Di-rectzanger Marcel Veenendaal. Artistiek directeur Juan Martinez: "Een van onze trompet-

tisten, Jan van Duikeren, speelt vaak met Di-rect en heeft met Marcel een plaat opgenomen die nog moet verschijnen. Marcel is een bijzondere zanger, met een sterke persoonlijke visie. Bij een tribute willen we het origineel ook niet simpelweg nakauwen. Dat uit zich bijvoorbeeld in de songselectie. Chets oeuvre is omvangrijk, maar de tribute hebben we gebaseerd op nummers die zijn connectie met Nederland rechtdoen. Dus songs van dat legendarische optreden in Het Concertgebouw, aangevuld met composities die te horen zijn op het dubbelalbum BLUE ROOM, met opnamen die hij in 1979 in Hilversum opnam voor het KRO-radioprogramma *Nine O'Clock Jazz*."

Eind jaren zeventig pakte Baker zijn door overmatig drugsgebruik in het slop geraakte carrière vooral in Europa weer op. Amsterdam was een van zijn favoriete verblijfplaatsen. Hij was er graag gezien en er was heroïne verkrijgbaar. Hij woonde een tijd boven muziekcafé Malou Melo aan de Lijnbaansgracht, waar hij als tegenprestatie geregeld optrad. Op 19 juli 1983 stond hij voor de tweede – en laatste – keer op het podium van Het Concertgebouw. ■

music film festival

glasorganist Rogier Kappers
Pierre Courbois + 3GEN3

Darius Brubeck Quartet
+ Maarten Heijmans

Maite Hontolé
+ Ramón Valle

Het Zesde Metaal
and more

6-8 sept
tilburg

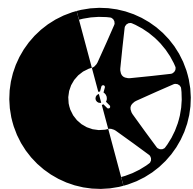
films + docu's + talks + live music

het
cultuurfonds

SPIEGELGLASFONDS

Coovels Smits
STICHTING

music
film festival

musicfilm.nl

van mijn grote muzikale helden.”

Toen Sanders de naam Concertgebouw Jazz Orchestra voorstelde riep dat weerstand op bij het klassieke Concertgebouworkest. Men vond het predikaat te prematuur en wilde het graag exclusiever houden. Jazz Orchestra of the Concertgebouw werd het compromis.

Doorgeven

Het JOC bestaat uit twintig vaste leden met daaromheen nog zo'n twintig musici die kunnen invallen. “Tenminste twee à drie keer per jaar spelen we in onze gehele bezetting en dan zijn we met minimaal achttien. Maar iedereen is zpp'er en heeft de nodige verplichtingen, zoals spelen bij andere gezelschappen. Het is soms lastig de logistieke puzzel te leggen. Onze remplaçanten zijn echter allemaal zo goed dat we altijd kwaliteit kunnen garanderen.”

De bigband werkt vaak samen met gastsolisten uit binnen- en buitenland, zoals met zanger Marcel Veenendaal bij de Chet Baker-tribute. “Het is nooit ons artistieke doel geweest om ons te beperken tot eerbetonen en het klassieke bigbandrepertoire. Natuurlijk hebben we oog voor het jazzverleden. Zo geven we concerten onder de noemer *Dutch Jazz Heritage*. Maar willen de bigbandtraditie ook doorgeven aan een nieuwe generatie. Zo organiseren we om de twee jaar *Big Sounds Amsterdam*, een festival voor grotere ensembles samen met een aantal Amsterdamse podia en werken we mee aan workshops. En sinds kort hebben we een productiehuis dat jonge muzikanten uitnodigt en ondersteunt bij het maken nieuwe muziek voor grotere ensembles.

Verbinden is altijd een belangrijk thema geweest van het JOC. En niet alleen jong met oud. In de beginjaren voelden we ons een beetje in het midden staan tussen de Hilversumse scene, met jazzmuzikanten die voor de omroepen werkten, en de Amsterdamse scene, die meer het experiment opzocht. We hebben geregeld concerten uitgevoerd waarbij we vertegenwoordigers van beide richtingen uitnodigden. Dan stonden we bijvoorbeeld met John Engels en Han Bennink op het podium of met Misha Mengelberg en Piet Noordijk. Nu nodigen we talenten als Kika Sprangers, Reinier Baas of Ben van Gelder uit om met ons te spelen of muziek te componeren voor het orkest. Dat gebeurt onder de noemer *Jazz Influencers*. Maar ook de vaste leden schrijven nieuwe muziek.”

Het JOC wordt gevraagd voor optredens over de hele wereld, maar treedt ook nog altijd op in het Bimhuis. “Daar bedien je meer een nichepubliek, de jazzliefhebbers, en kun je wat meer de vernieuwing opzoeken. Dat doen we ook bij speciale crossovers, zoals bij het *Jazz & Vrijheid Festival* in DeLaMar, waarbij we Surinaamse en Curaçaose muziek verbinden met jazz. Maar als we op North Sea Jazz spelen of in Het Concertgebouw wil je met het repertoire een groter publiek aanspreken. Die grote zaal waar 1500 mensen in kunnen moet toch een beetje vollopen.”

De relatie met Het Concertgebouw is nu zo dat het JOC er vijf tot zes concerten per jaar geeft. En ondanks het misverstand dat velen denken dat er een uitwisseling bestaat tussen musici van het klassieke orkest en de jazztegenhanger, opent de naam Concertgebouw ook deuren die anders mogelijk gesloten blijven. Zo is er volgend jaar een uitwisseling met het Lincoln Center in jazzmekka New York. Het JOC kreeg de eervolle uitnodiging daar te spelen om te herdenken dat New York en Amsterdam een geschiedenis delen die vierhonderd jaar teruggaat. ■

Zie voor concertagenda: www.jazzorchestra.nl.

In juli kreeg het JOC goed nieuws. De Raad van Cultuur kwam met het advies het jazzensemble op te nemen in de *Culturele basisinfrastructuur 2025-2028*. Het is voor het eerst dat naast klassieke ensembles en orkesten ook een jazzorkest kan rekenen op structurele ondersteuning.

BERT BROERE BILL HOLMAN

Saxofonist, componist en arrangeur Bill Holman is op 6 mei j.l. overleden in Los Angeles. Holman begon eind jaren veertig als tenorsaxofonist bij het dansorkest van Ike Carpenter, de band van Charlie Barnet en vond uiteindelijk in 1952 een vaste stek bij het orkest van Stan Kenton. Daar timmerde hij als arrangeur duchtig aan de weg en werd een bepalende factor bij de ontwikkeling van de Kenton-sound. Holman had dan ook een stevige vinger in de pap bij de totstandkoming van de albums *NEW CONCEPTS OF ARTISTRY IN RHYTHM*, *CONTEMPORARY CONCEPTS* en *ADVENTURES IN JAZZ*. Zijn samenwerking met het Kenton-orkest duurde bijna drie decennia, maar verliep niet altijd zonder strubbelingen, want Kenton was niet de makkelijkste en had een groot ego. Holman liet zich niet onbetuigd, had genoeg werk en schreef veel voor andere orkesten. Zo maakten onder meer de bands van Woody Herman,

Bill Holman

Buddy Rich, Count Basie, Harry James, Terry Gibbs en Gerry Mulligan's Concert Jazz Band veelvuldig gebruik van zijn diensten. In de jaren vijftig was Holman een graag geziene gast binnen de muzieksceen aan de Westkust. De 'cool jazz stroming', als reactie op de bebop, kreeg mede door toedoen hem een eigen gezicht. Holman speelde met grote en opkomende namen zoals Bob Cooper, Sarah Vaughan, Ella Fitzgerald, Anita O'Day, Lighthouse All-Stars, June Christy, Mel Tormé, Chet Baker, Art Pepper en vele anderen. Daarnaast leidde hij diverse gerenommeerde Europese bigbands, zoals de die van de WDR en de SWR. En niet te vergeten ons 'eigen' Metropole Orkest, waarmee hij het zeer goed ontvangen album *FURTHER ADVENTURES* opnam. Tenslotte schreef hij jarenlang voor zijn eigen Bill Holman Big Band en maakte hij prachtige platen, waaronder zijn hommage aan pianist Thelonius Monk getiteld *BRILLIANT CORNERS*. Holmans muzikale carrière besloeg ruim zeventig jaar. Hij stond op hoge leeftijd nog voor zijn orkest en werd bijna 97 jaar oud.

STEM GEVEN AAN NOBODY'S DE NIEMANDERS

DE NIEMANDERS LATEN WEER VAN ZICH HOREN. EIGENLIJK LATEN ZE ANDEREN VAN ZICH HOREN. NA EEN ALBUM TE HEBBEN GEMAAKT MET BAJESKLANTEN, TREKKEN ZE NU OP MET ASIELZOEKERS.

ROCCO OSTERMANN: "WE WILLEN MENSEN DIE IN EEN MOEILIJKE POSITIE VERKEREN EEN PODIUM GEVEN."

TEKST STEVEN WALTER FOTO LOUISE TE POELE

Dit was vroeger een hoerenkast", zegt Rocco Ostermann over zijn appartement in het Arnhemse Spijkerkwartier, terwijl hij kopjes koffie uit de keuken haalt. Her en der liggen boeken en stapels cd's. "Zie je die strepen op de muur? Daar zaten vroeger rode tl-lampen. Hier in de hoek stond een peesbed." Zijn muzikale kompaan Wout Kemkens komt binnen met hond Boele die enthousiast de woonkamer inspringt. Bijna stoot het dier het pakket om waarin de testpersing zit van de tweede Niemanders-plaat die is gevuld met verhalen en invloeden van asielzoekers. "Eigenlijk voelen we ons een beetje muzikale missionarissen", zegt Ostermann. "Dat ben je natuurlijk al als je platen gaat maken. Je wilt de schitterende ideeën in je bovenkamer delen met anderen."

Wat het Arnhemse duo met zijn muziek vooral wil bereiken is dat mensen hun zelf opgetrokken muren naar beneden halen. Dat ze zich gaan openstellen voor de ander. Weg van het digitale contact, de menselijke maat weer terug. "We willen proberen 'niemanders', zeg maar mensen die soms als nobody's worden weggezet, een stem te geven. Personen die een beetje in het verdomhoekje zitten of in een moeilijke positie verkeren. Er ontstaan mooie dingen als je gewoon mensen bij elkaar zet", meent gitarist Kemkens. Hond Boele rust inmiddels uit aan zijn voeten. Ostermann: "Wijs niet zomaar een wildvreemde de deur, want dan zul je nooit weten wat voor fantastische dingen hadden kunnen ontstaan. De ontmoetingen die we hebben en hadden verrijken ons leven. Ik merk dat ik alles wat ik weggeef driedubbel terugkrijg."

Gevangenis

Wout Kemkens en Rocco Ostermann zaten eerder in de rockformatie Donnerwetter. "De band met het wereldrecord van meeste optredens in 24 uur", zegt Ostermann met trots. "Officieus dan, want toen we het wilden munten en zagen dat we voor de recorderkenning geld moesten dokken, waren we er wel klaar mee."

De volgende stap werd De Niemanders, die eigenlijk spontaan ontstond in een penitentiaire instelling. Kemkens: "De Blue Band bajes in Arnhem boekte ons als band. Een middagje vermaak voor de 'bewoners'. Een cipier vertelde dat er muzikanten onder het publiek waren en vroeg of die met ons konden meespelen. Zo groeide het idee om mensen bij onze muziek te betrekken die in een verdomhoekje zitten, want het zijn vaak mensen met bijzondere verhalen."

De gevangenisverhalen leidden in 2020 tot het debuutalbum van De Niemanders. Ze hadden op die plaat graag gedetineerden willen laten meespelen, maar om veiligheidsredenen kon er geen opnamestudio het cellenblok in. "En die mensen meenemen op tournee kon natuurlijk ook niet", zegt de gitarist met een lach.

Maar de twee beseften dat ze een inclusief-thema in handen hadden.

Het album verwierf goede kritieken en een vervolg kon niet uitblijven. Ostermann: "Je kunt veel leren van wat mensen in hun leven meemaken. Dat kun je in een verhaal vertellen, maar een lied reist nog verder, dat kan zelfs de hele wereld over en tijd overbruggen. Dus zochten we een nieuwe groep. Eerst probeerden we het bij opvanghuizen voor daklozen. Daar hebben we een studio opgebouwd, maar op de een of andere manier kregen we het niet aan de gang." Kemkens: "Als je in een parkeergarage slaapt en een boa (buitengewoon opsporingsambtenaar) stuurt je weg op het moment dat je in jouw remslaap zit, dan ben je de volgende dag natuurlijk gaar." Daarnaast speelden op de achtergrond zaken als drugsproblematiek, mentale tijdbommen, et cetera. De Niemanders zochten verder en kwamen uit bij asielzoekers. Er is een parallel te trekken tussen asielzoekers en gevangenen. Beiden zitten in een soort

**"PRATEN OVER DE SHIT
WAAR JE DE HELE DAG AL IN
ZIT, DAT WIL NIEMAND.
DAN HEB JE HET LIEVER
OVER MUZIEK."**

pauze-stand; ze hebben de tijd. Ze wachten op vrijheid of een status en hopen vervolgens op een plek in de maatschappij.

"Asielzoekerscentra (azc's) zitten te springen om initiatieven vanuit de samenleving", aldus Kemkens. "Als jij een keer een workshop over iets wilt verzorgen, dan kun je die bij wijze van spreken de volgende dag al geven. Met een mobiele studio en een vracht aan instrumenten trokken we langs een stuk of vijf azc's. Als mensen die gitaren en zo zagen, brak het ijs snel. Muziek blijkt dan de gezamenlijk taal die we 'spreken'. Bij ons draait het zeker bij dit project om de muziek. We zijn geen sociaal project dat even wat inspiratie komt ophalen en dan zegt: 'Joh bedankt, we maken er zelf wel iets van.' Dat is niet cool. Dit overstijgt het sociale project, omdat we gewoon een vette plaat wilden maken met mensen die we eigenlijk nog helemaal niet kenden."

Wonderstampot

Rond de jamsessies kwamen natuurlijk verhalen over vluchten, oorlog en gemis voorbij. Ostermann: "Tuurlijk raken die je. Het zijn aangrijpende levensverhalen, die soms voor een steen in mijn maag zorgden." Wat Kemkens opviel is dat echt diep ingaan op vluchtervaringen en

De Niemanders: (vlnr) Wout Kemkens, Rocco Ostermann en producer Rick Wiegerinck

andere ellende er bij het gros van de mensen niet inzat. "Iedereen is al down genoeg, dus we wilden er niet verder op doorgaan." Ostermann vult aan: "Dan ben je net een ramptoerist." Kemkens: "Mensen die elkaar als vrienden beschouwden kenden de achtergronden van de ander ook niet. Wilden ze gewoonweg niet weten." Ostermann had contact met een Syriër die alleen in Nederland was. Contact met zijn vrouw en kinderen verliep alleen via de telefoon. "Hij ziet zijn kind via het display van zijn mobieltje opgroeien. Maar waar hij met ons eigenlijk alleen maar over wilde praten was AC/DC. Praten over de shit waar je de hele dag al in zit, wil niemand. Tja, dan heb je het liever over muziek en zo. Het is ook afleiding hé."

Net als bij het gevangenisproject, kent dit project meerdere uitingen. Er komt een podcast. Er is een krant waarin asielzoekers de ruimte kregen om hun verhalen te vertellen. Daarnaast vindt op 7 september het festival *De Nacht Van De Niemand* plaats in Luxor, Arnhem. Ostermann glundert als hij terugdenkt aan een eerdere editie. "Nooit eerder maakte ik zoiets moois mee. Mensen met verschillende achtergronden zaten door elkaar. Eerst waren ze onbekenden van elkaar en nu lachten en aten ze samen. Een muzikaal feest. Het ene moment dacht ik dat ik op

een Syrische bruiloft was en daarna leek het wel of ik ergens in Afrika zat. Wat een fantastische mengelmoes is dat festival. Werkelijk een wonderstampot."

Achtbaan

Het idee achter De Niemanders is niet politiek, zeggen ze. Conclusies zijn aan de luisteraars van het album en de bezoekers van de concerten. "Het coole aan dit project is dat de muziek spreekt", vindt Kemkens, "We laten alleen zien en horen wat die mensen kunnen." Zijn medebandlid moet direct denken aan een operazanger uit Damascus. Ze kwamen hem toevallig tegen op een boot die in Arnhem dienstdeed als opvangcentrum. "Ik was met iets anders bezig toen naast mij iemand wat van Puccini zong. Ik herkende dat. Bleek hij een heuse operazanger te zijn, die onder meer met Andrea Bocelli had opgetreden. Trots liet hij mij foto's zien. We hebben hem meegenomen naar ons optreden op de Zwarte Cross. Daar kreeg hij een plek op het hoofdpodium. Gaaf toch? Dat soort ontmoetingen rijgt zich aaneen. Maar als je niet op zoek gaat ontdek je die mensen niet."

Kemkens knikt vol herkenning: "Vaak dacht ik: hebben wij nou zoveel

geluk dat wij die personen tegenkomen? Nee, er zitten daar gewoon superveel mensen met heel veel talent. Spreek met ze, ontmoet ze en dat levert dan een plaat op als NIEMANDERS II. Deze mensen willen het label vluchteling niet dragen; ze willen laten zien dat ze zoveel meer zijn."

De asielprocedure kan voor iemand met een groen of rood licht eindigen. Volgens de Arnhemmers hangt dat wachten op een besluit over de status als een molensteen om de nek van velen. Een muzikant was na de opnames van twee nummers ineens weg. Een negatief besluit van de Immigratie- en Naturalisatiedienst betekende onmiddellijke uitzetting. Maar er kan ook intense euforie zijn als iemand mag blijven. Ostermann: "Er was een man die met zijn neus op de grond zat vanwege een zwaar hoofd. Een en al mineur. De tol van maandenlang wachten op een besluit. Ineens was daar het bevrijdende telefoontje. Superblij dat hij mocht blijven. 'This phone call made me high', riep hij. Dat is dus een nummer op de plaat geworden."

Het project was een achtbaan voor Kemkens, Ostermann en producer Rick Wiegerinck. Ostermann: "Een ware ontdekkingstocht, voor alle kanten hoor. Al spreek je elkaars taal niet, muziek verbindt. Dat is de universele taal die we allen spreken. Het is niet alleen de wijze van zingen, maar eveneens de manier waarop je de noten aanslaat. We leerden andere ritmes spelen, bijvoorbeeld uit Eritrea. En ik kan je zeggen, dat als voor het eerst in je leven een Arabische zanger naast je *habibi* zingt, dan moet je het kippenvel met een beitel van je armen slaan. Dat is zo fantastisch! Door deze mensen en door het geweldige werk van Rick is de plaat een sonisch meesterwerk geworden, een mix van swingende afrobeat, desert rock, psychedelica en alternatieve rock. Onze vriend Rude Boy (van Urban Dance Squad, red.) noemt het zelfs ons magnum opus."

NIEMANDERS II gaat nu de concertzalen in, maar na de asielzoekers dienen zich alweer nieuwe niemanders aan. Ostermann: "Alleen al via Messenger krijg ik zo veel berichten. Ze gaan bijvoorbeeld over mensen in psychiatrische klinieken. En ik ga toch nog weer eens kijken bij de daklozen." ■

De Niemanders live: 7 september, Nacht Van De Niemand in Luxor Live, Arnhem; 12 september in De Nobel, Leiden; 20 september in Neushoorn, Leeuwarden; 21 september in Ekko, Utrecht en 8 november in poppodium DRU, Ulf.

DWARSE VROLIJKHEID

STEF KAMIL CARLENS

STEF KAMIL CARLENS IS LETTERLIJK EEN ARTIEST: IEMAND DIE KUNST MAAKT. HIJ IS ZANGER, COMPONIST, PRODUCER, THEATERMAKER, ONTWERPER EN BEELDEND KUNSTENAAR. IEMAND BIJ WIE LEVEN EN KUNST ONAFSCHEIDELIJK ZIJN. "KUNST GEEFT TRISTESSE EEN DOORSCHIJNENDE LICHTHEID." DIE LICHTHEID KENMERKT ZIJN NIEUWE SOLOALBUM BE WHO YOU WANNA BE. FUNKY, BEVRIJDEND, TEGENDRAADS.

TEKST LUDO DIELS FOTO HAN ERNEST

Stef Kamil Carlens (53) is nog met de soundcheck bezig als we op het afgesproken tijdstip de zaal in TivoliVredenburg binnenlopen. Of we misschien alvast een flesje pils lusten, vraagt Laurence, productiemanager en vrouw van de zanger ons vriendelijk. De band is nog op zoek naar het gewenste geluid en de in een donkere broekrok gestoken en met een geel hoofdeksel, dat het midden houdt tussen een hoed en pet, uitgedoste Carlens, wil ook nog even luisteren naar de soundcheck van de Gentse singer-songwriter Douglas Firs die deze avond het voorprogramma verzorgt. Pas als hij denkt dat het goed is, loopt hij met lichte tred op perfect op het hoofddeksel afgestemde schoenen onze kant op. We gaan naar een ruimte met een imposante raampartij. Het licht valt gedempt binnen, want onweerswolken pakken zich dramatisch samen. De artiest is moe, laat hij weten. "Ik heb te veel gewerkt. Als ik stilval voel ik het. Maar het spelen geeft me juist weer energie, dat verveelt nooit." Hij neemt een slok van zijn speciaal bier. "Ik houd van het publiek en we spelen graag in Nederland."

Voor iemand die er zichtbaar vermoeid uitziet

wekt hij allermist de indruk het gesprek te willen afraffelen. "Ik houd ervan om in gesprek te gaan. Niet noodzakelijkerwijs om alleen maar vragen te beantwoorden, maar een dialoog aan te gaan. Gedachten uitwisselen geeft energie."

In zekere zin lijkt zijn album BE WHO YOU WANNA BE op een dialoog – een eerbetoon zelfs – aan muzikale helden. Je hoort echo's en in teksten soms regelrechte verwijzingen naar Prince en zijn coterie. Ook in Little Feat, Johnny Guitar Watson en Tony Joe White kun je met een beetje inlevingsvermogen geestverwanten horen. Het geheel heeft een aangename naam in het gehoor liggende vrolijke frisse *feel*. Maar die zomers aandoende niets-aan-de-hand-groove is bedrieglijk, want in zijn teksten zoekt hij geregeld een schurend contrast op. Soms heel expliciet, zoals in het laatste nummer van het album *So Much Love*, waarin hij de leugenachtigheid van de politiek, de leeghoofdigheid van ongebreideld consumentisme met milieuverontreiniging en sociale ontwrichting als gevolg en de valse hoop in God over de hekel haalt. Terwijl het achtergrondkoor klinkt als een loeiende sirene rekent Carlens af: *Fuck*

M

04 SEP ■ ENSCHEDE

DYLAN LEBLANC

13 SEP ■ ENSCHEDE

STRAND OF OAKS

20 OKT ■ ENSCHEDE

THE LONG RYDERS

06 DEC ■ HENGELO

POKEY LAFARGE

[Metropool.nl](https://www.Metropool.nl)

woensdag
14 augustus 2024

CocoRosie

donderdag
5 september 2024

Hollow Coves

zaterdag
7 september 2024

Richard Hawley Acoustic

vrijdag
13 september 2024

Kalandra

woensdag
2 oktober 2024

Ryan Adams

vrijdag
4 oktober 2024

SOEN

vrijdag
18 oktober 2024

Monster Magnet

zondag
20 oktober 2024

The White Buffalo

zondag
3 november 2024

Miss Montreal

dinsdag
5 november 2024

Bad Nerves

donderdag
7 november 2024

CELESTE

NIJMEGEN
DOORNIJMEGEN
ROOSJE

Adam Smith, fuck the invisible hand, fuck politics, fuck your finance, fuck your trade... ideology...

De woede komt lang niet overal zo uitgesproken aan de oppervlakte. Het album is juist een eresaluut voor muziek die iets in beweging zet, *uplifting spirits*. Toch blijft hij recalcitrant. Waar anderen gaan zitten, staat hij op. *Walk On Red, Stop On Green* heet het nummer waarin hij swingend zijn liefde voor zijn muzikale voorbeelden bezingt en de vrijheid om te zijn wie je wil zijn.

“ER IS VEEL BOOSHEID. DIE IN EEN LIEDJE VANGEN VIND IK MOOI.”

In 1996 begon Stef Kamil Carlens met de theatrale, experimentele formatie Zita Swoon, waarmee hij op Pinkpop en Werchter speelde. Ook was hij als bassist een van de bepalende leden van dEUS in de periode 1991-1996. Een creatieve geest, zo wordt hij in tal van interviews getypeerd. Zijn experimenteerdrift en behoefte om samen te werken met mensen uit andere culturen maakt zijn artistiek palet veelvormig en breed, maar zorgt er tegelijk voor dat hij steeds dichterbij het vinden van zijn poëtische identiteit. Hij maakte verkenningstochten naar de jazz – met het gezelschap Kiss My Jazz –, naar theater, film en dans, en naar Franstalige muziek. Hij adoreert Bob Dylan en Serge Gainsbourg, om slechts twee voorbeelden te noemen. Muzikaal ligt een vergelijking met de onvolprezen Arno voor de hand. Zeker ook omdat diens bassist Mirko Banovic een prominente rol vervult in de band van Carlens. “Ik heb Arno gekend en was een groot bewonderaar van zijn muzikaal universum. Hij wist werelden bij elkaar te brengen. Van blues, volksmuziek, chansons en rock kookte hij zijn eigen uit duizenden herkenbare potje. Hij maakte Europese muziek. Die eigenheid van Arno was en is nog steeds inspirerend.”

BE WHO YOU WANNA BE voelt voor mij als een pleidooi voor vrijheid van expressie; van het zijn wie je wilt zijn.

“In zekere zin klopt dat wel, maar de aanleiding was eerder particulier. Ik voelde me een poos niet lekker. Futloos. Ik had een energieprobleem en dacht dat optreden me niet langer zou lukken. Toen ik een keer in deze toestand in de coulissen zat van De Singel in Antwerpen, kwam een bekende zangeres naar me toe en legde haar hand op mijn schouder en vertelde over een behandeling die me zou kunnen helpen. Op dat moment ervoer ik een soort van bevrijding. De poort ging open. Ze zette me op het spoor van ‘energy healing’ en opeens was de power terug. Inderdaad een bevrijding. De vrouw die de behandeling gaf zei op enig moment: ‘Je moet proberen nog meer jezelf te zijn.’ Die mededeling werkte nog meer bevrijdend. Grenzen vielen weg. Het was een inspirerend moment dat me nog dagelijks van pas komt.”

Is bevrijding dan het centrale thema van de plaat?

“De plaat heeft geen thema. De songs zijn ontstaan uit een groove, uit plezier. Natuurlijk dient zich in sommige nummers de noodzaak aan om bepaalde gevoelens te boetsen. Maar in zijn algemeenheid ben ik niet bezig met het thematisch schrijven van liedjes. Muziek maken en zeker iets opschrijven bezit een therapeutische kracht.”

Los van de lichtheid van groove en enjoyment is er toch ook wel boosheid op het album te vinden.

“Er is enorm veel boosheid. Mensen zijn razend. Die boosheid vangen in een liedje vind ik mooi. Ik houd van woede in muziek. In onze tijdgeest is woede rijkelijk voorhanden. Voor *So Much Love* heb ik me laten in-

spireren door de *Zeitgeist*-trilogie van de Amerikaanse filmmaker Peter Joseph. Alle woede en teleurstelling over de systemen van financiën, politiek, militair en religie die hij adresseert, heb ik in dat ene nummer gegooid.”

Je lijkt eerder een bedachtzaam type, minder een boze burger.

Lachend: “Om met Bob Dylan te spreken: *I’m just a song and dance man*. Ik heb niet de pretentie om met muziek iets op te lossen.”

In 2018 ondertekende Carlens samen met andere artiesten in de Engelse krant *The Guardian* een petitie om de organisatoren van het Eurovisie Songfestival ervan te weerhouden het festival in 2019 in Israël te houden vanwege de schendingen van de mensenrechten aldaar.

Roep je in *Walk On Red, Stop On Green* niet op tot burgerlijke ongehoorzaamheid?

“Het is eerder zo dat ik hierin een aansporing vind om me af te vragen of je alleen maar moet doen wat je wordt voorgeschreven. Als iedereen in een richting loopt is het juist goed je af te vragen of het wel de juiste kant op gaat.”

Komt jouw muziek uit hetzelfde reservoir als jouw beeldend werk?

“Ik schilder en teken graag. Het creëren van figuurtjes, ook vaak van hout, spreekt me aan. Die figuurtjes zijn mijn ‘*wooden friends*’. Het maken van iets nieuws, of het nu klanken zijn uit een oude synth of een drum-machine of een tekening, is iets magisch. Ik werk voor mezelf en maak wat mij bevalt. Ik ben immers een artiest. Mooi meegenomen als anderen er ook van genieten, maar in eerste instantie is het voor mezelf.”

Toch zijn van de acht nummers op het album er drie covers, zoals *Suspicion* van Dez Mona. Waarom?

“Ik ben fan van die liedjes en het was mooi met die nummers aan de gang te gaan. Vanuit mijn waardering ben ik ermee gaan werken. *Suspicion* is een gevoelige ballade die ik heb omgeturnd tot een meer upbeat popsong. Ook *The Future* van Prince heb ik, met alle respect voor het origineel, naar mijn hand gezet en hetzelfde geldt voor *C’est Comment Qu’On Freine*, origineel van Alain Bashung met een tekst van Serge Gainsbourg. Al die liedjes boden mij de mogelijkheid om met de band al improviserend tot een eigen sound te komen.”

Je verzamelt instrumenten en bent veel met geluid en klank bezig. Prevaleert de studio boven de liveshow?

“Bij het één creëer je iets nieuws, bij het ander hercreëer je wat je eerder hebt gemaakt. Live vergt een ander soort energie, een ander-soortige creativiteit. Als performer moet je de tent als het ware aan het dansen krijgen met bestaand materiaal. In het atelier of de studio maak je zonder tussenkomst van publiek iets nieuws. Beide dimensies zijn boeiend. Ik houd van de wisselwerking.”

Je komt over als iemand die onverstoord zijn eigen koers volgt. Dan moet het moeilijk geweest zijn om met een uitgesproken persoon als Tom Barman van dEUS te hebben samengewerkt.

“Tom is een kinetische persoonlijkheid. Die doet veel dingen tegelijk. En dat altijd op een intense manier. Ik waardeer hem. Hij is bevlogen. We zijn elkaar nooit uit het oog verloren, maar samenwerken is inderdaad een verhaal apart. Ik ben gehecht geraakt aan mijn vrijheid en in een band is het toch altijd ook geven en nemen en concessies doen.”

Het album ademt overwegend levenslust. Sta je zo ook in het leven?

“Van nature voel ik me aangetrokken tot melancholie. Je hoeft geen onverdeeld vrolijk mens te zijn om vrolijk stemmende muziek te maken.” ■

Stef Kamil Carlens live: 30 oktober in OC De Doelen, Oud-Turnhout; 31 oktober in Schakelbox, Waregem; 8 november in AB, Brussel; 9 november in De Roma, Antwerpen; 1 december in Tolhuistuin, Amsterdam.

BIRDCATCHER ROEL SPANJERS

BIRDCATCHER II IS PAS HET TWEEDE SOLOALBUM VAN ROEL SPANJERS, DIE MET ZIJN PIANO-, ORGEL- EN ACCORDEONSPEL MENIG NEDERLANDS ROOTS- EN ROCKALBUM OPLUISTERT EN TOURDE MET UITEENLOPENDE ARTIESTEN ALS LUTHER ALLISON, CURTIS SALGADO, ROSCOE CHENIER, MALFORD MILLIGAN EN JIM KELLER. IN OKTOBER PRESENTEERT HIJ DE SONGS VAN ZIJN NIEUWE ALBUM OP DE JUBILEUMEDITIE VAN HET ROOTSFESTIVAL RAMBLIN ROOTS IN TIVOLIVREDENBURG.

TEKST LOUIS NOUWS FOTO ANDRÉ DIETERMAN

Roel Spanjers (54) is ook de vaste toetsenist van Normaal. “Maar Bennie [Jolink, red] wil niet meer touren, dus het werk met de band is beperkt.” Af en toe komt er nog een album uit, zoals recentelijk NØHLEN. Hij maakte ook lang deel uit van de begeleidingsband van singer-songwriter JW Roy. Om werk zit de sympathieke Rotterdammer met een zachte g niet gauw verlegen. Zo treedt hij ook al jarenlang als duo op met stadgenote Frédérique Spigt – “Zij doet het woord en dat kan ze heel goed” – en begeleidde hij Ricky Koole en ‘verteller’ Leo Blokhuis in diverse theatershows, onder meer in een programma over muziek uit New Orleans. Nu is dat een onderwerp waar de geboren Eindhovenenaar heel diep inziet. “Toen dacht ik: waarom zou ik dat zelf niet gaan doen?” Dus voegde hij aan zijn activiteiten een solo-programma over muziek uit New Orleans toe, waarbij hij achter de piano gezeten tekst en uitleg geeft over het ontstaan van jazz, de vroege blues en zydeco, want ook dat is een vroege muzikale liefde. Daarnaast is hij een van de Nederlanders in de band met de Belgische blueszanger slash harmonicaspeler ‘Big Dave’ Reniers in Big Dave & The Dutchmen.

Spanjers’ eerste soloalbum BIRDCATCHER kwam uit in 2006. Hij wilde naast zijn rhythm-and-bluesband Sunset Travelers, ook graag eigen werk uitbrengen. Dat was destijds al met producer Gabriel Peeters die ook tekende voor de productie van BIRDCATCHER II, zoals zijn tweede album dan maar is gedoopt. Er waren meer gasten op dat album, zoals gospel- en blueszanger Terry Evans, die furore maakte aan de zijde van Ry Cooder. “Ik ben niet iemand die dagelijks bezig is met het schrijven van nieuwe muziek”, antwoordt hij met het nodige understatement op de vraag waarom het tweede soloalbum zo lang op zich liet wachten. “Het is ook niet zo dat ik achttien jaar aan het album heb gewerkt. Fré Spigt

en gitarist Eric van Dijsseldonk zeiden regelmatig: ‘Je moet weer eens wat gaan maken.’ Tijdens corona was er even wat minder werk in het live-circuit en toen ben ik eraan begonnen. Eerst bij Eric in de studio achter zijn huis. Gewoon wat demo’s opnemen. Als ik mezelf er eenmaal voor openstel komen de ideeën als een lawine. Het is de kunst om daar hele songs van te maken met een kop en een staart. De rol van Eric is daarbij niet te onderschatten. Hij zette mij op het goede spoor en tekende voor alle gitaarpartijen.”

Leentjebuor

BIRDCATCHER II is een regelrechte tegenhanger geworden van het debuut. “Kennelijk is dit waar ik op uitkom als ik een album maak. Een plaat waarop je al mijn muzikale invloeden kunt horen zonder dat het pastiches worden. Je hoort blues, New Orleans, country, soul, maar dan als de bouwstenen van mijn muziek. Ik kan natuurlijk een oude blues uit mijn mouw schudden, maar waarom zou ik dat doen als je al naar Otis Spann kunt luisteren. En voor pure soul kun je een plaat van Al Green opzetten. Maar ik denk dat ik wel iets eigens te zeggen heb door al die muziekstijlen te combineren. Een beetje zoals The Band dat deed, om nog maar eens een invloed te noemen. Daar ligt de uitdaging en de ruimte voor mij.”

“Ik schrijf heel associatief, waarbij ik graag leentjebuor speel bij obscure Amerikaanse blues of soul. Daarnaast lees ik veel Engelstalige literatuur en kijk ik veel BBC en CNN. Zo hoorde ik een keer de uitdrukking *hand over fist*, wat zo iets betekent als snel rijk worden, en die blijft dan hangen omdat ik dat mooi vind klinken. Daar kan ik wat mee. Maar ik wil niet dat mijn teksten al te letterlijk zijn. Letterlijkheid is in mijn ogen de doodsteek voor kunst. Het mag iets te raden overla-

ORIGINAL

RAMBLIN' ROOTS

Americana Music Festival

OCT 19 2024

THE WHITE BUFFALO
MATT ANDERSEN
THE LONG RYDERS
TORGEIR WALDEMAR

SONGWRITER'S SPOTLIGHT
DAVID RODRIGUEZ
KATHERINE PRIDDY
AARON BOYD + BIRDCATCHER II
L.A. EDWARDS + GREY DELISLE
CARTER SAMPSON

JOHN GORKA + JOE PUG
JOSH GRAY + KAIA KATER
GRAYSON CAPPS
HEATHER LITTLE + UNCLE LUCIUS

MORE TO FOLLOW

10TH EDITION EST. 2014

TIVOLI VREDENBURG

ten. Het vroege werk van Van Morrison bijvoorbeeld vind ik ook zo mooi omdat je aanvoelt waar hij over zingt, maar er nooit helemaal de vinger achter krijgt. Je weet niet waar het precies over gaat."

Juist ook de mysterie trok Spanjers aan in Amerikaanse rootsmuziek. "Ik ben ook wel opgegroeid met The Beatles en The Kinks, maar het waren de oude jazz- en bluesplaatjes van mijn vader die een bijzonder soort verlangen in me opriepen. Ik kan me nog heel goed herinneren dat ik mijn vaders bakelieten 78-toeren plaat *Night Watchman Blues* van Big Bill Broonzy voor het eerst hoorde en wat voor indruk dat op me maakte. Het had die betovering van iets dat uit een totaal andere wereld kwam en ik wilde die wereld ontdekken. Die drang om te weten waar de muziek vandaan komt, wie er meespelen, waar het gemaakt is, dat heb ik altijd gehad. En het werkt als een niet te stoppen olievlek, want via de ene naam of studio ontdek je weer andere namen en labels. Nog altijd kan ik in platenzaken en kringloopwinkels speuren naar albums. Als ik in de buurt van Venlo optreedt ga ik altijd eerder op pad om even bij Sounds langs te gaan, en in Groningen bij Swingmaster. Je ziet steeds beter hoe muziekstijlen zich ontwikkelden waardoor weer nieuwe genres ontstonden. Het is zo meeslepend en interessant. Het is vaak een zoektocht terug in de tijd, op zoek naar historische sensaties." Niet voor niets studeerde Spanjers cultuurgeschiedenis alvorens hij als autodidact de muziekwereld instapte.

"Wat ik ook zo fascinerend vind, is hoe uit die onderdrukte gekleurde gemeenschap in het Zuiden van de VS de jazz, de blues en de soul voortkwamen. Ik heb daar veel rondgereisd en het is als het ware – om met Armando te spreken – een 'schuldig landschap'. De Mississippi-delta met zijn katoenvelden en oude plantages, de historische *landmarks* waar de vreselijkste gebeurtenissen plaatsvonden, lynchpartijen en bloedig neergeslagen demonstraties. En daar is, tegen de stroom in, muziek ontstaan die getuigt van een niet te onderdrukken levenskracht: pijn, maar vaak ook vreugde en ironie. *Back For More* op het nieuwe album gaat erover: *In a guilty land of old/shines a human soul*. Maar het is muziek die in Nederland nauwelijks nog te horen is, in ieder geval niet op de publieke radio. Dan komt de zendeling in me boven die anderen wil laten horen wat voor geweldige muziek dat is. Zo kan iedereen in *The Ballad Of Peetie Wheatstraw* kennis maken met de blueszanger/pianist/gitarist uit de jaren dertig die bekend stond als *the devil's son-in-law*."

Vogelvanger

Dat de muziekwereld erg is veranderd, weet ook Roel Spanjers. Het albumformat is bijna obsoleet geworden. "Streaming vraagt om losse nummers die de luisteraar direct moeten grijpen anders worden ze weggeklikt. Dus heb ook ik wat radio-edits toegepast. Een intro laat je achterwege. Maar op BIRDCATCHER II krijgen de songs alle tijd en ruimte. Op een album kun je ook verbanden leggen tussen nummers, die ik zelf misschien nog niet eens helemaal heb doorgrond. Behalve dat ik muzikale tradities wil eren, met muziek waarvan ik houd, zit er ook wel iets van kritiek in op de vluchtigheid van het moderne leven. Maar als het al kritisch is op de maatschappij, dan is het wel op een poëtische manier. Voor het eerste album gebruikte ik een schilderij van de Vlaamse expressionist Hubert Malfait. Ik houd erg van die kunststroming waartoe ook Constant Permeke behoort. Het schilderij liet een vogelvanger zien, en dat bracht me op het alter ego *Birdcatcher*. Ik voel me als muzikant ook iemand die probeert iets uit de lucht te plukken, te vangen." ■

Roel Spanjers/Birdcatcher live: 26 september in Café 't Rozenknopje, Eindhoven; 28 september in Theater Walhalla, Rotterdam; 29 september in Theater De Liefde, Haarlem; 19 oktober op Ramblin Roots festival in Tivoli-Vredenburg, Utrecht.

ZWARTE WEDUWE

JUDITH HILL

AMPER HAD IK JUDITH HILLS INDRUKWEKKENDE ALBUM *LETTERS FROM A BLACK WIDOW* LEREN KENNEN, TOEN ZE ENKELE WEKEN LATER TWEE (KLEINE) OPTREDENS IN NEDERLAND DEED, IN DE BOSUIL IN WEERT EN IN Q-FACTORY IN AMSTERDAM. VEEL WIST IK NIET OVER HAAR, MAAR HAAR PLAAT IS ZO STERK EN HAAR ACHTERGRONDVERHAAL BIEDT ZOVEEL AANKNOPINGSPUNTEN DAT ER ALLE REDEN WAS VOOR EEN GESPREK.

TEKST ERIC VAN DOMBURG SCIPIO

Als achtergrondzangeres heeft Judith Hill een cv waar je u tegen zegt. De lijst van artiesten met wie ze heeft gezongen is eindeloos: Elton John, Michael Jackson, Eric Clapton, Prince, Josh Groban, Gregg Allman, Carole King, Robbie Williams, Mike Oldfield, Rod Stewart, Anastacia en ga zo maar door. Ze komt dan ook voor in de prachtige documentaire *20 Feet From Stardom* uit 2013, over het wel en wee van achtergrondzangeressen die net buiten het spotlicht staan. Met onder meer Merry Clayton, Darlene Love, Lisa Fischer, Jo Lawry en Tata Vega. De muziekfilm was een groot succes, zowel bij het publiek als bij de critici, won in 2014 de Oscar voor beste documentaire en een jaar later een Grammy voor beste muziekfilm. In *20 Feet From Stardom* gaf Hill er blijk van dat haar ambities verder reikten dan slechts achtergrondzangeres te zijn. Ze zag zichzelf ook als soloartiest en liedjesschrijver. "Terwijl menige achtergrondzangeres tevreden is in die dienende rol, wilde ik meer. Ik wilde mezelf ook persoonlijk uitdrukken."

Framing

Het meest schokkende moment in haar carrière overkomt haar in 2009. Het jaar begint goed, want ze wordt geselecteerd als duet-partner van Michael Jackson voor diens aanstaande *This Is It*-concertenreeks, een rol waarvoor ze maandenlang oefenen. Maar The King of Pop overlijdt plotseling nog voor de tour van start gaat. "Ik was verbijsterd, hoe kon zo iets zo maar in één keer gebeuren." Hills emotionele vertolking van *Heal The World* tijdens de live uitgezonden herdenkingsdienst, vormde een van de hoogtepunten van die herdenking. De schaduwzijde van haar associatie met Michael Jackson leerde ze

evenwel zeven jaar later kennen. In de tussenliggende jaren was haar faam als zangeres en als songwriter danig gegroeid. Zo leverde ze meerdere songs aan voor *Red Hook Summer*, een film van Spike Lee, en was niemand minder dan Prince zo onder de indruk geraakt van haar kwaliteiten dat hij in 2015 haar debuutalbum *BACK IN TIME* produceerde en uitbracht. Toen Prince evenwel in het voorjaar van 2016 onverwacht overleed, ontstond op social media een soort hetze tegen Hill. Ze werd afgeschilderd als 'black widow', omdat eerst Michael Jackson en vervolgens Prince op raadselachtige wijze de dood hadden gevonden nadat ze met haar hadden samengewerkt.

"In eerste instantie lachte ik er een beetje om, want natuurlijk had ik daar niets mee van doen. Maar het frame van de zwarte weduwe dat rond mij werd opgetrokken, nam zulke groteske vormen aan dat ik jarenlang in therapie heb moeten gaan om het van mij af te zetten en er een positieve draai aan te geven. Voor mij is zwarte weduwe nu een soort eretitel geworden: *a badge of honour*, een geuzennaam. Vandaar ook de titel van mijn nieuwe album *LETTERS FROM A BLACK WIDOW*."

Op het grotendeels autobiografische album schildert Judith Hill in twaalf meer dan voortreffelijke songs een indrukwekkend portret van zichzelf en haar familie. Waar het vaker voorkomt dat bekende musici hun nakomelingen een steuntje in de rug geven, gebeurt bij Hill eigenlijk precies het omgekeerde. Ze laat zich zowel live als op plaat begeleiden door haar moeder Michiko Hill op toetsen en vader Robert 'Pee Wee' Hill op bas, naast John Staten op drums. Gevierde en gedegen funk- en jazzmuzikanten die nooit de voorspelbare weg kiezen en hun gitaar spelende dochter de basis geven om zich uit te leven.

"Bij ons thuis draaide het altijd om de muziek en vanaf mijn vroegste jeugd werd ik opgevoed met Stevie Wonder, Sly & The Family Stone, James Brown, Marvin Gaye, noem maar op. Toen ik naar de brugklas ging wist ik al, dit wil ook. Ik wil muzikant worden. Dat ik dit nu samen met mijn ouders kan doen, voelt voor mij heel normaal. Maar ik merk aan anderen dat het natuurlijk helemaal niet vanzelfsprekend is, zelfs een grote uitzondering, om met je ouders op tournee te gaan." ■

Luisterparadijs

★★★★★ = uitzonderlijk
 ★★★★ = heel goed
 ★★★ = goed
 ★★ = matig
 ★ = hmm
 ☆ = halfje

roots
 HEAVENS
 CHOICE

Johnny Cash

SONGWRITER

Mercury/Universal

Begin 1993, een klein jaar voordat Johnny Cash Rick Rubin leerde kennen,

met wie hij de schitterende slotreeks AMERICAN RECORDINGS zou maken, zat Cash zonder platenmaatschappij en vreesde hij dat zijn illustere carrière als een nachtkaaars uit zou gaan. Om zichzelf bezig te houden, besloot hij een serie demo's op te nemen van liedjes die hij zelf geschreven had, sommige nieuw, andere tot wel dertig jaar oud, puur om te kijken of hij hiermee zijn haperende loopbaan nieuwe impulsen kon geven. Door de ontmoeting met

Rubin en al het moois dat daaruit ontstond, verdwenen deze demo's naar de achtergrond en werden ze zo goed als vergeten. Totdat Cash' zoon John Carter Cash ze recentelijk herontdekte en samen met David Ferguson, de technicus

die samen met Rubin verantwoordelijk was voor de reeks AMERICAN RECORDINGS, bedacht hoe ze deze ondertussen enigszins ouderwets klinkende opnamen geschikt konden maken voor een hedendaags publiek. Door de oorspronkelijke

demo's terug te brengen tot Cash' zang en gitaar en de verdere begeleiding in te vullen met een compleet nieuwe band, met onder meer de Cash-getrouwen Marty Stuart en David Roe, maar ook met iemand als Harry Stinson en met gastrollen voor Dan Auerbach en Vince Gill. Zo ontstond met SONGWRITER een geloofwaardig nieuw album, dat misschien niet helemaal de diepgang bezit van Cash' AMERICAN RECORDINGS, maar hem niettemin neerzet als een zeldzaam goede singer-songwriter, op een wijze die ons uit eerdere platen slechts incidenteel was gebleken en nimmer zo volledig. Met SONGWRITER voegen de erven Cash een relevant nieuw hoofdstuk toe aan het boek Johnny Cash. **Pieter Wijnstekers** ★★★★★

wereld
 HEAVENS
 CHOICE

Rema

HEIS

Universal

Als tiener deed de Nigeriaanse artiest Rema al van zich spreken met een

verleidelijke vorm van moderne afrobeat. Op zijn tweede album HEIS heeft zich dat ontwikkeld tot een nog veelzijdiger variant, met elementen van

rave, rap, hiphop, quiet storm en zelfs symfonische muziek, die je

gerust sensationeel mag noemen. Slechts zelden kom je een artiest

tegen die in één klap een heel genre op zijn kop zet. Rema geeft de Afrikaanse muziek en de afrobeat in het bijzonder zo'n gigantische impuls dat alles wat voor HEIS verscheen ouderwets lijkt. Tegelijkertijd klinkt de muziek zo aanstekelijk dat het een groot publiek, van jong tot oud, voor zich kan winnen. Een meesterwerk.

Eric van Domburg Scipio ★★★★★

Babx et la Maitrise Populaire de L'Opera Comique

LA MARCHÉ DES ENFANTS

BisonBison/XMD

De Franse producer/zanger/songwriter Babx (David Babin) is niet de eerste

popmuzikant met de ambitie een overstap te maken naar de 'serieuze klassieke muziek', en hij zal ook vast niet de laatste zijn. Een van de eerste voorbeelden dateert uit 1969 toen Deep Purple met The Royal Philharmonic Orchestra het goedbedoelde, maar mislukte CONCERTO FOR GROUP AND ORCHESTRA opnam. Over de klassieke uitstapjes van een band als The Nice en de 'verpopping' van klassiekers

door het Nederlandse Ekseption waren de meningen verdeeld, net als over de ambities van Paul McCartney, al leidden die wel tot zeer luisterbare stukken als het *Liverpool Oratorio* en *Standing Stone*. Pas bij de twee opera's die Rufus Wainwright schreef (*Diva* en *Hadrian*) spitsten de klassieke muziekcritici voor het eerst de oren. Wellicht gaan ze dat ook doen bij LA MARCHÉ DES ENFANTS, een suite voor kamerorkest en kinderkoor. Of, nou ja, kamerorkest, het is

eerder een klein gezelschap dat op instrumenten als contrabas, violoncel, basklarinet en vibrafoon het *Maîtrise Populaire de l'Opéra Comique* begeleidt, een koor van jongeren van 8 tot 25 jaar, die een uitgebreide opleiding krijgen in de podiumkunsten. Het resultaat doet me nog het meest denken aan de ingetogen delen van *Luna*, een schets voor een opera, door José-Maria Cano van de Spaanse band Mecano, met medewerking van Plácido Domingo. Zulke kanonnen ontbreken op LA MARCHÉ DES

ENFANTS, dat met name door de uitstekende kwaliteit van het koor niettemin bijzonder interessant is, ook voor wie niet direct een liefhebber is van klassiek of opera. Zo brengen de sfeervolle en lieflijke onderdelen *Mistero*, *A Cradle Song (Berçuese)* en *Paradise* je bijna in hemelse sferen, terwijl het swingende *Danse* met de opzweepende percussie daarentegen zowat een onderdeel zou kunnen zijn van *West Side Story*, net als het daarna volgende jazzy *O Earth*. LA MARCHÉ DES ENFANTS is kortom een van de meer geslaagde crossovers tussen pop, jazz en klassiek. Al moet daarbij direct wel worden aangetekend dat ook het overige werk van Babx niet bepaald tot de mainstream popmuziek gerekend kan worden.

Roeland Smits ★★☆☆

Fontaines D.C.

ROMANCE

XL Recordings /V2

Naast St. Patrick's Day krijgen de Ieren er dit jaar nog een nationale feestdag

bij: 23 augustus, de releasedatum van ROMANCE, het nieuwe album van Fontaines D.C. Het is de opvolger van SKINTY FIA uit 2022 en in de tussentijd bracht frontman Grian Chatten zijn goed ontvangen soloalbum CHAOS FOR THE FLY uit. Dat de verschillende bandleiden bij elkaar kwamen voor poëzie en literatuur is al vaak aangehaald. De meeste Ieren zijn dol op hun literair erfgoed. Zo ook Chatten en co. Ook ROMANCE staat bol van de aanwijzingen.

foto Simon Wheatley

Het akoestische *Horseness Is The Whatness* komt rechtstreeks uit *Ulysses* van James Joyce. Het nieuwe album gaat niet alleen maar over de Ierse literatuur. Muzikaal laat de band ook een voorzichtige andere koers horen. De Fontaines zijn een samenwerking aangegaan met producer James Ford, bekend van zijn werk

met Blur en Arctic Monkeys, en van het recente LIVES OUTGROWN van Beth Gibbons. Hierdoor heeft het album een heel open, eigen geluid. Fontaines D.C. is zich ook veel meer aan het ontwikkelen tot een veelzijdige rockband, zowel live als op de plaat. Opener en titelsong *Romance* eindigt bijna in een industriële metal hymne, dat

zo op de filmscore van *Peaky Blinders* kan staan. *Starbustar* kenmerkt zich door de stuwende drums van Tom Coll en de declamerende zang van Chatten. *He're Is The Thing* heeft een pakkend refrein en op *Desire* horen we een smachtende Chatten gedragen door synths. *I don't feel bad, but I don't feel anything*, zingt hij op het wonderschone *In The Modern World*. Het doet een beetje denken aan The Smashing Pumpkins ten tijde van MELLON COLLIE AND THE INFINITE SADNESS. *Bug* opent met een akoestische gitaar. Opvallend is de soms prachtige tweede stem, samenzang en achtergrondkoortjes. Het geeft warmte en diepgang aan de verschillende nummers en het is puur luisterplezier. Wat een band.

Michael Struis ★★☆☆☆

Landless

LÚIREACH

Glitterbeat/XMD

In de bloeiende lense alternatieve folkscene, waartoe we ook Lankum, ØXN en John Francis

Flynn rekenen, is het dameskwartet Landless de nieuwste sensatie. Op LÚIREACH, klinken Ruth Clinton, Sinéad Lynch, Méabh Meir en Lily Power op het eerste gehoor traditioneler dan de bovengenoemde acts, al is dat de schijn die bedriegt. Waar de vier dames aanvankelijk vooral op hun a

foto Cormac MacDiarmada

capella-zang lijken te vertrouwen, voegen Clinton en Meir daar op diverse tracks subtiele (folk)

instrumenten aan toe, waardoor de liedjes een wat buitenwereldse sfeer krijgen en hun traditionele

karakters een modernistische update. De inbreng op meerdere nummers van twee gastmuzikanten op trombone, fiddle, altviool en banjo, geeft de a capella-zang van de vier dames eveneens een *boost*, al is het vooral hun schitterende vocale interactie die LÚIREACH zijn meerwaarde verleent en doet uitstijgen boven andere traditionele acts. Waar driekwartier a capella-zang doorgaans tamelijk vermoeiend is om naar te luisteren, hoe mooi het vaak ook begint, blijft Landless met deze subtiele toevoegingen een album lang fascineren.

Pieter Wijnstekers ★★☆☆

Dave Alvin & Jimmie Dale Gilmore

TEXICALI

Yep Roc

Hoewel Californiër Dave Alvin en Texaan Jimmie Dale Gilmore tot de allergrootsten in de Amerikaanse rootscene behoren, leerden ze elkaar pas eind 2017 zo goed kennen dat het idee ontstond om samen een plaat te maken. Het een jaar later uitgebrachte DOWNEY TO LUBBOCK combineerde het beste van hun uiteenlopende stijlen en onthulde een geïnspireerde mix van Alvins bluesy roots(gitaar)rock en Gilmore's huilende engelenstem op een voornamelijk met roots en bluescovers gevuld album. Op het nieuwe TEXICALI stamt iets meer dan de helft van de songs uit eigen koker en worden ze aangevuld met drie covers van countryblueshelden Blind Willie McTell, Brownie McGhee en Josh White, en versies van Butch Hancock's *Roll Around* en de Stonewall Jackson-classic *Why I'm Walking*. Opgenomen in Texas, waar de voorganger in Californië werd vastgelegd, speelt Alvin niettemin een iets grotere rol omdat ditmaal ook diens begeleidingsband The Guilty Ones de backing verzorgt op alle liedjes. Heel veel maakt dat

uiteindelijk niet uit, gezien het feit dat Gilmore zo'n karakteristieke stem heeft dat die toch altijd al de liedjes overheerst, ook die waarop Alvin vocaal te horen is. Met zijn puntige gitaarspel maakt Alvin dat echter meer dan goed.

Pieter Wijnstekers ★★☆☆

Emily Barker

FRAGILE AS HUMANS

Everyone Sang

Sinds haar debuut in 2006 met PHOTOS. FIRES. FABLES. is de van oorsprong Australische singer-songwriter Emily Barker alweer toe aan haar tiende soloalbum. Op sommige daarvan werd ze ondersteund door het trio Red Clay Halo, maar die zijn afwezig op FRAGILE AS HUMANS. Ook MARRY WATERSON

(met wie ze A WINDOW TO OTHER WAYS opnam) keert niet terug op op dit album, dat bovendien ook geen typische 'signature song' bevat, zoals *Nostalgia* van haar eerste album, het themanummer van Kenneth Brannagh's tv-serie *Wallander*. Desondanks is FRAGILE AS HUMANS een album dat bij eerste beluistering zijn kwaliteiten direct prijsgeeft. Barkers stem is klein, bescheiden bijna, met af en toe een aangenaam trillertje. In het openingsnummer *With Small We Start* dringt zich mede daardoor meteen de vergelijking op met Aimee Mann, en die gaat op voor het hele album. Begeleid door keyboardspeler Richard Causon, bassist Tim Harries (bekend van Steeleye Span) en

drummer Tom Visser (geen Nederlander, ondanks zijn naam) die ook wel bekend staat als Tom The Lion en onder meer werkte met Katie Melua, rijgt Barker een hele reeks pareltjes aaneen, zoals het bijna spookachtige *Loneliness* en *Feathered Thing*, dat werd geïnspireerd door Emily Dickinsons *Hope is the thing with feathers*. Een bijzondere rol speelde producer Luke Potashnick, die voor ieder nummer op basis van de eerste tekstregels naar een eigen sfeer zocht. Overigens keerde Barker na het opnemen van dit uitstekende album na een verblijf van twintig jaar in Engeland terug naar haar geboorteland. **Roeland Smits**

★☆☆☆

Zach Bryan

THE GREAT AMERICAN BAR SCENE

Warner

Het komt niet vaak voor dat de Heaven-lezers ons voor zijn, maar met de Amerikaanse country-troubadour Zach Bryan hadden wij nog geen woord aan dit fenomeen gewijd of zijn titelloze jongste album, zijn vijfde, prijkte eind vorig jaar al op de favoriete albumslijst van de Heaven-lezers over 2023. Met zijn nieuwe album zou bijna hetzelfde kunnen gebeuren, want

Zach Bryan

hoewel het album fysiek pas medio oktober beschikbaar komt, is het alvast beschikbaar via de streamingdiensten. Met THE GREAT AMERICAN BAR SCENE levert de uiterst productieve Bryan maar liefst negentien nieuwe songs af over het wel en vooral wee van de Amerikaanse plattelandsbewoners. En waar hij op zijn vorige plaat de hulp kon inroepen van Kacey Musgraves, Sierra Ferrell en The War And Treaty, geven op TGABS onder anderen John Moreland, John Mayer en Bruce Springsteen acte de presence. Negentien folkballades in een ruim uur is wellicht wat veel van het goede, maar niemand kan zeggen dat Bryan niet prachtige, ontroerende liedjes schrijft. En je bent ook niet verplicht om alles in één luistersessie tot je te nemen. Met de dubbel-lp die in oktober verschijnt heb je dat probleem sowieso niet.

Pieter Wijnstekers ☆☆☆

Jesse Daniel

COUNTIN' THE MILES

Lightning Rod/V2

Met de countrymuziek van Jesse Daniel bevind je je in het territorium van de beste twang en honkytonk die momenteel te vinden is. Cowboyhoed op, dansen op fijne muziek en bier drinken. In zo'n roadhouse, wat je je idealiter voorstelt – zoals in *Thelma* &

Eric Devries foto Han Ernest

Louise. Hier neemt Daniel je imaginair mee naartoe op COUNTIN' THE MILES, zijn vijfde album alweer (zijn liveplaat meegerekend). De Californiër zat in punkbands, overwon een heroïne-, meth- en alcoholverslaving en vond uiteindelijk het licht in de Bakersfield countrysound van Buck Owens. Aldus swingen liedjes als *That's My Kind Of Country*, *Countin' The Miles*, *Ol' Montana* en *Golden State Rambler* de pan uit. Daniel heeft een fijne band tot zijn beschikking, waarin staande bas, pedalsteel, dobro en fiddle, en maakt er op COUNTIN' THE MILES – bedoeld als in een roadnovel – een gezellig feestje van. De cowboyhoed, de ruitbloes,

de snor en de vintage platenhoes dragen alle bij aan het uiterst gezellige countrykarakter van dit fijne album. Super honkytonk.

Wiebren Rijkeboer ☆☆☆

Eric Devries And The Song & Dance Band

TRAVELER'S HEART ☆☆☆☆

Coast To Coast

Jaap Boots

WILDE TULPEN ☆☆☆☆

JBM/Sonic

Met zijn vorige album SONG & DANCE MAN bereikte singer-songwriter Eric Devries een aanzienlijk groter publiek dan hem met zijn eerste drie releases was gelukt. Op zich had Devries zich altijd al

een talentvolle songsmid getoond, maar in de handen van producer Janos Koolen werd dit keer de perfecte akoestische setting voor zijn liedjes gecreëerd. Dat diezelfde groep muzikanten (naast Devries en Koolen, violist Joost van Es en bassist Luca Beukers) nu als The Song & Dance Band worden ingezet op Devries' TRAVELER'S HEART hoeft niet te verbazen, net zo min als de vocale aanwezigheid van gasten als Fay Lovsky en de legendarische Britse singer-songwriter Iain Matthews, met wie Devries ook samenwerkt in Matthews Southern Comfort. Qua sound liggen beide albums min of meer in elkaars verlengde, met dit verschil dat TRAVELER'S HEART misschien net iets folkier, meer bluegrass-achtig is. De Amsterdamse singer-songwriter Jaap Boots kiest op WILDE TULPEN eveneens voor een folkier geluid. Daarbij biedt hij op de veertien liedjes van het album een grotere variatie en geeft hij ons zowel prachtige ballades (*Kus Me*) meeslepende bluesy liedjes (*Lage Landen Blues*), folktracks (*Wil Je*), instrumentaaltjes (*Wilde Tulpen*) ontroerende covers (*Diep In Ons Hart*) alsmede komische ontboezemingen (*Ik Kwam Bruce Springsteen Tegen Op De Albert Cuyyp*). Waar Devries' liedjes veelal in dezelfde sfeer te plaatsen zijn, biedt Boots ons een aanzienlijk grotere mate

OOK VERSCHENEN

Zonder iets te willen afdoen aan zijn grote staat van dienst, ben ik niet heel enthousiast over wat **Chip Taylor** de afgelopen twintig jaar uitbracht. Daarvoor lijkt het allemaal te veel op elkaar, wat ook niet zo gek is aangezien al die platen met vrijwel dezelfde mensen zijn opgenomen en zijn mompelzang je ook niet meteen een *boost* geeft. Op BEHIND THE SKY is dat niet meteen anders, maar klinkt hij toch als enigszins herboren en ontroert hij veel meer. Mogelijk heeft het te maken met het feit dat

hij chemotherapie en bestraling achter de rug heeft (Train Wreck/CRS ☆☆☆). De Britse oud-dj en singer-songwriter Fin Greenall, alias **Fink**, zou je gekscherend een soort Britse evenknie van Chip Taylor kunnen noemen, al klinkt hij totaal anders. Toch worden zijn albums gekenmerkt door eenzelfde zalvende sfeer en een traag tempo, al brengt hij er doorgaans wel meer pit in dan Taylor. Voor BEAUTY IN YOUR WAKE keerde Fink terug naar zijn geboortestreek Cornwall wat kennelijk de

emotionele folkie in hem ontwaakte. Het levert een bezwerende plaat op (R'COUP'D ☆☆☆☆). En vergelijkbaar met Fink is dan weer **Nick Mulvey**, al was het maar omdat ook hij uit een hele andere richting kwam alvorens zich als singer-songwriter te ontpoppen. Mulvey was lid van het jazzy Portico Quartet toen hij tien jaar terug solo van zich deed spreken met FIRST MIND. Nu heruitgebracht met een bonus-cd vol extra's, bewijst Mulvey dat het niet zomaar een bevlieging was, maar bittere

ernst. Zijn muziek sluit mooi aan bij die van singer-songwriters uit de late jaren zestig, die folk en jazz eveneens als natuurlijke muzikale kameraden zagen (Fiction/Universal ☆☆☆). De Britse **Naomi Bedford** brengt al zo'n jaar of tien een unieke mix van Britse folk en americana, stevast gezongen in haar unieke krakerige stem die eerder uit de Appalachen afkomstig lijkt dan uit Surrey. Haar laatste albums maakte ze samen met echtgenoot Paul Simmonds, bekend van de Britse folkrockband

Linda Thompson

PROXY MUSIC

Storysound Records

Linda Thompson vormde ooit een duo met Richard Thompson, haar toenmalige echtgenoot. Samen

vernieuwden ze de Britse folkscene op revolutionaire wijze via albums als *I WANT TO SEE THE BRIGHT LIGHTS TONIGHT* (1974) en *SHOOT OUT THE LIGHTS* (1982). Na hun scheiding startte Linda Thompson een solo-carrière, waarbij ze zich geleidelijk van uitstekend vocaliste ontpopte tot een eveneens uitstekend songwriter. Helaas ging haar solocarrière met horten en stoten doordat ze dysphonie ontwikkelde, een psychologische handicap die het periodiek nagenoeg onmogelijk maakt te spreken of te zingen. Zo vaak als haar conditie het toeliet maakte ze niettemin telkens goed ontvangen soloalbums, zoals *FASHIONABLY LATE*

(2002), *VERSATILE HEART* (2007) en vooral *WON'T BE LONG NOW* (2013). Pas dit jaar verscheen er met PROXY MUSIC nieuw werk, ditmaal niet zelf gezongen, maar door diverse 'plaatsvervangers' (proxy's, vandaar de titel). Zoon Teddy Thompson produceerde en is ook als zanger te horen op

Those Damn Roches, een liefdevol nummer over een aantal families die de internationale folkwereld jarenlang domineerden: de Roches, de McGarrigle/Wainwright-clan en de Thompsons zelf. Het is dan ook passend dat diverse leden van die families hier als vocalist figureren, zoals Rufus Wainwright

op het veaudeville-achtige *Darling This Will Never Do*. Op *All Or Nothing At All* horen we diens zus Martha, die hier zodanig klinkt als haar moeder Kate McGarrigle dat het lijkt alsof we een onlangs opgedoken opname van Kate & Anna McGarrigle horen. Gelukkig is niet alles nostalgie wat blinkt op PROXY MUSIC: *Three Shaky Ships* is een uitstekend modern folknummer met vocalen van The Unthanks. *I Used To Be So Pretty* is een weemoedig nummer over de verloren gegane schoonheid van de jeugd. Op slechts één nummer is Linda Thompson zelf te horen, samen met The Rails, de band van haar dochter Kami. *Mudlark* is dan gelijk ook een van de hoogtepunten van het uitstekende album. Eén kritische noot: de hoesfoto. Die pastiche van het debuutalbum van Roxy Music wekt de indruk dat we hier met een parodie te maken hebben. PROXY MUSIC is dat allesbehalve.

Roeland Smits ★★☆☆☆

van variatie die zeker zo goed werkt. **Eric van Domburg Scipio**

Douglas Firs

HAPPY PT. 2

Excelsior

Douglas Firs-voorman Gert van Hellemont blijkt op het vijfde album in tien songs van zijn groep muzikaal een omnivoor en tekstu-

eel een gelouterd man. In opener *Back To That Day* zwellen strijkers aan in de klassieke poptraditie achter zijn nog altijd kenmerkend nasale zang en massale drums, maar er zit ook een krijgende gitaarsolo in het lang uitgesponnen nummer. In *Lazy Heart* zitten orkestrale invloeden, maar in *Just To Get It Right* gaat zijn echoënde

gitaar de pedalsteel van Bart Vervaeck, de saxofoons van Wietse Meys en de synthesizers van Senne Guns voor in een rootsy ballad. *Rock To Sleep* is dan weer een even etherisch als intiem liefdesliedje voor zijn vrouw met onder meer de bepalende piano van broer Sem. *Start Again* is een song met kale coupletten en een

overstuurde stadionrefrein met veel violen. Van Hellemont verzoent in zijn teksten de weemoed om het verleden met zijn nieuwe geluk. De dood van zijn moeder en de geboorte van zijn eerste kind stonden centraal op voorganger *HEART OF A MOTHER*, maar spelen opnieuw een rol in zijn teksten. Hij blijft inmiddels een zeker evenwicht te

OOK VERSCHENEN

The Men They Couldn't Hang, en ook op het fraaie nieuwe *STRANGE NEWS HAS COME TO TOWN* werken ze weer samen (Dusty Willow/naomibedfordandpaulsimmonds.bandcamp.com ★★☆☆). **Eric Brace & Thomm Jutz** is een min of meer uit nood geboren Amerikaans folkduo. Brace werkte in het verleden samen met journalist en singer-songwriter Peter Cooper, maar toen die twee jaar terug verongelukte, stond hij er opeens

alleen voor. In Thomm Jutz vond hij een meer dan goede compagnon, zoals blijkt uit het fijne *SIMPLE MOTION*. Een prachtplaat met smetteloze klassieke folk in veertien zelfgeschreven liedjes (Red Beet ★★☆☆). Voor nostalgisch aangelengde americana kun je goed terecht bij **Pokey LaFarge**. Op *RHUMBA COUNTRY* combineert LaFarge ditmaal zijn jaren vijftig stijl met latin uit diezelfde periode en laat hij dat knap als

heel vanzelfsprekend klinken (New West/V2 ★★☆☆). Tim Scott McConnell woont alweer dertig jaar in Noorwegen en laat onder de naam **Ledfoot** regelmatig van zich horen. *OUTSIDERS* is muzikaal minder aangrijpend en duister dan we van hem gewend zijn, maar nog altijd heel genietbaar (TBC/PIAS ★★☆☆). Genietbaar is ook *RESTLESS*, het derde album van de Canadese rootsrockband **The Commoners**. Aan spel, zang

en songs is op zich niets aan te merken of het moet zijn dat The Commoners zich wel heel erg naar The Black Crowes gemodelleerd hebben. Dit klinkt werkelijk als twee druppels water. Niet dat ze daar geheimzinnig over doen, op hun website noemen ze de Crowes als hun grote voorbeeld. Niettemin raad ik ze aan om een meer eigen sound te ontwikkelen (Gypsy Soul/Bertus ★★☆☆). Bij **Spencer Thomas'** *THE JOKE OF LIFE* moest ik geregeld aan

hebben gevonden tussen zijn verdriet van destijds en het geluk dat hem evenzeer trof: de liefde voor zijn vrouw, zijn opgroeiende zoon en de aanstaande tweeling. Zijn songs zijn ongefilterde fragmenten uit zijn dagboek. **Ruud Heijjer** ★★★☆

Jake Xerxes Fussell
WHEN I'M CALLED ★★★☆

Fat Possum/Bertus

Robin Holcomb
ONE WAY OR ANOTHER VOL. 2 ★★★

Eigen beheer/robinholcomb1.bandcamp.com

Jake Xerxes Fussell uit North Carolina geldt al een jaar of tien als een van de meest begaafde hedendaagse Amerikaanse folkzangers en gitaristen. WHEN I'M CALLED is zijn vijfde album en telt negen prachtige liedjes, ontspannen en vol gevoel gebracht in een voorbeeldige productie van James Elkington, die zelf ook op allerlei instrumenten te horen is. Er zijn gastbijdragen van onder anderen Blake Mills, Joan Shelley en Robin Holcomb. Het bezorgt WHEN I'M CALLED, zijn debuut voor Fat Possum Records, een rijker geluid dan zijn eerdere albums, al betreft het toch vooral muzikale accenten. Het folkkarakter van de muziek staat voorop en die accenten zorgen net voor wat minder gewone klankkleuren.

Een van de gastrollen op Fussells plaat is zijn huidige Amerikaanse

tour wordt gevuld door Robin Holcomb, die zelf recent een tweede deel uitbracht van haar ONE WAY OR ANOTHER-reeks, waarop ze kale versies brengt van twaalf van haar oude songs, louter begeleid door piano. Persoonlijk vind ik dit tweede deel net iets sterker dan het eerste deel, omdat het meer persoonlijke favorieten telt, al is het tegelijkertijd ook enigszins overbodig. Aangezien Holcomb in de originele versies zeker zo aangrijpend is en je die albums met de beste wil van de wereld niet overgeproduceerd kunt noemen. **Pieter Wijnstekers**

Michael Head & The Red Elastic Band
LOOPHOLE

Modern Sky

Michael Head heeft nooit te klagen gehad over waardering van de critici. Al vanaf de eerste single van zijn band The Pale Fountains in 1982 werd de singer-songwriter uit Liverpool een grote toekomst voorspeld en artistiek maakte hij dat in de decennia daarna ook telkens waar. Want of hij nu muziek uitbracht met The Pale Fountains, Shack, The Strands of gewoon onder eigen naam, altijd toonde hij zich een uitzonderlijk getalenteerde liedjesschrijver, wiens basisniveau onverminderd hoog bleef. Waardering en succes zijn echter twee afzonderlijke zaken. Ondanks alle lof die hem veer-

te houden en toch snel te laten aanspreken (Anti ★★★☆). Een Rose waar we deze Heaven nog niet aan toekwamen, is **Lucy Rose**. Op THIS AIN'T THE WAY YOU GO OUT zoekt de Britse singer-songwriter een middenweg tussen folk en soul die in zijn uitwerking aan wel enigszins aan Dusty Springfield doet denken (Communion ★★★☆).

Redactie Eric van Domburg Scipio

Johnny Blue Skies

tig jaar lang werd toegezwaaid, vertaalde zich dat niet in zijn verkoopcijfers, al zat Head zich daarbij minstens zo vaak zelf in de weg door pure pech, slechte deals en een verslaving die hem parten speelde. Met DEAR SCOTT leek hij twee jaar geleden na veertig jaar evenwel plotseling echt door te breken en aan het einde van 2022 prijkte het album in eigen land, maar ook daarbuiten, hoog in de jaarliktjes. Of dat met LOOPHOLE ook gaat lukken, valt moeilijk te zeggen, al zal dat beslist niet aan het album liggen, want het doet op geen enkele wijze onder voor DEAR SCOTT. Folkpop van onberispelijke kwaliteit.

Pieter Wijnstekers ★★★

The Jaydees
SOLITUDE

CRS

The Jaydees debuteerden al in 2016 met WORK WITH WHAT WE'VE GOT en ze zijn met deze elf songs aan hun derde album toe. Kees Swanenberg (drums), Ewen Vernal (bas, piano, zang), Maarten van Damme (gitaren, mondharmonica, synthesizer, percussie, zang), Derrick van Schie (orgels, zang, piano, akoestische gitaar) plus Joop van der Kuip (zang, akoestische gitaar) zijn muzikale veteranen met een verleden of heden in onder meer Poor Man Richie, Racoons, Rosemary's Sons en Wealthy Beggar. Van der Kuip

schreef alle songs op Will Oldhams *Black* na. Daaraan geeft de groep een veel dreigender draai met een trager tempo, onheilspellend ontsporende gitaren en een rustig voortrollende ritmesectie. Dat doen ze ook in de andere songs, want de vijf hebben een voorkeur voor even melodieuze als sfeervolle ballads, met door Van der Kuip en Van Schie vanuit hun tenen gezongen tragische teksten. Die suggereren het onheil eerder effectief dan ze het expliciet benoemen, terwijl Van Damme en Van Schie die dreiging op gitaren en toetsen evocatief onderstrepen. De Jaydees' muzikale achterland ligt met hun gelaagde melodieën en statige, meerstemmige zang door Kim de Beers incidentele viool drie keer in de Appalachen, maar meestal in het oit door The Band gemunte Amerikaanse Zuiden. Zo bezingen de Jaydees een wereld die verdwenen leek, maar dat niet is.

Ruud Heijjer ★★★

Johnny Blue Skies
PASSAGE DU DESIR

High Top Mountain/Bertus

Omdat Sturgill Simpson ooit verklaarde niet meer dan vijf albums onder die naam uit te zullen brengen, verschijnt zijn nieuwe album onder het pseudoniem Johnny Blue Skies. PASSAGE DU DESIR is de enigszins merkwaardige, want Franstalige titel, al is

.....
Robert Ellis denken, zij het maar af en toe aan diens niveau. De uitschieters bewijzen dat Thomas het heus wel in zich heeft, maar op dit album blijft hij te vaak in middelmaat hangen (Strolling Bones ★★★). Op BLUE RASPBERRY klinkt singer-songwriter **Katy Kirby** iets gewoner dan op haar debuut COOL DRY PLACE, al bezit de Texaanse nog genoeg eigenheid om boven de concurrentie uit te stijgen. Ze slaagt erin haar liedjes origineel

Plush

MORE YOU BECOMES YOU

Weird Vacation

Plush is Liam Hayes. In 1994 debuteert Plush met de single *Three-quarters Blind Eyes/Found*

A Little Baby. De critici struikelen over elkaar heen in hun loftuitingen, in het bijzonder ten aanzien van de b-kant, een minisymfonie van Wilsoneske schoonheid. Diezelfde critici kloppen vergeefs aan bij Hayes, voormalig associé van Smog en Royal Trux, want de hermetische zonderling hult zich in nevelen en trekt zich terug om aan zijn meesterstuk te werken. In 1995 is Hayes als pianist en organist prominent aanwezig op Palace Musics VIVA LAST BLUES en zoals het een ware *cult-hero* betaamt, is hij vervolgens aan de piano te zien in de verfilming van Nick Hornby's *High Fidelity*. Hayes brengt nog één single uit en dan hult hij zich in een paars kostuum en in stilzwijgen. En

dat meesterstuk? Hayes' visie en extravagante arrangeerideeën komen totaal niet overeen met het budget van zijn platenlabel, evenmin stroken Hayes' solistische plannen met die van eventuele bandleiden. Uiteindelijk houdt hij alleen de piano als vriend. In deze constellatie komen tien schetsmatige stukken tot stand die tezamen een fragiele studie in eenzaamheid vormen

en in 1998 als MORE YOU BECOMES YOU worden uitgebracht, per saldo een slechts 28 minuten durende verzameling frêle pianoballads, die beurtelings loutert, hypnotiseert en bij de strot grijpt. Een man met piano, het is vaker vertoond, maar zelden beter gedaan. Met het simpele aanzetten van de microfoon begint deze *weirde* en barre trip door het landschap van Hayes' verbeeldingswereld.

In opener *Virginia* lamenteert hij in uiteenlopende fraseringen over het aardse tranendal; zijn pianospel is warmbloedig en deprimerend tegelijk en zijn rijzende en dalende tenor is het medium waardoor de composities op indrukwekkende wijze gestalte krijgen. Hier is een songsmid aan het werk in de traditie van Jimmy Webb, Brian Wilson en Burt Bacharach. Niettemin is er nergens plaats voor overdadige arrangementen: MORE YOU BECOMES YOU is een duet van man en piano en, hoewel weerbarstig en moeilijk doordringbaar, een hoogst fascinerend en beklemmend meesterwerk. Vijf jaar later krijgt Hayes het wel voor elkaar: voor eigen rekening en in collaboratie met een twintigtal muzikanten, inclusief uitgebreide blazerssectie en kamerorkest, creëert hij met FED zijn eigen PET SOUNDS, dan wel FOREVER CHANGES. De heruitgave van MORE YOU BECOMES YOU, zowel op cd als op vinyl, bevat geen enkele extra – het is daar in zijn glorieuze naaktheid. **Wiebren Rijkeboer** ★★★★★☆

dat ook meteen de meest in het oog springende anomalie. Want wie had gevreesd dat Simpson onder zijn nom de plume een heel andere muzikale koers zou gaan volgen, kunnen we geruststellen. Op PASSAGE DU DESIR brengt hij hoogstens een nog wat warmere versie van het soort alternatieve

country dat hij op zijn doorbraakalbum METAMODERN SOUNDS IN COUNTRY MUSIC introduceerde. Of hij hierna zo'n zelfde variëteit aan countrymuziek zal brengen als op andere Sturgill Simpson-albums moet blijken. Voorlopig reikt hij als Johnny Blue Skies naar nog grotere hoogten en gaan we er

duo ook met alle plezier in mee. **Eric van Domburg Scipio** ★★★★★

Kaia Kater
STRANGE MEDICINE

Free Dirt/Sonic Rendezvous

Op haar debuut SORROW BOUND uit 2015, waarop naast traditionals uit de Appalachen ook enkele originals te horen waren, was al duidelijk dat de Canadese Kaia Kater geen standaard singer-songwriter is. Op dit vierde album demonstreert ze dat eens te meer. Ze eert de roots van haar uit Grenada afkomstige vader (het met Taj Mahal gezongen *Fédon*, over de gelijknamige vrijheidsstrijder) en demonstreert andermaal haar voorliefde voor oeroude folk, maar eigenlijk zijn haar strijdbare tegen verdrukking van minderheden agerende songs tijdloos. In het met Aoife O'Donovan gezongen

The Witch neemt ze je mee naar Salem ten tijde van de heksenvervolging, terwijl over de gehele linie de gevierde jazzdrummer Brian Blade zijn ritmische kunsten mag laten horen. *Mechanics Of The Mind* wordt gedomineerd door minimal music, die ook doorklinkt in het

Kaia Kater foto Raetz Argulla

daaropvolgende *In Montreal* met versterking van Allison Russell in het banjothema, al klinkt dit met zwierige violen omfloerste nummer eerder als een alternatieve folksong. De uitgekende instrumentatie, haar warme, jazzy zangfrasering en uitmuntende banjospel, de liedjes, de intelligente teksten, met STRANGE MEDICINE levert Kater haar tot nu beste album af.

Marcel Haerens ☆☆☆☆

Normaal

NØHLEN

Universal

Bij toeval viel ik tijdens het zappen in een registratie van het traditionele Hemelvaartsconcert van Normaal op de plek waar het voor de band ooit begon: het Openluchttheater Lochem. Tijdens dat optreden was een van de nieuwe nummers *Poetin Is Een Klootzak*, waarin Bennie Jolink en zijn muzikale kameraden zeggen waar het op staat met teksten als *vieze gemene secreet* en *smerigen laffen hond*. Sowieso is Normaal tekstueel helemaal bij de tijd. Zo handelt het titelnummer, dat is gebouwd op een wereldruff, over alle maatschappelijke ongemakken en krijgt de relatie boer-bankwerker een wonderlijke twist in het fraaie *Sanering Wurt Verkering*. Het album werd opgenomen in de thuisstudio van de groep in Hummelo met de vaste kern Jolink, Ferdi Joly (gitaar), Willem Terhorst (bas), aangevuld met Timo Kelder (drums), Roel Spanjers (toetsen) en de Belgische blazerssectie Joppe Bestevaer en Peter Delanoye. De maar liefst vijftien liedjes zijn gegoten in de overbekende Normaal-mal van rock-'n-roll, roots, pop en wat texmex-tinten, zoals in het tintelfrisse *Veurjoar*. Aparte vermelding verdient ook nog het liefdesliedje *Hanna* dat Joly eind jaren zeventig al schreef, maar hij wist dat zijn medebandleden het te zoetsappig vonden om het op een rockalbum van Normaal te zetten. Anno 2024 past het

Caoilfhionn Rose

sentimentele liedje beter tussen de nummers die de band schrijft. Eindconclusie: NØHLEN is een uitermate sterke plaat, waarop de Achterhoekse rockers bewijzen er nog steeds toe te doen.

Joop van Rossem ☆☆☆

Carly Pearce

HUMMINGBIRD

Big Machine/Universal

Op haar eerste drie studioalbums maakte de Amerikaanse singer-songwriter Carly Pearce hoofdzakelijk mainstream country met hier en daar wat rootsy trekjes. Niet slecht, maar toch allemaal net te gelikt om hier al te veel enthousiasme los te maken. Op HUMMINGBIRD stelt Pearce haar koers duidelijk bij in een meer rootsy richting en komt zo uit in een meer old school countrystijl, zoals we die kennen van klassieke albums van voorgangers als Dolly Parton en Loretta Lynn. En

ofschoon een duet met Chris Stapleton inmiddels bijna een cliché is geworden, kan niemand ontkennen dat hun gezamenlijke ballade *We Don't Fight Anymore* een voortreffelijke song is die beiden op hun best laat horen. Voor americana-fans is dit misschien nog te veel klassieke country, maar binnen de old school countrygrenzen is HUMMINGBIRD zonder enige twijfel een plaat om te koesteren.

Pieter Wijnstekers ☆☆☆

Caoilfhionn Rose

CONSTELLATION

Gondwana Records.

Met CONSTELLATION is singer-songwriter Caoilfhionn Rose toe aan haar derde album en lijkt ze nog dieper in haar psyche te graven dan op haar vorige albums. Gezien haar onuitsprekbare voornaam lijkt me duidelijk dat de uit Manchester afkomstige Caoilfhionn Ierse roots heeft, wat

zich op CONSTELLATION vertaalt in enigszins verstilde muziek met een folky basis met een onderkoelde jazzy inslag, mede vormgegeven door producer Rich Williams, die ook meeschreef aan de songs en veel instrumentaal invulde. Het eindresultaat is bij vlagen bijzonder mooi, want ook al zijn niet alle liedjes even sterk, ze weten doorgaans wel de ziel te beroeren. De kwetsbare manier waarop Rose de luisteraar benadert maakt indruk, waarbij de jazzy ritmes ervoor zorgen dat CONSTELLATION altijd vaart houdt, waardoor het album ondanks zijn ingetogen karakter nooit saai wordt. **Pieter Wijnstekers**

☆☆☆☆

Helen Rose

RUGGED ELEGANCE

Clover Music

Dit nieuwe album van Helen Rose verschijnt zes jaar na haar debuut TROUBLE HOLDING BACK. Daarna had ze het 'druk, druk, druk' met het componeren van film- en tv-muziek. Ze viel daarmee een aantal keren in de prijzen. Toch lag haar passie elders: bij liedjes schrijven en optreden en daardoor uiteraard ook bij platen maken. Dit alles is goed in te voelen en te horen op dit album. Negen nummers komen voorbij, twee daarvan vond ik wat minder (niet slecht overigens) maar op de overige nummers knalt haar songschrijverstalent ervan af. Ze schreef de meeste nummers overigens samen met haar gitarist en producer Jonah Tolchin. Haar geweldige stem helpt uiteraard ook om daar vervolgens wat moois van te maken. Luister vooral naar de prachtige openingstrack *Raspberry Plain*.

Cees Bronsveld ☆☆☆

Jackie West

CLOSE TO THE MYSTERY

Ruinaton Records co.

De titel van Wests debuutalbum spookte al langere tijd door haar hoofd; de zin an sich heeft voor

Jackie West

haar als een mantra gefunctioneerde. Het songmateriaal werd live opgenomen met een aantal muzikanten in dezelfde ruimte, onder leiding van multi-instrumentalist Sarah Pedenotti, die tevens alles mixte en voor de productie tekende. Bij beluistering onderga je dromerige, drogerende sferen. Haar prachtige, licht jazzy, omfloerste en mysterieuze stem doet me denken aan de ongrijpbare Julie Cruise ten tijde van *Twin Peaks*. Maar ook associaties aan Marina Allen, Angel Olsen, Jessica Pratt en Weyes Blood komen voorbij. Op *Who Cares* is het net alsof Lana del Rey in een jaren vijftig-studio verblijft. Het cinematografische karakter van de songs creëert aangename sfeerbeelden met invloeden uit meerdere decennia muziek. Stilstaand is het moeilijk te classificeren, met invloeden variërend van barokke pop en dromerige folk, en altijd weer die bedwelmende nostalgie. Het geluid bevat prachtige details, veelal subtiel, met soms ineens een meer prominent gitaargeluid. Je volgt haar door verschillende gebieden, waarbij ze versies van zichzelf portretteert en daarin duidelijkheid probeert te vinden. Prachtig intiem album dat alle aandacht verdient.

Henk Rijkenburg

☆☆☆☆

Perry Blake

Airbag

THE CENTURY OF THE SELF

Karisma

THE CENTURY OF THE SELF is het zesde album van het Noorse trio Airbag, bestaande uit Bjørn Riis (gitaar, bas, toetsen, zang), Henrik Bergan Fossum (drums) en Asle Tostrup (zang, toetsen, programmering). Wie de voorgaande vijf kent en daarvan heeft genoten, kan zonder terughoudendheid deze nieuwe aanschaffen. De Noren zijn ware meesters in het scheppen van fijne sfeertjes, melancholieke zang en magnifieke, aan David Gilmour (Pink Floyd) schatplichtige gitaarsolo's. Dit nieuwe album beschouwt tekstueel de huidige stand van zaken in de wereld maar kent muzikaal geen echte verrassingen. Afgezien daarvan stellen ze zeker niet teleur met deze kleine vijftig minuten aan fijne progrock. Twee lekker lang uitgesponnen epics (*Dysphoria* en *Tear It Down*, respectievelijk tien en vijftien minuten melodieuze grandeur) en drie wat kortere stukken (waaronder de mooie ballad *Awakening*) van rond de zeven minuten, vullen THE CENTURY OF THE SELF, waaruit de verknochte progrocker weer veel luisterrendement kan halen.

Joop van Rossem ☆☆☆☆

Babehoven

WATER'S HERE IN YOU

Double Double Whammy

Singer-songwriter Maya Bon en multi-instrumentalist, producer/technicus Ryan Albert vormen het duo Babehoven. Ze wonen in de Hudson Valley, waar ze zich laten inspireren door de natuur. Hun nummers kabbelen als een meanderende rivier en bewerkstelligen een contemplatief gevoel. Ze hebben alles relaxt in hun eigen thuisstudio opgenomen. Bon is merendeels verantwoordelijk voor het songmateriaal, melodie en teksten. Ze bezit de gave prachtig poëtische en impressionistische songs te schrijven, waarbij Albert de nummers sonisch aanvult. Hij

Black Country Communion

creëert allerlei nuances via onder meer delicate keyboardklanken en dwarrelende gitaren. Als luisteraar ontdek je steeds weer nieuwe perspectieven en structuren. Een mooi voorbeeld is het catchy, zomerse *Birdseye*. Het intieme *Millenia*, met zwevende synthesizerklanken, vormt de perfecte achtergrond voor Bons poëtisch gesproken woorden. Het atmosferische *Lonely Cold Seed* is mooi pastoraal met orgel, waartegen Bons indrukwekkende, engelachtige zang weerklinkt. Het door melancholieke mellotronklanken gedragen *Rocket* is wederom perfect in combinatie met haar gevoelige stem. Na hun debuut LIGHT MOVING TIME uit 2022 is WATER'S HERE IN YOU weer een prachtige reflectie geworden van hun muzikale belevingen.

Henk Rijkenburg ☆☆☆☆

Black Country Communion

V

J&R Adventures

BCC V had ook de naam kunnen zijn van een majestueus stoomschip uit de vorige eeuw. Een Trans-Atlantische *oceanliner* met twee grote schoorstenen, waar continu de stoomwolken uit losgelaten wordt. In de machinekamer slaat Jason Bonham op het ritme van de golven, op de brug tekent stuurman Joe Bonamassa voor de prachtige vergezichten en zet kapitein Glenn Hughes de koers uit. In het zicht van de haven zorgt

loods Derek Sherinian dat het schip ook netjes binnen de lijntjes haar koers blijft houden. Zo ongeveer klinkt het vijfde album van deze gelegenheidsgroep die is geworteld in de jaren zeventig. Het is vooral het massieve rockgeluid dat zo kenmerkend is in de nummers van Black Country Communion. Is het vernieuwend? Absoluut niet. Maar ondanks dat de heren een drukke agenda hebben en elkaar niet vaak tegenkomen, zijn zij iedere keer weer in staat om een heel herkenbaar bandgeluid neer te zetten. Op V gaan zij zelfs een stapje verder en zijn naast de bluesy hardrock elementen van funk en soul te ontdekken. Dat Bonham kan drummen is erfelijk bepaald, dat Bonamassa een snarenwonder is bewijst hij op zijn vele releases – maar een diepe buiging voor de 73-jarige rockveteraan Glenn Hughes. Wat is de man goed bij stem. Deze oceaanstomer is zeker nog niet rijp voor de sloop.

Michael Struis ☆☆☆☆

Perry Blake

DEATH OF A SOCIETY GIRL

Moochin' About/PIAS

In de beginjaren van Heaven leek de melancholieke downtempo pop van de Ierse singer-songwriter Perry Blake dicht bij een doorbraak met zijn aan Scott Walker en David Sylvian verwante muziek. Met name livealbum BROKEN STATUES, eind 2000 opgenomen in Brussel, veroorzaakte hier de

Broadcast

SPELL BLANKET: COLLECTED DEMOS 2006-2009

Warp Records

In januari 2011 overleed op 42-jarige leeftijd, geheel onverwacht, zangeres Trish Keenan aan een longontsteking. Ze was de creatieve songschrijver en zangeres van het duo Broadcast. Dertien jaar later is er SPELL BLANKET, dankzij James Cargill, wederhelft van het duo, die als een archivaris in haar opnames dook. Het blijkt dat er nog veel door haar thuis was opgenomen op 4-track tapes en MiniDiscs. In totaal 36 opnames, bestaande uit complete songs en schetsen variërend van dertig seconden tot bijna vier minuten, van wat in principe Broadcasts vijfde album had moeten worden. Verwonder

je over de geluidscollages, hal-lucinerende texturen, de diversiteit en ideeën, sommige meer uitgewerkt dan andere, maar dat is tevens de charme, want mede daardoor komt het emotioneel nog dichterbij. Opvallend is dat een aantal nummers klinkt als iets wat ze nooit eerder uitbrachten.

Je vraagt je af hoe het volledig afgemixt in de studio geklonken zou hebben. We zullen het helaas nooit weten. SPELL BLANKET laat je dwalen door een labyrint aan emoties en belevingen, het voelt als het openen van een deur naar een andere realiteit; haar songs zijn nooit te plaatsen in een specifieke

tijd of ruimte. Ze stond nooit stil in haar ambitie doordat ze continu veranderde in geluid en sfeer. Er komen psychedelische folky popsongs voorbij met elektronica, subtiele dub-experimenten met altijd weer haar prachtige, drogerende vocalen. Keenans poëtische teksten laveren tussen herinneringen uit haar jeugd en en haar fantasievolle dromen. Het op een na laatste nummer *I Am The Bridge* voelt triest in perspectief met haar dood: *I am the bridge between living through my eyes and through my giving*. SPELL BLANKET is zeker niet zomaar een collage van bij elkaar verzamelde demo's, Keenans ziel en sentiment liggen in deze prachtige collectie. Het laat een impressie horen van wat ooit misschien nog meer had kunnen zijn, maar waarvan ze niet de kans kreeg het te voltooien.

Henk Rijkenburg

☆☆☆☆

nodige reuring, maar behalve in Frankrijk liep de belangstelling in de daaropvolgende jaren stevig terug, mogelijk omdat Blake zijn muziek een steeds elektronischer karakter gaf. Zijn albums van de laatste vijftien jaar kregen hier amper nog aandacht. Hopelijk verandert dat met *DEATH OF A SOCIETY GIRL*, waarop Blake grotendeels terugkeert naar het

meer georkestreerde geluid van zijn albums *PERRY BLAKE* en *STILL LIFE*. En dan blijkt zijn melancholische folkpop nog bepaald niet uitgewerkt en toont hij zich nog immer een liedjesschrijver die de kunst verstaat de luisteraar te raken met zijn soepele ballades, stevast gezongen met een indringende, zachte en wendbare stem.

Pieter Wijnstekers ☆☆☆☆☆

The Decemberists

AS IT EVER WAS, SO IT WILL BE AGAIN

YABB Records

De geschiedenisdocenten van The Decemberists zijn er zes jaar na *I'LL BE YOUR GIRL* in geslaagd om een fonkelnieuw (dubbel)album uit te brengen. Frontman Colin Meloy heeft in die periode last gehad van een burn-out. Maar de

psychedelische folkies uit Portland zijn terug en beginnen sterk met *Burial Ground*, *Oh No!*, *The Reapers* en *Long White Veil*. Stuk voor stuk songs die in het verlengde liggen van Calexico en R.E.M.. Helaas wordt deze energie niet het hele album volgehouden. De band komt dan uiteindelijk tot stilstand. Muziek voor rond het kampvuur, verhalend over historische figuren

OOK VERSCHENEN

Bijna 55 jaar nadat de wegen van de vier Beatles scheidden, zijn er twee heruitgaven om van te watertanden. Allereerst *ONE HAND CLAPPING* van **Paul McCartney & Wings**. Ten tijde van McCartney's wellicht beste soloalbum, *BAND ON THE RUN*, lag er een plan om een *rockumentary* te vervaardigen, waarvoor de songs in vier dagen tijd live in de studio werden opgenomen. De film werd destijds niet uitgebracht maar maakte later wel

deel uit van de *BAND ON THE RUN*-box uit 2010. Snippers verschenen ook op ander plaatwerk. Nu is dit materiaal als dubbelalbum uitgebracht met 26 nummers in vaak frisse en ongepolijste versies, soms met de band, soms met McCartney alleen achter de piano, opgetuigd met covers en Beatles-songs. Naast de reguliere versie is er op vinyl ook een special versie met een zes tracks bonus-ep (Capitol/Universal ☆☆☆☆). Van

John Lennon verscheen een re-release van *MIND GAMES* uit 1973, een van de betere platen uit diens solo-oeuvre door de persoonlijke insteek van de teksten. Voor de liefhebber brengt Universal zelfs een luxe 6-cd/2-BluRay-versie uit met heel veel extra's, maar voor de doorsnee muziekliefhebber is de dubbel-cd met *ultimate mixes* en de beste outtakes meer dan voldoende (Universal ☆☆☆☆). Nog meer grote namen: **Lenny**

Kravitz die na zes jaar afwezigheid de batterijen weer heeft opgeladen en het prima *BLUE ELECTRIC LIGHT* op de mensheid loslaat. Zijn funky rock brengt weinig wat we al niet van hem kenden, maar hij geeft zijn nostalgisch aandoende liedjes net dat beetje extra waardoor je ze weer met plezier draait (Roxie/BMG ☆☆☆☆). Op *GRAVITY STAIRS* van **Crowded House** is hetzelfde team te horen als op voorganger *DREAMERS ARE WAITING*. Dus Neil

Richard Hawley

IN THIS CITY THEY CALL YOU LOVE

BMG

De stad waar Richard Hawley het in de titel van dit album over heeft is Sheffield, zijn geboorte-

plaats en nog steeds zijn thuisbasis. En dat je in die stad te pas en te onpas wordt aangesproken met *love*, kan ik uit eigen waarneming bevestigen. Hawley kende ik slechts van naam, als componist van het spannende *There's A Storm A'Coming* dat Boz Scaggs opnam voor zijn uitstekende album *A FOOL TO CARE* (2015). Toch heeft hij al een lange solocarrière achter zich met elf albums (deze meegere-

kend) en twee soundtracks op zijn naam. (Hij speelde trouwens ook korte tijd in Pulp.) Sheffield is de rode draad in zijn carrière: op bijna elk album zingt hij met

zijn warme stem de lof van deze vroegere industriestad. Veel van zijn albums hebben zelfs titels die zijn ontleend aan *landmarks* van Sheffield, zoals *COLES CORNER*

(2005), *LADY'S BRIDGE* (2007) en *TRUELOVE'S GUTTER* (2009), een voorlopig hoogtepunt uit zijn oeuvre. *IN THIS CITY THEY CALL YOU LOVE* is opnieuw een bijna tijdloos en elegant album met een breed palet aan stijlen, variërend van de ingetogen rockabilly van *People* (feitelijk het titelnummer) tot het felle, maatschappijkritische *Deep Space* waarin hij de megalomane ambities van tycoons als Richard Branson en Elon Musk fileert. Maar daarnaast is er ook ruimte voor heerlijke laidback nummers als *Do I Really Need To Know*, en de melancholieke Roy Orbison-achtige ballade *I'll Never Get Over You*. Kortom: Hawley heft opnieuw een topalbum afgeleverd.

Roeland Smits

★★★★☆

uit barokke tijden. Teleurstellend, want voor deze groep – met *THE CRANE WIFE* (2006) en *THE KING IS DEAD* (2011) op hun palmares – ligt de lat hoger. Anno nu mist de muziek haar urgentie. Naar het venijn als in *Down By The Water* is het tevergeefs zoeken. De folk-puristen onder ons zullen ongetwijfeld het album omarmen en vanuit hun perspectief is dat terecht. Meerstemmige zang, akoestische gitaren, blazers en accordeon zijn in overvloed

aanwezig. Met het bijna twintig minuten durende *Joan In The Garden* zetten The Decemberists ons toch nog een beetje op het verkeerde been en eindigt het album zelfs een beetje psychedelisch.

Michael Struis ★★★★★

DIIV

FROG IN BOILING WATER

Fantasy/V2

Met het bedachtzame *FROG IN BOILING WATER* laat de Amerikaanse postpunkband DIIV horen dat

het kwartet rond zanger/gitarist Zachary Cole Smith nog immer groeiende is en dat hun mengeling van grunge en shoegaze met de plaat potenter wordt. Dat valt op dit vierde album des te meer op wanneer ze de scherpere kanten van hun gitaarrock halen en de luisteraar verleiden met melancholieke liedjes die stevig zijn, maar niet tegen de haren in strijken. Vergelijkbaar met de wetenschap dat een kikker die in kokend water belandt er snel uit

klimt, terwijl een kikker die in lauwwater komt dat langzaam aan de kook wordt gebracht, rustig blijft zitten totdat het te laat is. Op eenzelfde wijze bouwt het album langzaam de spanning op, mede ook als commentaar op de wijze waarop de mensheid indachtig die kikker momenteel bijna slaapwandelen richting de afgrond koerst. En hoewel je je dus kan afvragen of zulke verleidelijke gitaarrock de beste manier is om je daarop attent te maken, is het misschien

OOK VERSCHENEN

Finn met zijn zoons Liam en Elroy, oerlid Nick Seymour en de vooral als producer bekende Mitchell Froom. Dit verse werkstuk is beter dan zijn voorganger, maar vergelijkingen met bijvoorbeeld *WOODFACE* vallen negatief uit. Het gros van de liedjes blijft in hetzelfde dromerige soort sfeer hangen, toch blijft Finn als songwriter een klasbak (Lester/BMG ★★★★★). **Nick Hudson** is een ernstig ondergewaardeerde Brit. Vier jaar geleden probeerden

wemensen al warm te maken voor het schitterende *THE QUIET EARTH* van zijn band The Academy Of Sun. Sindsdien is hij naar Georgië verhuisd en verschijnt heel veel werk onder zijn eigen naam. Veel is instrumentaal, maar *KANDA TEENAGE HONEY* is een beeldschone plaat met liedjes in allerlei stijlen, van psychedelisch tot progrock en van noisepop tot folk. Maar zo indrukwekkend dat je moeite moet doen om er niet meteen het etiket geniaal op te

plakken (nickhudsonindustries.bandcamp.com ★★★★★). Hoe vergaat het de nederpop? Elders in deze editie lees je over het machtige debuut van Heath, maar er was meer om enthousiast over te raken zoals het derde album van **Dool**, de groep rondom Raven van Dorst. *THE SHAPE OF FLUIDITY* biedt een zware mix van progressieve rock, gothic en postrock; beluister het opwindende openingstrio en je gaat gegarandeerd overstag. Van Dorst is steeds beter gaan zingen

en ontpopt zich tot een heuse frontman! (*Prophecy* ★★★★★). Het kersverse Nederlandse kwartet **Historian** deed vorig jaar voor het eerst van zich spreken tijdens de Popronde en debuteert nu indrukwekkend met *MYTHOLOGIES*. Zanger/gitarist Joris Boerma is de spil. Hij schreef alle liedjes en zingt met fraaie stem. Beluistering levert genoeg referenties op (Black Keys, DeWolff, Wolfmother, Led Zeppelin) maar de plaat riekt nergens naar epigonisme (Eigen

ook wat veel gevraagd om te denken dat muziek ons zal gaan redden. Voorlopig ga ik met deze nieuwe DIIV graag ten onder.

Eric van Domburg Scipio

★★★★

Billie Eilish

HIT ME HARD AND SOFT

Darkroom/Interscope/Universal

Zo eigenzinnig als Billie Eilish op haar debuutalbum WHEN WE FALL ASLEEP, WHERE DO WE GO? was, klonk ze twee jaar later op opvolger HAPPIER THAN EVER niet meer, al was het op zijn minst een even sterk, zo niet zelfs beter album. Op HIT ME HARD AND SOFT bewijzen Billie en haar broer Finneas, die opnieuw als producer en mede-songwriter aanwezig is, dat hun familiesound nog lang niet uitgewerkt is. Ergens tussen jazz en pop straalt Eilish zowel kwetsbaarheid uit als een melodische charme waaraan niet te ontkomen valt. Tien liedjes lijken wat magertjes, vergeleken met die eerdere platen (die respectievelijk veertien en zestien stuks telden), maar tegelijkertijd zitten alle liedjes zo perfect in elkaar dat je geen moment het gevoel hebt dat je ook maar iets tekort komt. En dat geldt ook voor de geweldige wijze waarop het album door Finneas is geproduceerd. Elke keer wanneer je denkt te weten hoe een nummer in elkaar steekt,

Billie Eilish

verrast Eilish door de song in een heel andere richting te sturen.

Eric van Domburg Scipio

★★★★☆

Goat Girl

BELOW THE WASTE

Rough Trade/Konkurrent

Vernoemd naar de act Goat Boy van de inmiddels overleden Amerikaanse komiek Bill Hicks, debuteerde Goat Girl in 2018 niet onaardig met een gelijknamig album. Het toenmalige kwartet is inmiddels uitgedund tot een trio: Lottie Pendlebury (gitaar, zang), Holly Mullineaux (bas, zang) en Rosy Jones (drums). De reden dat voormalig vierde bandlid Ellie

Rose Davies afhaakte, is een trefte: ze moest een behandeling ondergaan voor alvleesklierkanker. Hoewel inmiddels hersteld, maakte ze al geen deel meer uit van de band op hun veelgeprezen tweede album ON ALL FOURS. Op BELOW THE WASTE horen we opnieuw het trio aan het werk, zij het dat de basis van goth/punk/country – op zichzelf al een vrij experimentele mix – is ingeruild voor een veel ingetogener, bijna pastoraal en toch ultramodern geluid. Deze combinatie van elektronica en grunge met viool, banjo, fluit en koorzang werkt wonderwel, en vooral de prominente rol van de bas valt op. Voor *Words Fell Out* en

vooral het intrigerende *Play It Down* lijkt het daardoor alsof inspiratie gevonden is bij de vroege albums van The Stranglers, waarop de bas van Jean-Jaques Burnell net zo dominant was (zoals op *Peaches*). Hoewel de toon van BELOW THE WASTE overwegend rustig is, springt Goat Girl af en toe stevig uit de band. Het stampende TCNC bijvoorbeeld houdt je als luisteraar alert en zorgt dat het album niet wegzinkt in eenvormigheid. Door precies dat soort slimmigheidjes is BELOW THE WASTE een uniek en fascinerend album.

Roeland Smits ★★★★

Heath

ISAAK'S MARBLE

Suburban Records

Je hebt van die bands die eigenlijk geen verschil zien in een oefenruimte, een studio of een podium. Zet ze neer en ze gaan 'aan'. Het Haagse Heath is zo'n collectief. Bijna losjes jammend komen de stuk voor stuk lange nummers uit de speakers rollen. De productie, mix en mastering zijn van een hoog niveau. Het vergt acrobatiek achter de tafels om de sound van Heath zo organisch in de huiskamer te krijgen. Diepe buiging. Ik blijf ook even buigen voor Isak Heidenfors op gitaar en Mees Vullings die de harmonica zo passend bluesy door de verschillende nummers laat kronkelen. Vooral in de titelsong

beheer (★★★★☆). Op zijn debuut TO FEEL IS TO BELIEVE offreert

Martin Kuiper een tiental zelf gecomponeerde songs die invloeden uit de klassieke popcanon verdragen. De soepele melodietjes zijn makkelijk mee te neuriën (Behind The Music (★★★★☆)). Onze zuiderburen zijn hier vertegenwoordigd door het broederduo **Compact Disk Dummies** met hun derde album THE SIGNAL. De heren Coorevits staan garant voor een pakkende, lichtvoetige en melodieuze

mix van pop, disco, electro en house die elke club en festivalweide moet kunnen inpakken (541 (★★★★☆)). Achter **A Treehouse Wait** gaat de Zweedse zangeres/liedjesschrijver Jenny Gajicki schuil. Op het met producer/multi-instrumentalist Emil Sydhage vervaardigde KALEIDOSCOPE vinden we bijzonder fraaie ingetogen singer-songwriterpop, soms akoestisch, dan weer elektronisch, maar altijd betoverend (Volkoren/Konkurrent (★★★★☆)).

Rachel Chinouriri brengt op haar debuutalbum WHAT A DEVASTATING TURN OF EVENTS een opvallend krachtige mix van singer-songwriterpop en indierock, waarbij ze met haar soulvolle, rokerige stem heel persoonlijk en heel verleidelijk kan klinken. Popliedjes met diepgang (Parlophone (★★★★)). Bijna was het comebackalbum van **Mary Timony**, UNTAME THE TIGER, aan onze aandacht ontsnapt. Een Heaven-lezer wees ons op deze niet te missen plaat met louter

topliedjes en met Timony als songwriter, zangeres en gitariste in topvorm. Een jaarlijstjesplaat (Merge/Konkurrent (★★★★)). **Hana Vu** is een wonderkind uit Los Angeles. Met ROMANTICISM is ze toe aan haar tweede wapenfeit. Ze produceert potente indie-rock, nu eens gevat in heerlijke gitaarliedjes, dan weer in meer folk songs, maar altijd voorbeeldig en pittig in elkaar gestoken (Ghostly International (★★★★)). **Redactie: Joop van Rossem**

Cosmo Sheldrake

EYE TO THE EAR

Tardigrade Records

Zes jaar na zijn briljante debuut MUCH MUCH HOW HOW & I levert de eigenzinnige

Britse singer-songwriter/multi-instrumentalist en producer Cosmo Sheldrake eindelijk zijn tweede album af. Eenentwintig liedjes maar liefst telt deze dubbel-lp en opnieuw neemt hij je mee op een volstrekt unieke, bijna surrealistische muzikale reis die je ofwel meteen betovert of je totaal bevreedt. Zichzelf begeleidend op een onwaarschijnlijk

lijk assortiment aan instrumenten, geloof je meteen dat het hem zes jaar gekost heeft om dit album te maken, al wil dat niet zeggen dat

EYE TO THE EAR een moeilijk album is. Hoewel Sheldrake's orkpop bepaald niet alledaags klinkt, zitten zijn folkpopliedjes toch niet

heel ingewikkeld in elkaar en wie er enige moeite in steekt ontdekt al gauw dat de songs heerlijk wegluisteren. Ondanks hun vaak nogal excentrieke geluidsdecorren zijn ze niet zo heel moeilijk te doorgronden. In een wereld waarin bijna alle muziek ontleend is aan eerdere voorbeelden bewandelt Sheldrake een unieke eigen weg die toch heel beluisterbaar blijft. Dat gezegd hebbend moest ik toch een beetje aan Boudewijn de Groot's *Land Van Maas En Waal* denken, maar dan volkomen random gedemonteerd en weer even aanstekelijk in elkaar geknutseld.

Eric van Domburg Scipio

★★★★☆

en in *Strawberry Girl*. Als in dat laatste nummer de sitar ook nog even wordt bespeeld, dan kan wat mij betreft de zomer beginnen. Het tandem Darcey Hellemond op drums en Steven Lolicato op bas bepalen en bewaken in de vier songs voortdurend het ritme. Nergens vliegt de energieke band uit de bocht. *When I get home, the symphonies keep playing in my head*, zingt Heidenfors in *Wondrous Wetlands*. Geen betere omschrijving als na bijna veertig minuten Heath klaar is op haar magische debuut.

Michael Struis ★★★★★

Home Counties

EXACTLY AS IT SEEMS

Submarine Cat

Het is alweer twee jaar geleden dat we het Britse Home Counties zagen spelen op het Bruis-festival in Maastricht. Hun springerige, dansbare, meerstemmige artpop maakte indruk door zijn originaliteit, de kwaliteit van de liedjes en de aanstekelijke energie van deze zespersoonsband (vijf heren en een dame sterk) die ook allemaal zingen. Denk aan een funky mix van Gang Of Four, B-52's, Brotherhood Of Man. Hot Chip en LCD Soundsystem, waarbij ze niet

schuwen opstandige sonische elementen te koppelen aan meer mainstream gerichte klanken. Altijd speels en integer en nooit plat. Na diverse ep's, debuteren ze op albumlengte met EXACTLY AS IT SEEMS en blijkt hun aanstekelijke artpop ook tien nummers lang te werken. De rol van toetsinstrumenten is in vergelijking met hun meer gitaargerichte beginsound groter geworden, maar dat doet geenszins afbreuk aan hun sound, aangezien de komst van zangeres/toetseniste Lois Kelly de veelzijdigheid van dit uit Buckinghamshire afkomstige gezelschap alleen maar heeft vergroot. Het nogal saaie hoesje van de plaat voorspelt niet veel goeds, maar eenmaal gegrepen door hun muziek laat Home Counties je niet snel los.

Eric van Domburg Scipio

★★★★☆

Robert Jon & The Wreck

RED MOON RISING

Journeymen

Binnen een jaar na het uitstekende RIDE INTO THE LIGHT, ligt het nieuwe inmiddels negende studioalbum alweer in de schap-

pen. In vergelijking met die voorganger heeft de groep een wisseling in de bezetting ondergaan: Jake Abemathie is de nieuwe toetsenist als vervanger van Steve Maggiora die te druk is met zijn verplichtingen in de tourband van Toto. De conclusie is gerechtvaardigd dat dit gezelschap uit Orange County, California, niet in staat is om een halfbakken product af te scheiden, De nieuwe 42 minuten zijn weer een lust voor het oor: van de knallende opener *Stone Cold Killer*, via de bluesgetinte southern rocker *Trouble* naar een waanzinnige rockballad als *Ballad*

Of A Broken Hearted Man; van het licht funky en bluesy titelnummer via het melancholieke en soulvolle *Down No More* naar het met een stadionrefrein uitgeruste *Hold On*; en van het naar gospel neigende *Help Yourself* via de tweede knappe ballad *Worried Mind* naar de mooie apotheose *Give Love, met de tekstregel We could all use a little more love in the world*. Op mijn recensie-exemplaar is het dan tijd voor twee bonustracks: het heftige *Rager* en de met ouderwetse southern rock-riffs opgesierde *Hate To See You Go*. Laat je opnieuw inpakken.

Joop van Rossem ★★★★★

Robert Jon & The Wreck foto Allison Morgan

Loma

HOW WILL I LIVE WITHOUT A BODY?

Sub Pop/Konkurrent

Loma is een trio dat bestaat uit Shearwater-voorman Jonathan Meiburg plus het voormalige echtpaar Emily Cross en Dan Duszynski, ook actief als Cross Record. HOW WILL I LIVE WITHOUT A BODY? is hun derde plaat, met als centraal element de mooie, timide en soms bijna lieflijke zang van Cross. Elf sfeervolle stukken telt dit album, dat tot stand kwam met steun van enkele gastmuzikanten, terwijl Laurie Anderson wat tekstuele hulp bood (met behulp van AI). Het tempo ligt over het algemeen laag, maar toch klinkt dit spannend en soms ook verontrustend. Alsof je in het gras ligt te mijmeren terwijl je in je ooghoek ziet dat zich donkere wolken samenvakken. Dat effect wordt vooral bereikt door

de sonische inkleuring, waarbij tal van middelen spaarzaam maar heel effectief zijn ingezet. De piano is een belangrijk instrument, een klarinet doet mooie dingen, maar we horen bijvoorbeeld ook fluitende vogeltjes, de golven van de kust van Dorset en een Duits percussie-ensemble, en er schijnen zelfs Texaanse uilen te klinken. Fraai album, dat toegankelijkheid koppelt aan mysterie.

Kees van Wee ★★★☆

Jon McKiel

HEX

You've Changed Records

Songs geboren uit de moerassen van het landelijke Baie Verte, New Brunswick, aan de rotsachtige, Atlantische kust van Canada, waar de natuur regeert. McKiels leven veranderde toen hij een tweedehands taperecorder kocht. Bij de koop ontdekte hij een band

met ondefinieerbare songs en gitaarfragmenten van de vorige eigenaar. Hij doopte de onbekende muzikant Bobby Joe Hope en verwelkomde hem als collaborateur door delen van geluidscollages van onvoltooide songs te gebruiken op het naar hem vernoemde, voorgaande album uit 2020. HEX kun je zien als een logisch vervolg, al is het geluid diverser. Hij absorbeert verschillende genres. Bij beluistering krijg je een déjà-vugevoel. Ik hoor de jaren zeventig met dromerige beatnick folkpop, die echo's laat horen van Jerry Garcia, Gene Clark of The Byrds. Meer recent zijn er referenties richting Chris Cohen, Beck of Olivia Tremor Control. McKiels stem klinkt nostalgisch en relaxt. Medebepalend is hier, net als op zijn voorgaande album, de creatieve samenwerking met muzikant/producer Jay Crocker. De sfeer beweegt zich

subtiel tussen verschillende muzikale gevoelens die onder andere gaan over thema's als het lot van de wereld en zijn ongenoegen over dit digitale tijdperk, met teksten als: *The color of time has gone from green to grey*. HEX bevat een prachtige collage van idiosyncratische songs, die tot in de kleinste details zijn uitgewerkt.

Henk Rijkenburg ★★★

The Pearlfishers

MAKING TAPES FOR GIRLS

Marina Records

Wie op zoek is naar zomerse orkestrale popmuziek met een weemoedige ondertoon, kan zeer goed terecht bij de Schotse singer-songwriter David Scott, die met zijn band The Pearlfishers al zo'n jaar of dertig prachtpop maakt in de beste Burt Bacharach/Prefab Sprout-traditie. Aanvankelijk was Scotts muziek

Kat Eaton (UK)

zaterdag 14 september

Grandmaster Flash (USA)

donderdag 19 september

**Ntjam Rosie meets
Licks & Brains**

vrijdag 27 september

IOS

zaterdag 28 september

vorstin.nl

Vorstin

THOMAS VAN DER VLIET TRIBUTES

De laatste jaren is er een bijzondere ontwikkeling gaande in het Nederlandse uitgaanscircuit. Zowel in popzalen als in theaters staan steeds meer tributebands geprogrammeerd. En ik heb het niet over één optreden hè. Zalen staan er vol mee. Soms met een twist ook: Leonard Cohen in het Fries, Led Zeppelin door een mannenkoor. Wat is het volgende? Frank Zappa met een doedelzak? Een mime-speler die het oeuvre van Madonna weet te vangen in soepele gezichtsuitdrukkingen en obscene handgebaren?

Vooropgesteld ben ik muzikliefhebber en blij voor iedereen die theaters en popzalen weet te vinden – livemuziek is een groot goed – maar toch ontgaat mij iets. De theaters snap ik, die willen kaartjes verkopen en blijkbaar is er een onuitputtelijke behoefte aan muzikanten die andermans liedjes ten tonele brengen.

Maar ik begrijp de overweldigende vraag naar bands die covers spelen niet zo goed. Ik wil niet iemand horen die Leonard Cohen nadoet. Ik wil Leonard Cohen horen en dat dit nu niet meer kan, tekent alleen maar de uniciteit van de beste man. Dat is dan maar zo, *tough luck*, tijd voor wat nieuws. Ik heb tot mijn grote spijt nooit Tom Waits live gehoord, maar voel allerminst de

behoefte om nu naar het theater te gaan om iemand dit na te horen doen.

We zijn gewoontedieren. Naar dezelfde camping op vakantie, dezelfde gerechten bestellen, dezelfde kleding blijven kopen en ja, dezelfde muziek van vroeger blijven beluisteren. Oude muziek brengt je weer

terug in de tijd, maar het onbekende van de eerste ervaring zou heilig moeten zijn: die eerste kus, je eerste concertbezoek, je eerste verre reis. Maar ook kleiner: de eerste keer dat je dat ene bijzondere liedje hoorde. Kippenvel. Je hebt het liedje en de tekst nog niet doorgrond maar dat ene stukje na het tweede refrein blaast je omver. Nog een keer luisteren en nog een keer. Draai je het grijs, dan blijft het weliswaar mooi maar verliest het liedje zijn mysterie en zoek je naar die fonkeling in andere nieuwe muziek.

Ik ben zeker niet voornemens om iemand voor te schrijven naar welke concerten hij of zij moet gaan, maar de balans lijkt inmiddels volledig zoek. Tributebands schieten als paddenstoelen uit de grond, terwijl acts die geen oude liedjes naspelen nauwelijks plek krijgen. Podia programmeren ook maar waar wij op af komen. Maar die talentvolle vreemde snuiters met hun eigen liedjes, van wie we niet zeker weten of ze de zaal gaan uitverkoopen, krijgen nu geen podium. Terwijl ze moeten kunnen groeien en hun talent moeten kunnen voeden. Als we muziek als kunst serieus willen nemen moeten we hierin investeren. Platsubsidiëren die hap en concerten bezoeken, ook van nieuwe onbekende bands en vreemde snuiters. Livemuziek behoort zoveel meer te zijn dan auditief behang op een gezellige nostalgische avond.

LUISTERPARADIJS ROCK • POP

meer folkgetint en verscheen het debuutalbum ZA ZA'S GARDEN (1993) op het folklabel Iona. Alle andere Pearlfishers platen (tien in getal) kwamen vervolgens uit op het Duitse Marina Records en zijn allemaal de moeite waard: ze verschillen slechts heel subtiel van elkaar. Scott is een songwriter met een sterk ontwikkeld melodisch gevoel en er zit bij hem slechts heel zelden een minder liedje tussen. Als je hem al kunt bekritisseren is het dat hij af en toe wat al te zeer naar romantiek neigt. Dan ligt zoetsappigheid op de loer. Op MAKING TAPES FOR GIRLS is daar gelukkig amper sprake van, mogelijk omdat hij de productie ditmaal deelde met landgenoot Johnny Smillie, die er mede voor heeft gezorgd dat Scotts melancholieke orkpop iets meer body heeft dan op de laatste Pearlfishers-albums. Het komt de plaat ten goede. Scott is een zeldzaam talent en je snapt niet dat hij niet veel bekender is, want dit is verre van cultmuziek, maar singer-songwriterpop voor een heel groot publiek.

Pieter Wijnstekers ★★★★★

Rose Hotel

A PAWN SURRENDER

Strolling Bones Records

Wie is Jordan Reynolds? Een zelfbewuste, zeer getalenteerde singer-songwriter en multi-instrumentalist uit Atlanta. Geboren in Kentucky en op haar negentiende on the road met rockband Buffalo Rodeo. Amerikaanser krijg je het niet. Eenmaal op eigen benen speelt Reynolds mee op albums van onder meer Susto. In 2017 verschijnt de eerste ep onder de naam Rose Hotel: ALWAYS A GOOD REASON. Twee jaar later volgt het album I WILL ONLY COME WHEN IT'S A YES. Dit jaar maakt Reynolds, omringd door een aantal geroutineerde sessiemuzikanten, met A PAWN SURRENDER een fijn debuut voor een major platenmaatschappij. De tien door haar geschreven liedjes zorgen voor een afwisselend album. Van het zwoele *Fall*

In Love Again And Again tot aan country met steelgitaar *Illusion Anyway*. In de meer akoestische nummers doet haar stem mij erg denken aan de Canadese Kathleen Edwards. Reynolds is niet bepaald stijlvast. In *Drown* geeft een Talking Heads-gitaartje het ritme aan. Tegelijkertijd is die afwisseling de charme van A PAWN SURRENDER. Het is een zeer divers album geworden in sfeer en in stijl. *I was playing a lot of chess when I wrote this album, so I started to think about these songs as if they were all different pieces on the board representing varying aspects of my songwriting, personality, and experience*, aldus Reynolds op haar website. Weg met de hokjesgeest. We checken in bij het Rose Hotel.

Michael Struis ★★★★★

Susanna

MEDITATIONS ON LOVE

Susanna Sonata/Konkurrent

Was de Noorse Susanna (Wal-lumrød) de laatste jaren vooral in kale singer-songwriter settings te horen, op MEDITATIONS ON LOVE werkt ze de samen met de Fins/Noorse producer en multi-instrumentaliste Juhani Silvola en laat ze zich begeleiden door Noorse jazzmuzikanten die Susanna's muziek en teksten net iets meer opvullen. Daardoor komen haar liedjes beter tot hun recht en wordt het eigenzinnige karakter ervan versterkt. Dat Susanna een bijzonder talent is, wist ik al, maar op MEDITATIONS ON LOVE komt dat talent nog duidelijker aan het licht. Hoewel haar liedjes een heel eigen wereld oproepen, zijn ze niet ontoegankelijk. Integendeel. MEDITATIONS ON LOVE is een van haar mooiere platen, een album dat enerzijds typisch Noors dan wel Scandinavisch te noemen is, en tegelijkertijd een universele zeggingskracht heeft die veel muzikliefhebbers zal aanspreken.

Eric van Domburg Scipio

★★★★☆

Andrew Bird

SUNDAY MORNING PUT-ON

Concord/Universal

Never a dull moment. Zo kun je de carrière van Andrew Bird het beste omschrijven. Hij wordt

wel eens omschreven als 'indie-rock' muzikant, maar daar doe je hem eigenlijk mee tekort. Diegenen die hem zijn gaan volgen na het magistrale ANDREW BIRD & THE MYSTERIOUS PRODUCTION OF EGGS uit 2005 zullen wellicht verrast zijn dat hij met SUNDAY MORNING PUT-ON een heus jazzalbum op de mat legt, maar vreemd is dit niet. Zijn eerste muzikale stappen zette

hij namelijk in dit genre. Met een trio, Ted Poer en Alan Hampton op respectievelijk drums en bas, keert hij terug naar de jazz van de jaren vijftig en zelfs daarvoor.

Af en toe leveren ook Jeff Parker en Larry Goldings bijdragen. Hij grasduint nadrukkelijk in The Great American Songbook, geïnspireerd door 'late-night' en

'sunrise' muziek van lokale radio-stations. Zo hoor je uitvoeringen van *Caravan* (Duke Ellington), *I Fall In Love Too Easily* (Sinatra) en *I Cover The Waterfront* (vooral bekend geworden door Billie Holiday). Het fluiten beperkt hij dit keer tot een minimum en met zijn zang roept hij soms de zoetgevooidheid van Chet Baker op, hoewel hij zeker aan de goede kant van de streep blijft. Het meest indrukwekkend is zijn vioolspel dat wonderwel blendt met deze jazz. Afsluiter *Ballon De Peut-Etre*, het enige zelfgeschreven nummer, is vanwege dat meer dan fraaie spel op viool een meer dan negen minuten durend hoogtepunt. **Ed Muijtens** ★★☆☆

Bywater Call

SHEPHERD

Bywater Call Records/CRS

Vier jaar geleden was Bywater Call een nieuwkomer aan het front, maar het werd toen al duidelijk dat het zevenkoppige gezelschap uit Toronto, Canada, alles in zich had om uit te groeien tot een kracht om rekening mee te houden. Inmiddels is de door zangeres Meghan Parnell en gitarist Dave Barnes opgerichte groep niet meer van de Europese podia weg te slaan en stond het gezelschap dat gecompleteerd wordt door Bruce McCarthy (drums), Mike Meusel (bas), Stephen Dyte (trompet, ventieltrombone), Julian Nalli (saxofoons) en nieuwkomer John Kervin (toetsen), onlangs nog voor de tweede maal op het Moulin Blues festival in Ospel. Ze hebben het podiumgevoel van hun kamerbreed uitwaaiende songs ook in de studio weten op te roepen. Songs die voornamelijk putten uit de rijke Zuidelijke Amerikaanse muziekhistorie, waarin blues, gospel, soul en southern rock een hecht verbond vormen. Opener *Everybody Knows* grijpt je meteen bij de strot. De musici gaan tot op het bot en bezorgen

met de heerlijk lichtrauw zingende Parnell de adrenalinepomp overuren. Voornoemd nummer en een kraker als *Holler* kwamen al tot bloei tijdens hun energieke optredens. Een strategie die uitstekend blijkt te werken.

Marcel Haerkens ★★☆☆

Charli XCX

BRAT

Warner Music

De Britse Charlotte Aitchison was al jaren bezig met liedjes schrijven voordat ze als prille twintiger debuteerde onder de naam Charli XCX. Ze maakte direct indruk vanwege de gewiekste wijze waarop

ze experimentele pop combineerde met meer mainstream varianten. De afgelopen tien jaar maakte ze acht behoorlijk succesvolle albums, die opvielen omdat ze beide kanten van haar muzikale persoonlijkheid knap in evenwicht hield. Zo geslaagd als het nieuwe BRAT was er echter nog niet één en in vijftien tracks (achttien in de verlengde versie) slaat ze een nagenoeg perfecte brug tussen vooruitstrevende dancepop en aansprekende, emotievolle hitparade-pop. Daarbij houdt ze zich ook aan de nieuwe regel waaraan de meeste van haar concullega's zich tegenwoordig houden: compacte

liedjes, met slechts vier tracks die de drie minuten overstijgen. Daardoor klinkt BRAT altijd urgent, aangezien nummers zelden de kans krijgen te gaan irriteren. Bovendien bezit Charli XCX's dancepop een typisch Britse inslag die haar duidelijk onderscheidt van veel van haar (Amerikaanse) concurrenten.

Eric van Domburg Scipio

★☆☆☆

Aaron Frazer

INTO THE BLUE

Dead Oceans

Met zijn debuutplaat speelde Aaron Frazer zich in 2021 ook zonder Durand Jones & The Indications, de band waarin hij als drummer en tweede zanger van zich liet horen, in de kijker. In een interview met dit blad legde hij onder meer uit hoe hij zijn karakteristieke kopstem ontdekte maar was hij ook nog vol spanning over de ontvangst van zijn eerste single. Die kwam immers te midden van lockdowns ter wereld. De rest is inmiddels geschiedenis; zijn INTRODUCING... werd warm onthaald en daardoor ongetwijfeld gesterkt trekt hij de lijn op INTO THE BLUE door. Maar niet té voorspelbaar.

Aaron Frazer foto Alysse Gafkjen

Bill Frisell foto Monica Jane Frisell

Een liefdesbreuk en verhuizing van de ene Amerikaanse kust naar de andere beïnvloedden het resultaat. Frazer waagde de sprong *into the blue*, werkte met andere collega's en verwerkte – beslist ook onder invloed van producer Alex Goose – voor het eerst ook heel subtiel samples in enkele composities. Maar zijn opvallende stemgeluid blijft onmiskenbaar de verbindende schakel. De songs zelf zijn deels sentimenteel, maar even vaak opbeurend en veelal aan de zwoele kant. Maar dat is nu eens dik aangezet á la Barry White, dan weer sensueel als Prince, maar vooral typisch Frazer. Zoet, maar nergens neuzelend of eentonig. Want *Time Will Tell* heeft een heerlijke, zomerse groove, *Dime*

eveneens en dit blijkt bovendien een verrassend tweetalig duet met de Chileense zangeres Cancamusa. *Easy To Love* schakelt op tot een disco-versnelling en op uitschieter *Payback* ligt duimendik de invloed van coauteur Nick Waterhouse. Frazer groeit gestaag in een steeds eigener geluid.

Eddie Aarts ☆☆☆

Bill Frisell

ORCHESTRAS

Blue Note/Universal

Het is bijna een vast gegeven. Vraag aan een gitarist van kaliber naar zijn of haar favoriete snarenkoning en de naam van Bill Frisell wordt al snel genoemd. Dat is ook niet zo verwonderlijk, want deze Amerikaanse gitarist koppelt vanaf 1973 subtiele virtuositeit

aan ingetogenheid en absolute schoonheid. Vaak gebruikmakend van een Fender Telecaster, is zijn spel daarnaast heel herkenbaar en een inspiratiebron voor velen. Geworteld in jazz, stapt hij ogenschijnlijk met het grootste gemak over naar andere genres. Dat zorgde voor een rijk en indrukwekkend oeuvre, waarbij zijn vele sessiecontributies, al dan niet samen met Greg Leisz, inmiddels ontelbaar zijn. Op ORCHESTRAS pakt hij het groots aan. De Britse arrangeur en componist Michael Gibbs heeft speciaal voor Frisell en zijn trio werk gearrangeerd dat is bedoeld om live te worden uitgevoerd met orkesten. Het oog is hierbij gevallen op zowel het 60-koppige Brussels Philharmonic en het Umbria Jazz Orchestra, dat uit elf leden bestaat. Frisells spel gaat ook hier moeiteloos samen met de livemuziek die door de rijke arrangementen overduidelijk een filmisch karakter hebben. Zeker als je naar de opnamen luistert die samen met het Brussels Philharmonic zijn opgenomen, omdat daar strijkers regelmatig nadrukkelijk aanwezig zijn. Overigens wordt opgemerkt dat de vinylversie extra opnamen bevat. Gitaarliefhebbers kunnen ook aan deze release van Frisell hun hart ophalen. **Ed Muijtens** ☆☆☆

Marc Huynen

L'AMOUR EST BLUE

Eigen beheer

'*Sound and melody, that's important.*' Ooit kreeg de Nederlandse trompettist Marc Huynen deze woorden als advies mee van icoon Ack van Rooyen. Ze passen perfect in het straatje van Huynen, die studeerde aan de conservatoria van Maas-tricht en Hilversum, want zijn spel kenmerkt zich door een bijzonder mooie toon. Chet Baker is nooit ver weg als je zijn sound hoort, zo ook niet op L'AMOUR EST BLUE, een hommage aan het Franse chanson, waarop melancholie en virtuositeit hand in hand gaan. Het concept is geen kwestie van goedkoop meeliften op de hernieuwde populariteit van het Franse lied. Huynen koesterde al langer de wens om liederen van Jacques Brel op te nemen. Samen met gitarist David Laborier en bassist Jo Dideren maakt hij een reis door het muzikale Franse landschap. De melodie van het chanson vormt steeds het uitgangspunt om daarna, mede op basis van improvisatie, de ruimte te zoeken. Die ruimte wordt ook in andere genres gezocht. Zo wordt *En Chantant* van Michel Sardou overgoten met een calypsosausje, zonder dat het zijn kenmerkende karakter verliest, en wordt het titelnummer in een

OOK VERSCHENEN

Op de grens van soul en folk komen we de pas 21-jarige zwarte **Treanne** uit Kansas City tegen. Op haar debuut-ep 20/20 toont ze zich een formidabel talent dat zichzelf op piano begeleidend de luisteraar onverschrokken tegemoet treedt. Als ze deze lijn doorzet wordt haar debuutalbum een sensatie (treanne.bandcamp.com ☆☆☆). Volgens menig- een is het nieuwe I HEAR YOU van **Peggy Gou** dat ook. Zover zouden wij niet gaan, al is onmiskenbaar dat de Zuid-Koreaanse een talent is om in de gaten te houden. Als dj

maakte ze al naam, op I HEAR YOU horen we haar vooral als electro/dance-muzikante met verleidelijke beattracks, waaronder een nummer met Lenny Kravitz (XL/V2 ☆☆☆☆). De Soedanees-Amerikaanse muzikant Ahmed Gallab maakt al geruime tijd furore onder de naam **Sinkane**. WE BELONG is zijn zevende album en bevat dansbare electropop met elementen uit soul, funk, jazz en Afrikaanse muziek. Regelmatig klinkt het bloedcommercieel, dus het zou ons niet verbazen als dit zijn doorbraak wordt (City

Slang/Konkurrent ☆☆☆☆). Voor een grote doorbraak is de eigenzinnige soulfunk/r&b van het Australische **Hiatus Kaiyote** altijd een beetje te excentriek geweest. Het nieuwe LOVE HEART CHEAT CODE vormt daarop geen uitzondering, al is dat meteen ook de grote kracht van de band rond frontvrouw Nai Palm. Door anders dan anderen te klinken, met toch sterke liedjes, overtuigt Hiatus Kaiyote ook nu weer (Ninja Tune ☆☆☆☆). In tegenstelling tot wat de titel BEST PIECES oproept, is dit zeer gevarieerde album van (soul)

blueszangeres/violiste **Dede Priest** met Johnny Clarke's Outlaws geen verzamelaar maar een compleet nieuw album. Priest en haar Outlaws brengen soul, blues en gospel in meer stijlen dan je voor mogelijk houdt (Creeping Fig ☆☆☆☆). Dan blijft de blues van **Seasick Steve** altijd binnen bepaalde grenzen, zij het daarbinnen toch met de nodige variatie. Op A TRIP A STUMBLE, A FALL ON YOUR KNEES horen we Steve in een bredere setting dan gebruikelijk, met onder anderen Luther Dickinson, Fats Kaplin en Mickey Raphael, maar overtuigt

Opgezwolle EIGEN WERELD

Top Notch/Universal

In de oorspronkelijke Heaven-recensie, begin 2006, van dit derde en tevens laatste album

van de Zwolse rapformatie Opgezwolle riepen we EIGEN WERELD al uit tot een klassieker, een status die sindsdien alleen nog maar gegroeid is en absoluut rechtvaardigt dat dit al lang niet meer verkrijgbare album nu opnieuw wordt uitgebracht. Wat rappers Rico en Sticks en dj Delic op EIGEN WERELD ten gehore brengen, vormt

niet alleen het beste wat Opgezwolle in hun zevenjarig bestaan het licht deed zien, maar behoort

zonder twijfel tot het allerbeste wat de nederhop ooit heeft opgeleverd. Achttien jaar later heeft

het album nog niets aan impact ingeboet. Vaak geroemd als het hardste Nederlandse hiphop-album ooit, gooit EIGEN WERELD niet slechts de beuk erin, maar doet het dat ook op een vaak verrassend subtiele wijze, waardoor het album niet snel gaat vervelen: daarvoor biedt het meer variatie en dimensies dan je op grond van één zo'n simpele omschrijving zou verwachten. Bijna zeventig minuten lang ontstijgt EIGEN WERELD haar genre en doet de tijdsgeschiedenis wederom met zowel een priemend oog als een knipoog weer in de fles.

Eric van Domburg Scipio

★★★★

hogere versnelling gespeeld. De drie muikanten laten indrukwekkend samenspel horen en soleren buitengewoon fraai. Op sommige tracks, zoals op *Ne Me Quitte Pas* van Brel, is een accordeon toegevoegd. Ook is op twee tracks percussie te horen. De instrumentatie is gevangen in een uitstekende productie. De cd sluit af met *Comme D'habitude* (het Franse origineel van *My Way*). Een einde dat volledig past in Huynens 'sound and melody'-filosofie.

Ed Muijtens ★★★★

Wim Mertens

RANGES OF ROBUSTNESS

Wim Mertens Music/Usura

Ik zou mezelf bepaald geen kenner van het oeuvre van de Vlaamse componist en minimalist Wim Mertens durven noemen, maar sinds ik veertig jaar geleden zijn album *MAXIMIZING THE AUDIENCE* leerde kennen, ben ik toch regelmatig genoeg aangehaakt om een redelijk overzicht van zijn carrière te hebben (al ben ik vertrouwer met zijn meer recente cd's). *RANGES OF*

ROBUSTNESS, opgenomen met zijn 21-koppige Wim Mertens Ensemble, viel me eerlijk gezegd niks tegen, want verdeeld over negen stukken toont Mertens zich nog altijd een voortreffelijke componist die sterke melodieën koppelt aan dwingende composities, die inderdaad de titel indachtig, een robuustheid tonen die ik niet meteen associeer met zijn teerder klinkende eerdere werk. Ook Mertens veelzijdigheid komt mooi aan bod, waarbij hij natuurlijk het geluk heeft over een veel-

zijdig ensemble te beschikken, waarmee je vele kanten op kunt. Hier leidt dat tot stukken waarop de fluit centraal staat, naast harp, klarinet en uiteraard Mertens' piano. *RANGES OF ROBUSTNESS* is weer voortreffelijk nieuw werk van deze moderne Belgische componist en pianist die de kunst verstaat toegankelijke neoklassieke muziek te maken, die nooit plat wordt of juist een gedegen muziekkopleiding vereist om te begrijpen.

Pieter Wijnstekers ★★★★

hij vooral weer door de kracht van zijn persoonlijkheid en liedjes (*So/PIAS* ★★★☆). Dat ieder land wel een eigen orkest lijkt te hebben dat met een Amerikaanse zangeres als boegbeeld old school soul, jazz en blues brengt, bewijst het Japanse **Bloodest Saxophone**, dat met Crystal Thomas het album *EXTREME HEAT* uitbracht. De oorsprong van het gezelschap ligt in de jumpblues die ze spelen met een energie die zelfs de originelen van vroeger zelden bereiken. Een pre is dat ze naast oude covers ook prima eigen werk

brengen en zelfs een explosieve versie van de Stones' *Undercover Of The Night* (Dialtone/CRS ★★★☆). Van een tachtigjarige gospelzangeres verwacht je niet zo snel een Velvet Underground-cover, maar dat is buiten **Elizabeth King** gerekend. Op haar derde soloalbum *SOUL PROVIDER* zingt ze het door Lou Reed geschreven *Jesus* zonder een spoor van de ironie van het origineel. *Jesus* en het rootsy *Soul Provider* laten horen dat King, ondanks dat ze pas een paar jaar geleden debuteerde als albumartiest, tot de beste en

meest geïnspireerde gospelzangeressen van nu behoort (*Bible & Tire* ★★★☆). De soundtrack van de **Amy Winehouse** biopic *Back To Black* bestaat voor de helft uit bekende Winehouse-songs, terwijl de andere helft gevuld wordt door een ratjetoe aan bekende songs waardoor zij beïnvloed werd, van The Shangri-La's en Billie Holiday tot Thelonious Monk en Minnie Riperton. Het door Nick Cave geschreven en gezongen *Song For Amy* is de enige originele song op deze dubbel-cd, maar of je hem daarvoor moet kopen? (Universal

★★★☆☆). Een andere soundtrack die momenteel de nodige aandacht trekt is *CONFIDENZA* naar de gelijknamige Italiaanse film. De muziek werd gecomponeerd en uitgevoerd door Radiohead-voorman **Thom Yorke** met het London Contemporary Orchestra en een tiental jazzmuzikanten. Twee gezongen liedjes vormen de hoogtepunten, voor het overige zijn het toch vooral instrumentale stukken, die op een enkele uitzondering na, zonder beelden weinig impact hebben (XL/V2 ★★★☆). **Redactie:**
Eric van Domburg Scipio

Jac Bico

DEAR SOMEONE

Zip Records

In het dagelijks leven is Jac van Beckhoven gitaardocent in Haarlem, maar onder de

naam Jac Bico vertoont hij zijn kunsten in bands als Loïs Lane, Powderblue, Tambourine en The Analogues. Voor het instrumentale soloalbum DEAR SOMEONE besloot Bico een elftal van zijn favoriete liedjes 'gitaristisch' te bewerken. Het resultaat mag zeer geslaagd heten. Niet alleen door Bico's mooie open, heldere elektrische gitaarklank, die weliswaar enigszins ouderwets en jaren vijftig aandoet, maar niettemin de liedjes, waaronder Bowie's

Life On Mars?, twee stukken van Randy Newman, het titelnummer van Gillian Welch/David Rawlings, The Beatles' *Love Me Do* en de Bond-tune *Tomorrow Never Dies*, heel duidelijk en toegankelijk doet overkomen. Daardoor blijf je

dit instrumentale gitaaralbum met plezier draaien, mede ook omdat de nadruk meer op de liedjes ligt dan op Bico's virtuositeit, hoewel die natuurlijk vanzelf spreekt.

Pieter Wijnstekers ★★☆☆

duidelijk terug te horen, want Russell heeft een even krachtige als emotionele stem, waarmee ze een sterke sfeer oproept. Haar thema's zijn persoonlijker dan ooit: ze kreeg niet alleen twee kinderen, maar ontdekte zwanger te zijn van de eerste op de dag van haar vaders begrafenis. Zijn dood brak de trauma's open waarover ze zingt. Jammer genoeg zou de productie ook al gedateerd zijn geweest toen die nog in de mode was. Elektronisch klinkende drums met invloeden uit triphop en de moderne variant van r&b bepalen het geluid: beats, bliepjes, riedeltjes en vioolfarden omlijsten verbrokkelde melodieën. Dat contrasteert met Russells doorleefde stemgeluid, maar zorgt daarmee nog niet voor spanning zoals op Sarah McCoy's totaal genegeerde HIGH PRIESTESS uit 2023. Met een traditioneler geluidsbeeld waren Russells mooie zang en goede teksten zeker beter uit de verf gekomen.

Ruud Heijjer ★★☆☆

NxWorries

WHY LAWD?

Stones Throw

Vijf jaar voordat Anderson .Paak doorbrak als helft van het duo Silk Sonic met Bruno Mars, vormde hij ook de helft van NxWorries met lofi hiphop-beatmaker Knxwledge. Op hun album YES LAWD! uit 2016 beperkte .Paak zich hoofdzakelijk tot zingen en rappen en liet hij de muziek grotendeels aan Knxwledge over. Dat is acht jaar later op opvolger WHY LAWD? anders. Daar komt de muziek uit beider koker, waarbij het succes van Silk Sonic ook zijn weerslag heeft in een heel aantal van de negentien tracks die het album rijk is. Weliswaar zitten de liedjes losser en minder duidelijk retro in elkaar, waarbij de helft ook nog ruim onder de twee minuten blijft, maar dit tweede NxWorries-album brengt een onmiskenbaar, licht experimenteel old school r&b/soul-geluid dat heel aantrekkelijk overkomt zonder de hitpotentie te bezitten van Silk Sonic. Waar YES LAWD! vooral een samenwerking was van Anderson .Paak en Knxwledge, is er op WHY

LAWD? een veel grotere rol voor uiteenlopende gasten als Dave Chappelle, Thundercat, H.E.R., Snoop Dogg, Earl Sweatshirt en anderen. Een succes à la Silk Sonic verwacht ik niet van dit NxWorries-album, maar vergeleken met zijn acht jaar oude voorganger gooit dit toch beduidend hogere ogen.

Eric van Domburg Scipio

★★★☆☆

O.

WEIRDOS

Speedy Wunderground/PIAS

Marketing-technisch kun je je band geen onhandiger naam geven dan O. Probeer dat maar eens te googlen! Op het debuutalbum WEIRDOS brengt het Londense trio Tash Keary (drums/percussie), Joe Henwood (baritonsax) en Dan Carey (producer/dub-effecten) een ongehoorde vorm van moderne rockjazz, opgebouwd uit sax, drums, dubs, noise, riffs en beats, die even vernieuwend als opwindend is. Verrassend genoeg blijft de muziek van O. hierbij toch heel beluisterbaar, waarbij ik ook

meteen aan de legendarische band Morphine moest denken, al gaat die vergelijking maar ten dele op omdat Morphine naast sax en drums natuurlijk ook zang had. Waardoor die muziek toch meer richting rock koerste, terwijl die van O. een experimentele instrumentale rockjazz-insteek heeft. Niettemin gaat WEIRDOS vrijwel nergens (en dan alleen op het allerlaatst) aan gefreakten onder en word je moeiteloos meegeslept op een avontuurlijke, intense rockjazzreis.

Eric van Domburg Scipio

★★★★☆

Alice Russell

I AM

Tru Thoughts

De Engelse soulzangeres Alice Russell maakt met deze negen nummers haar comeback na zes albums en een stilte van ruim tien jaar. Die albums maakte ze, en ook deze nieuwe weer, in eendrachtige samenwerking met dj Tm Juke (Alex Cowan). In haar zang zijn invloeden van idolen als Aretha Franklin en Chaka Khan

Tems

BORN IN THE WILD

RCA/Since 93

Waar een artiest als de Nigeriaanse singer-songwriter Temilade Openiyi, bekend als Tems, tot voor kort in de westerse muziekmarkt nagenoeg kansloos zou zijn geweest, is de internationalisering daarvan zo ver voortgeschreden dat ze al diverse hits (in combinatie met anderen) en zelfs Grammy's gescoord heeft. Wie haar debuutalbum BORN IN THE WILD beluistert zal daar niet van opkijken, want Tems bijzonder fraaie mix van alternatieve r&b en singer-songwriterfolk, doorspekt met exotisch klinkende Afrikaanse elementen, is onderscheidend en overtuigt direct. Voeg daarbij een aangename zangstem, een sterk gevoel voor melodie, een aansprekende persoonlijkheid en het is duidelijk waarom Tems wereldwijd succesvol is. Zelfs vanuit Nigeria.

Eric van Domburg Scipio

★★★★☆

Diverse Artiesten

ROOTS ROCK REBELS: WHEN PUNK MET REGGAE 1975 - 1982

Cherry Red Records

De kruisbestuiving tussen Jamaicaanse muziek en punk die halverwege de jaren zeventig

van de vorige eeuw in Groot-Brittannië ontstond, was verrassend en verklaarbaar. Politiek en cultureel gezien was er weinig verschil tussen de verdomhoekjes waarin zowel gedesillusioneerde 'autochtone' jongeren als de met even weinig perspectief opgroeiende kinderen van immigranten uit de Cariben en andere (voormalige) overzeese gebiedsdelen zich bevonden. De muzikale verschillen waren wel hemelsbreed. Maar dankzij een overeenkomstig rebels en geëngageerd karakter werden toch snel bruggen geslagen. Concreet: in het kader van *Rock Against Racism* bijvoorbeeld, maar vooral omdat het publiek beide stijlen omarmde en musici over en weer leentjebuurt speelden. Zowel vanuit punk- als reggaeoogpunt werden eerder compilaties aan dit thema gewijd, maar nooit bestreken die de volle breedte zoals

The Clash

ROOTS ROCK REBELS dat doet. En waar licentiebepalingen zulke initiatieven vaak flink kortwieken, is het onwaarschijnlijk hoeveel essentiële acts en tracks de samenstellers van Cherry Red uit het vuur hebben weten te slepen. En dus illustreren de drie cd's hoe onder meer The Clash, Generation X, The Slits en The Ruts hun oren graag naar Kingston lieten hangen. Cultures *Two Sevens Clash*, Black Uhuru's *Sponji Reggae*

en even cruciale nummers van Dillinger of Dennis Brown zijn krakers van hun inspiratoren. De 'homegrown' reggae van succesvolle pioniers Aswad, Steel Pulse, Matumbi en de invloedrijke Linton Kwesi Johnson is even sterk vertegenwoordigd als een garde jonge bands als Talisman, Creation Rebel en Weapon of Peace. Letterlijk bij elkaar kwamen twee werelden in het werk van 'ska-revival'-bands als The Specials Selecter, Madness

en The Beat. Ook die zijn hier allemaal van de partij, net als sterke en oprecht gemeende reggae-uitstapjes als Elvis Costello's *Watching The Detectives* of Graham Parkers *Hey Lord Don't Ask Me Questions*. En P.I.L., Basement 5, A Certain Ratio (als 'Sir Horatio'), XTC en andere (post)punk-acts die flink met dub experimenteerden, completeren dit onovertroffen brok (muziek) geschiedenis.

Eddie Aarts ★★★★★

África Negra

ANTOLOGIA VOL. 2

Bongo Joe

Zoals de titel aangeeft, brengt het Zwitserse Bongo Joe-label een tweede deel uit met werk van de groep África Negra, de belangrijkste band van het Afrikaanse Sao Tomé en Príncipe, een eilandengedeeft voor de kust van Gabon met slechts tweehonderdduizend inwoners, dat in Afrika qua oppervlak en inwonersaantal alleen de Seychellen nog kleiner weet. Dat lijkt muzikaal niet meteen het meest interessante Afrikaanse land, maar het vijftig jaar geleden opgerichte África Negra mag zich

evenwel prima laten horen met een dynamische mix van Santomeese rumba, Congolese soukous en Ghanese highlife, gekenmerkt door energieke ritmen, sprankelend gitaarspel en bevlogen zang en harmonieën. De band bestaat nog steeds, zij het in gewijzigde bezetting. Voortreffelijk klinkende historische opnamen uit de periode 1979-1990 laten goed horen hoezeer África Negra, ondanks de beperkte pool aan muzikanten op Sao Tomé, mee kon met de beste bands uit West-Afrika uit die tijd. De onweerstaanbare liedjes kunnen namelijk nog heel lang mee en verdienen het om hier in het

westen alsnog ontsloten te worden.

Pieter Wijnstekers ★★★★★

Alterne

ALTERNE

GO' Danish Folk Music

Achter de naam Alterne gaat een buitengemeen fraai musicerend internationaal folktrio schuil, geleid door de Deense componiste, zangeres, violiste en kantele-speelster Ida Marie Jessen. Zij wordt bijgestaan door de Belgische violist en gitarist Oscar Beerten en de Estse accordeoniste en percussioniste Maimu Jõgeda. Hun titelloze album (hun debuut?) werd in Finland opge-

nomen en maakt grote indruk. Jessen beschikt over een buitengewoon krachtige, veelzijdige en indringende folkstem die in de negen zelfgeschreven songs op het album beter uit de voeten kan dan vrijwel iedere andere folkzangeres die ik ken. Tel daarbij de pure kwaliteit van haar liedjes, mooi en veelzijdig, en het is zonneklaar dat Jessen een van de grootste folktalenten van de laatste jaren is. Wat alleen maar versterkt wordt door het fantastische trio waarvan zij de spil is. Het instrumentale spel en de arrangementen zijn namelijk eveneens om door een ringetje te halen. Daardoor is ALTERNE een

onmisbaar album voor iedere folkiefhebber en bovendien van zo'n tijdloze klasse dat we ook andere muzikiefhebbers zouden aanraden hun oor te luisteren leggen bij deze plaat.

Pieter Wijnstekers ☆☆☆☆

Àtandá

OMONÍLE SON OF THE SOIL

One World/XMD

De Nigeriaanse zanger/gitarist Atanda heeft een missie: hij wil ervoor zorgen dat Afrikanen, jong en oud, zich bewust worden van hun cultuur en erfgoed. En muziek is zijn instrument. Zijn nieuwe album telt acht nummers, waarin niet alleen afrobeat en afrojazz doorklinken, maar ook zachtmoediger geluiden, waardoor niet alleen Fela Kuti door het hoofd flitst, maar bijvoorbeeld ook King Sunny Adé. De boog is dus lang niet altijd gespannen, en met een gemiddelde duur van vijf minuten houdt hij zijn songs mooi compact. Zijn zang is niet spectaculair, maar misschien juist daardoor wel heel genietbaar. Zijn blazerssectie voegt veel toe en al met al is dit gevarieerde album meer dan verdienstelijk. Femi Kuti, met wie hij geregeld heeft samengewerkt, is trouwens vol lof, en als kers op de taart is er een gastoptreden van de Nigeriaanse ster Adédèjì (Adetayo), wiens zang en gitaar-

spel klinken in het afsluitende *Wake Up Africa*.

Kees van Wee ☆☆☆☆

Bizhiki

UNBOUND

Jagjaguwar/Konkurrent

Hoewel we in de loop der jaren nu en dan Native American-acts hebben besproken, waren dat eigenlijk altijd platen van folk- of wereldmuziekartiesten. Zo vernieuwend als Bizhiki, een trio met Dylan Bezhiikiins Jennings, Joe Rainey Sr. en S. Carey waren deze echter nooit. Op UNBOUND horen we veldopnamen naast indie en ambient geluidsdecor, gecombineerd met Engelstalige folk(pop)liedjes en oorspronkelijke zang. Het resultaat klinkt meteen moderner dan andere Native American-platen die ik ken, terwijl juist de veldopnamen en de stukken met authentieke zang voor verbinding zorgen met het verleden. Gastrollen voor Pieta Brown en Justin Vernon zorgen er mede voor dat UNBOUND regelmatig een open, moderne sound krijgt en dat niet slechts achterom wordt gekeken naar hoe de muziek van de Native Americans vroeger klonk. Waar veel 'indianenmuziek' begrijpelijkerwijs vasthoudt aan het verleden, brengt Bizhiki deze juist de 21ste eeuw binnen.

Pieter Wijnstekers ☆☆☆☆

Vinicius Cantuaria

Vinicius Cantuaria

PSYCHEDELIC RIO

Sunnyside Communications/XMD

De naam van de Braziliaanse gitarist en singer-songwriter Vinicius Cantuaria komen we al dertig jaar regelmatig tegen, zowel op eigen platen als op die van gevierde landgenoten als Caetano Veloso, Gal Costa, Nana Vasconcelos en Zé Ramalho. Ook werkte hij samen met internationale beroemdheden als Bill Frisell, Arto Lindsay, David Byrne, Laurie Anderson en Angélique Kidjo. Desondanks is het niet altijd even gemakkelijk zijn solowerk te volgen, dat hoofdzakelijk alleen in Brazilië verschijnt. Met PSYCHEDELIC RIO krijgen we evenwel weer een fraaie jazzy plaat onder ogen die hij vorig jaar in Rio de Janeiro opnam met de Italiaanse jazzmuzikanten Paolo Andriolo (bas) en Roberto Rossi

(drums). Voorbeeldig spelend en prachtig zingend, brengt Cantuaria een even ontspannen als avontuurlijke mix van jazz, bossanova, samba, tropicalia en mpb die net even anders is. Dat zou je psychedelisch kunnen noemen, maar het zal de meesten toch vooral als Braziliaans in de oren klinken.

Pieter Wijnstekers ☆☆☆☆

L'Etrangleuse

AMBIANCE ARGILE

Compagnie 4000/La Curieuse/XMD

L'Etrangleuse was een in Lyon gevestigd duo, bestaande uit Melanie Viot (harp en zang) en Maël Salètes (gitaar en zang). Op hun debuutalbum uit 2015 leverde G.W. Sok (ex-The Ex) op twee nummers nog een vocale bijdrage. In 2022 werd het duo uitgebreid met Anne Godefert (bas) en Léo Dumont (drums), een ritmesectie

OOK VERSCHENEN

Blijf je deze zomer thuis en wil je toch meegenomen worden naar Italië? Luister dan naar MIRADOIS van de componist **Alfredo Pumilia**. Samen met zijn kwartet en zeven gastmuzikanten op Arabische en Spaanse instrumenten heeft hij een fraai portret gemaakt van de heuvel Miradois in Napels, een eerbetoon aan de verschillende culturen en inwoners van deze levendige stad door de eeuwen heen (Liburia/XMD ☆☆☆☆). Ook Italiaans: het dames-zangkwartet **Faraualla**. Slechts begeleid door percussie

bieden ze op CULLA E TEMPESTA vocaal vuurwerk. Virtuoso, zij het te beperkt om langdurig te boeien (ZeroNoveNove/XMD ☆☆☆). Voor Turkse sferen kun je luisteren naar TU GULI van **Olcay Bayir**. Deze koningin van het Anatolische lied zingt op dit derde album tien traditionals, in het Koerdisch, Turks en Armeens, die ze moeiteloos naar zich toetrekt (ARC Music/XMD ☆☆☆☆). Liever naar Frankrijk? Luister naar LES ÉTOILES DU ROCK'N ROLL van **Menace d'Eclarcie**. Dit Bretonse vijftal maakt instrumen-

tale muziek, waarin geregeld een accordeon centraal staat, soms een bombarde (een Bretons blaasinstrument) of een funky bas, terwijl ook gitaren en saxofoons klinken. Folk vormt de basis, maar verder vliegt het allerlei kanten op zonder dat het een ratjetoe wordt (Klam Records/XMD ☆☆☆). Voor muziek uit Somaliland kun je terecht bij **Sahra Halgan**. Muziek van ver, zou je denken, maar haar album HIDDODHAWR klinkt door de sixties-garagesound toch vertrouwd. Van de twaalf nummers zijn er vijf

traditionals, allemaal scherp en opgewekt, met een doorgaans fantastische beat als basis (Danaya/XMD ☆☆☆☆). Of luister naar AWEL, het debuut van de Frans-Algerijnse singer-songwriter **Syna Awel**. Het album vertoont weliswaar de verwachte Arabische trekken, maar combineert die met een vorm van Westerse (piano) jazz en pop zoals we die niet eerder hoorden. Bovendien is ze een krachtige vocaliste en componiste, die met speels gemak overschakelt van jazz naar chanson-pop

Arooj Aftab

NIGHT REIGN

Verve/Universal

Voor de meeste stervelingen onder ons zijn de nachtelijke uren bedoeld om de slaap

te vatten. De Pakistaanse Arooj Aftab, die in 2022 een Grammy-nominatie wist te verzilveren met het lied *Mohabbat* in de categorie 'Best Global Music Performance', heeft de nacht juist gekozen als inspiratiebron. Zoals de titel van haar nieuwe album aangeeft regeert hier de nacht. De nacht die soms de liefde brengt, maar er soms ook voor zorgt dat die in eenzaamheid wordt doorgebracht. Waar

de blik overdag naar buiten is gericht, zijn de nachtelijke uren een perfect moment voor introspectie. De wereldjazz van Aftab past hier

perfect bij. Met *VULTURE PRINCE* (2021) wist ze veel indruk te maken en dat doet ze hier weer. Het daartussen verschenen *LOVE*

IN EXILE (2023), met een hoofdrol voor jazzpianist Vijar Iyer, kon mij persoonlijk iets minder bekoren. Iyer is op *NIGHT REIGN* wederom van de partij, maar ook andere gasten geven acte de présence zoals Moor Mother en Joel Ross op het bezwerende *Bolo Na* en James Francies op een fraaie versie van *Autumn Leaves*. Aftab stem is een instrument op zich en aan het concept van de nacht geeft ze de juiste tinten mee. Het werkelijk prachtige album wordt fraai afgesloten, samen met Marc Anthony Thompson (Chocolate Genius Inc.), die we nog kennen van de samenwerking met Bruce Springsteen. De nacht, met al zijn sferen, is voorbij. De dag kan weer beginnen.

Ed Muijtens ★★☆☆☆

die ook zingt. *AMBIANCE ARGILE* is het eerste album in deze samenvatting. Het is een prachtplaat. De muziek is experimenteel te noemen, vooral omdat het een even 'rauwe' als glashelder klinkende fusion biedt van heel veel invloeden, zoals Franse en Afrikaanse volksmuziek, punk, rock en blues. Zeer aanwezig is de Afrikaanse n'goni. Gitarist Salètes treffen we ook in de band van de Somalische zangeres Shara Halgan. De

teksten zijn zoals ook op eerdere albums *en français*. Ook niet voor eenieder te volgen, maar als het moet is daar relatief gemakkelijk een mouw aan te passen.

Cees Bronsveld ★★☆☆☆

Bassekou Kouyate & Amy Sacko

DJUDJON: L'OISEAU DE GARANA

One World/XMD

Amy Sacko is in Mali en verre om-

streken een gevierde zangeres. Haar partner Bassekou Kouyate is een virtuoze n'goni-speler, die samenwerkte met bijvoorbeeld Youssou N'Dour en Taj Mahal, maar met N'goni Ba ook een eigen band heeft. De n'goni is een snaarinstrument dat enigszins met een gitaar vergeleken kan worden, al wordt het ook wel een voorloper van de banjo genoemd. De titel van het album (vertaald 'De vogel van Garana') verwijst naar Garana, het dorp aan de Niger waar ze beiden zijn geboren. Het album is er ook opgenomen. Kouyate componeerde de muziek, voor de teksten tekende het echtpaar gezamenlijk. Ze worden gezongen in een tweetal lokale talen en dat klinkt prima. Maar ja: hoeveel 'liefhebbers elders' zullen begrijpen waar dit allemaal over gaat?

Cees Bronsveld ★★☆☆☆

Uhrbrand, Lydom, Cahill

SIG OG SEJS

Go/ Danish Folk

Peter Uhrbrand, Sonnich Lydom en Seamus Cahill, twee Denen en

een Ier, gemakshalve vaak aangeduid als ULC, maakten in 1999 gedrieën het album *SIG OG SEJS*. Drie edities van het album raakten alle steeds snel uitverkocht. Denen houden van Deense muziek, zoals je in platenzaken aldaar nog steeds goed kunt zien. De muziek afkomstig van Fanø, een eiland voor de Deense westkust, met een eeuwenoude muziek- en danstraditie, hoort daar helemaal bij. ULC stapte 25 jaar geleden met dit album nadrukkelijk in deze traditie. Dit jaar besloot het gezelschap ter gelegenheid van het jubileum van dit klassiek geworden album tot een geremasterde heruitgave, aangevuld met twee nieuwe nummers. Het klinkt allemaal nogal traditioneel, al werden er destijds allerhande vernieuwingen doorgevoerd, waar nog altijd over getwist wordt. Zo was en is er discussie over de vraag of de bouzouki en de gitaar van de Ier Cahill wel past bij de tradities van Fanø. Als je je plaats wilt behouden, moet je mee veranderen, vond ULC. Het album klinkt in ieder geval nog altijd heel bijzonder.

Cees Bronsveld ★★☆☆☆

.....
en Arabische muziek, en die genres vooral ook combineert (*Imago/XMD* ★★☆☆☆). In Schotland werd ooit veel Gaelic gesproken en de taal leeft nog steeds, bewijst *SÈIMH (THE STATE OF CALM)* van **Gillebride MacMillan**, zijn tweede album met zelfgeschreven songs. We horen een fijne, ingetogen stem, maar ook enkele gastzangeressen, onder wie Karen Matheson (bekend van *Capercaillie* en haar soloalbums). De muziek is folky, de begeleiding sober. Het album moet het niet hebben van bijzondere composities

maar is wel onthaastend en sfeervol (*Birnam Music/XMD* ★★☆☆☆). We sluiten af met *NA TANGO YA COVADIA 1964-70* van **Les Belgicains** dat het verhaal vertelt van Congolese studenten die in de jaren zestig naar kolonisator België trokken om te studeren en daarbij de muziek meenamen uit hun vaderland. Zij werden in eigen land Les Belgicains genoemd en gaven een eigen, door hun Belgische ervaringen beïnvloede draai aan de Congolese rumba (*Covadia* ★★☆☆☆).

Redactie: Kees van Wee

UITLOOPGROEF YENE NESH WEY (AMALELE)*

In de loop der jaren
Ben je amper veranderd
Je was die gast
Uit Addis Ababa die
Je om een boodschap
Kon sturen
En je werd die gast
Die een taxi stuurde
Door nachtelijk Washington
In de loop der jaren
Werd je de loop der jaren
Je hoefde alleen nog
Maar gevonden te worden.

JOHN SCHOORL

Hailu Mergia

**Yene Nesh Wey (Amalele)* van de Ethiopische muzikant Hailu Mergia staat op het album *WEDE HARER GUZO* uit 1978. Het nummer werd in 2016 opnieuw uitgebracht door *Awesome Tapes From Africa*, het label van de Amerikaan Brian Shimkovitz. Hailu Mergia behoorde in de jaren zeventig tot de *Walias Band*, in de gouden periode van de Ethiopische jazz. Hij vluchtte naar Amerika, begon een restaurant en werd taxichauffeur, totdat hij werd herontdekt en er geen weg meer terug was.

DE 10 AUGUSTUS

IN ELKE HEAVEN HERINNEREN WE ONS ALBUMS, NUMMERS OF ARTIESTEN MET EEN GEZAMENLIJK EN ACTUEEL THEMA.

10 Augustus Pablo
De ultieme zomermuziek voor mij is reggae, en dan vooral de louter instrumentale dubvariant. Lekker wegdeinen op die halfrome ritmes en het geïmproviseer en de krullen eromheen. Augustus Pablo (Horace Swaby) was in dub een van de groten, een overtuigd rastafarian die een bescheiden ooit kinderlijk instrument als de melodica ten volle exploreerde en zo feitelijk emancipeerde. **Albo Helm**

9 Van Morrison
COLD WIND IN AUGUST (1977)
Het was toch een schok toen Van Morrison zich ook nog liet kennen als een virulente coronaontkenner en in 2021 op zijn kenmerkende, uitzinnige manier tekeering tegen de Noord-Ierse minister van Volksgezondheid. Hij bezong zo'n 45 jaar eerder op *A PERIOD OF TRANSITION* in zijn *Cold Wind In August* de gevoelens die ik toen ervoer: het intense verlangen naar hereniging en het even grote besef dat de kloof onoverbrugbaar was: *Shivers up and down my spine*.
Ruud Heijjer

8 Love
AUGUST (1969)
Op het vierde album *FOUR SAIL* is Arthur Lee het enige nog overgebleven lid van de succesformatie die twee jaar eerder imponeerde met het *FOREVER CHANGES*. *FOUR SAIL* is duidelijk géén vervolg, maar de uit velen herkenbare stem van de frontman laat er geen misverstand over bestaan: dit is *Love*. In het meer dan overtuigende openingsnummer bezingt Lee *August* als een goede vriend die, wanneer nodig, aanwezig is, altijd voor goed weer zorgt en hem letterlijk dan wel figuurlijk oproept als hij het even niet ziet zitten. Voor wie of wat *August* staat is niet duidelijk. Uiteindelijk heeft hij/zij Lee toch laten vallen.

De op 7 maart 1945 geboren muzikant overleed 3 augustus 2006. **Bram van Schaik**

7 PJ Harvey
AUGUST (2023)
Haar optreden was voor mij het hoogtepunt van *Best Kept Secret* dit jaar. Er waren mensen die er anders over dachten, maar ik houd dan ook meer van de intrigerende PJ Harvey dan van de rockende. Met *August* van het vorig jaar verschenen album *I INSIDE THE OLD YEAR DYING* kom ik volledig aan mijn trekken. Over een prachtig gespeelde gelaagde sound die trouwens het hele album kenmerkt – wat een geweldige muzikant en producer is John Parish toch – zingt Polly Jean een ondoordringelijke tekst waarin het woord augustus in het geheel niet voorkomt. Maar ze laat je voelen dat de zomer alweer zijn hand uitsteekt naar de herfst.

Louis Nouws

6 Counting Crows
AUGUST AND EVERYTHING AFTER (2021)

Met *August And Everything After* bedoel ik niet het debuutalbum van de Amerikaanse groep *Counting Crows* uit 1993, hoe voortreffelijk die plaat in zijn geheel ook is, maar specifiek de song zelf. Het nummer komt niet voor op het gelijknamige album, maar dook pas een decennium later live op en bleek een van hun allermooiste songs te zijn. Op de ep *BUTTER MIRACLE SUITE ONE* staat een prachtige uitvoering van het nummer met het *London Studio Orchestra*.

Pieter Wijnstekers

5 Brainbox
SUMMERTIME (1969)
Augustus is traditioneel de warmste maand in Nederland. Volop *summertime* dus. Ik was dertien toen ik voor het eerst deze bewerking van het slaapliedje uit *Porgy and Bess* hoorde, al had ik toen nog geen flauw idee dat het daaruit

Albo Helm tekende Augustus Pablo (zie 10 en 1)

afkomstig was, laat staan hoe baanbrekend deze opera van Gerswin ooit was. Ik ging gelijk voor de bijl. Het langzaam aanzwellende orgel, de luie golfslag van drums en bas, en daaroverheen Jan Akkermans weemoedige en virtuoze gitaar. Geen nummer dat voor mij zo goed het lome, trage gevoel weergeeft van een warme zomerdag. **Roeland Smits**

4 Simon & Garfunkel
APRIL, COME SHE WILL (1966)
August, die she must/The autumn winds blow chilly and cold. Ik weet niet hoe het met jullie is gesteld, maar er was een tijd dat veel Simon & Garfunkel-liedjes mij de spreekwoordelijke oren uitkwamen. Dat ontstond omdat iedere straatzanger met een gitaar meende zich te moeten wagen aan het repertoire van het duo. *April, Come She Will* is echter altijd bijzonder gebleven. En nu, iets ouder en nog iets meer bewust van *the circle of life*, draai ik het met regelmaat. Daar kan geen straatzanger meer iets aan veranderen. *September, I remember/A love once new has now grown old.* Twaalf zinnen. Nog geen twee minuten muziek en alles is gezegd. **Ed Muijtens**

3 Taylor Swift
AUGUST (2020)
August, vast niet toevallig het achtste nummer op het achtste album van Swift (voer voor numerologen en Swifties), beschrijft een relatie die wellicht nooit een relatie was. Het vormt samen met *Cardigan* en *Betty*, ook van FOLKLORE, een drieluik over een driehoeksverhouding, maar is veel minder expliciet dan die andere twee en daarom eigenlijk de interessantste song van de drie. Het lied is wat poppier dan de rest van FOLKLORE met een haast U2-achtige climax, met dank aan Jack Antonoff. Mooi getroffen is de lome, nevelige nazomersfeer, waardoor je het graag in augustus weer opzet. Ook vanwege de tekstregel die blijft hangen: *August sipped away/Like a bottle of wine..*

Harmen van Aurich

2 The The
AUGUST & SEPTEMBER (1989)
 In de jaren tachtig behoorde The The tot de meest gevierde Britse groepen. MIND BOMB uit 1989 wordt algemeen gezien als een van hun meest geslaagde platen. Na de

jaren negentig raakte de band grotendeels uit zicht. In *August & September* schetst voorman Matt Johnson vol zelfverwijt het uiteenvallen van zijn relatie: *What kind of man was I?/Who would sacrifice your happiness to satisfy my pride.* Wie weet biedt het begin september te verschijnen nieuwe album ENSOULMENT antwoord.

Eric van Domburg Scipio

1 Augustus Pablo
KING TUBBY MEETS ROCKERS UPTOWN (1976)
 Augustus is voor mij per definitie geen nummer of album, maar een legendarische reggae-artiest. De in 1999 op 44-jarige leeftijd overleden Horace Swaby alias Augustus Pablo was door zijn voorliefde voor een nederig instrument als de melodica al een unicum in de Jamaicaanse muziek. Maar ook zijn benadering als componist en producer waren volkomen eigen. Nooit verenigde hij al die kwaliteiten beter dan in KING TUBBY MEETS ROCKERS UPTOWN, waarin ook zanger Jacob Miller en dubpionier Tubby schitteren. **Eddie Aarts**

SURROUNDED BY
VINYL CULTURE

Haarlem
Vinyl
Festival

27.9
—29.9
2024

ART • CULTURE • CONFERENCE
DJ EQUIPMENT & GEAR
LISTENING SESSIONS • RECORD
FAIR • SOUND • VINYL TALKS

FULL PROGRAM
HAARLEMVINYL
FESTIVAL.COM

Ton Engels

Wunderhorse

Bonny Light Horseman

BONNY LIGHT HORSEMAN

WAT LEEK OP EEN EENMALIGE SAMENWERKING TUSSEN DRIE BIJZONDERE MUZIKANTEN IS UITGEGROEID TOT EEN BLIJVERTJE. INMIDDELS IS HUN DERDE (DUBBEL)ALBUM VERSCHENEN.

TON ENGELS

HIJ IS AL ACTIEF SINDE 1970 EN MAAKTE NAAM MET POËTISCHE SONGS IN HET LIMBURGS. MET HEAVEN MAAKT DE ZEVENTIGER DE (TUSSEN)BALANS OP VAN ZIJN VEELZIJDIGE CARRIÈRE.

WUNDERHORSE

DE BRITSE BAND RONDON FRONTMAN JACOB SLATER IS EEN VAN DE HOTSTE BANDS VAN HET MOMENT. ZE STAAN OP LOWLANDS EN LATER DIT JAAR IN HET VOORPRAMMA VAN FONTAINES D.C..

SANANDA MAITREYA

WAS BEKENDER ALS TERENCE TRENT D'ARBY DIE IN DE JAREN TACHTIG GROTE SUCCESSEN VIERDE. HIJ BETAALDE EEN HOGE PRIJS VOOR DE ROEM EN BRAK RIGOUREUS MET ZIJN VERLEDEN.

MEER OVER ONZE FAVORIETE ARTIESTEN, CONCERTTIPS EN RECENSIES VIND JE OP WWW.HEAVENMAGAZINE.NL VOLG ONS OOK VIA FACEBOOK, INSTAGRAM EN SPOTIFY

Heaven #152

SEP/OKT 2024
www.heavenmagazine.nl

Redactieadres

Poppelenburgerstraat 18,
4191 ZT Geldermalsen
0345-575 917
redactie@heavenmagazine.nl

Redactie

Ludo Diels, Eric van Domburg Scipio, Han Ernest,
Louis Nouws, Jules Roosenboom, Steven Walter,
Sander Warmerdam-Abrahams, Maurits S. Westerk

Medewerkers

Eddie Aarts, Sandy Abrahams, August Hans den Boef,
Rogier Boogaard, Bert Broere, Cees Bronsveld, Flip van
der Enden, Edwin Fagel, Marcel Haerkens, Ruud Heijjer,
Albo Helm, Félice Hofhuizen, Bertram Mourits, Ed
Muitjens, Joop van Rossem, Henk Rijkenburg, Wiebren
Rijkeboer, Bram van Schaik, Peter Schong, John Schoorl,
Jos Schuring, Edith Sierink, Roeland Smits, Michael Struis,
Hugo Thomassen, Thomas van der Vliet, Marc Vos,
Jeroen van der Vring, Kees van Wee, Pieter Wijnstekers

Oud-redactieleden: Geert Henderickx, Paul Stramrood

Vormgeving

Louis Nouws

Bladmanagement

Virtúmedia, Rob van der Linden
rvanderlinden@virtumedia.nl : 030 692 06 77

Advertenties

Daily Productions, Mariska Jankovits
mjankovits@virtumedia.nl : 030 693 11 77

Abonnementen

6 nummers per jaar
Nederland en België: € 44,95 (automatische incasso)
of € 47,95 (acceptgirokaart)
Europa € 57,50
Buiten Europa: € 62,50

Abonnementen kunnen ieder nummer ingaan en worden elk jaar vernieuwd. Abonnee worden kan via www.pomagazineheaven.nl of rechtstreeks bij de klantenservice. Adreswijzigingen graag schriftelijk doorgeven met vermelding van het oude en het nieuwe adres en het nieuwe telefoonnummer. Opzeggingen 2 maanden voor vervaldatum doorgeven aan de klantenservice.

Correspondentieadres

Uitgeverij Virtúmedia,
t.a.v. Heaven magazine,
Postbus 595, 3700 AN Zeist
E-mail: klantenservice@virtumedia.nl
Telefoon: 030-692 06 77

Druk

Veldhuis Media BV, Meppel

Verspreiding

Betapress, Gilze-Rijen

Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Heaven wordt tevens elektronisch opgeslagen en geëxploiteerd. Alle auteurs van tekstbijdragen aan Heaven, in de vorm van artikelen of ingezonden brieven, worden geacht daarvoor op de hoogte te zijn en daarmee in te stemmen.

ISSN 1389-8345

JOHNNY CASH SONGWRITER

The unreleased 1993 album

**All songs written by Johnny Cash
1LP/1LP coloured/1CD/2CD**

